

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

93'üncü Birleşim

11 Haziran 2024 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	652
II.- GELEN KÂĞITLAR	658
III.- YOKLAMALAR	737,738
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	680,683
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>680:683,683:685</i>
1.- Kütahya Milletvekili Adil Biçer'in, Kütahya'ya yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması	680:681
2.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, diyabetli çocukların sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	682:683
3.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Türkiye'de yaşanan siyasi ve ekonomik sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması	683:685
V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	683,711
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, kendisini diyabetli çocuklara adayan Şükrü Hatun Hoca'yı saygıyla andığına ilişkin konuşması	683
	645

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

711

VI.- AÇIKLAMALAR

685,711,728

1.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, Antalya'nın Korkuteli ilçesinde zihinsel engelli bir kız çocuğunun beş yıl süreyle 30 kişinin cinsel istismarına uğraması olayına ilişkin açıklaması

685

2.- İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları'nın, Öğretmen Şenay Aybüke Yalçın'ın ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

686

3.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, açıklanan buğday ve arpa alım fiyatlarına ilişkin açıklaması

686

4.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Kamuda Tasarruf Paketi'nin kamu çalışanına saldırı paketine dönüştüğüne ilişkin açıklaması

686

5.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Şanlıurfa'da sezonun ilk buğday hasadının cuma günü gerçekleştirildiğine ilişkin açıklaması

686:687

6.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Türk Kızılayın 156'ncı kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

687

7.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'a'nın, Mehmet Şimşek'in "Karbon ayak izinin vergilendirilmesi gerekiyor." ifadesine ilişkin açıklaması

687

8.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, Marmara Denizi'nin bazı noktalarında müsilağın habercisi alg patlamalarının görüldüğüne ilişkin açıklaması

687

9.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, şirkten sonraki en büyük suçun insanlara yapılan zulüm olduğuna ilişkin açıklaması

688

10.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, açıklanan buğday ve arpa alım fiyatlarına ilişkin açıklaması

688

11.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu'nun, depremzedelere verilen kira yardımının kesilmesine ilişkin açıklaması

688

12.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Nuseyrat Kampı'nda yaşananlara ilişkin açıklaması

689

13.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, depremzedelere verilen kira yardımının kesilmesine ilişkin açıklaması

689

14.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, açıklanan buğday alım fiyatlarına ve Yozgat, Çorum, Konya ve Anadolu'nun birçok ilinde ekili alanları hafta sonu dolunun vurduğuna ilişkin açıklaması

689

15.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Sivas'ın Koyulhisar ilçesinin Üçyol mevkisine AFAD koordinasyon merkezi yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

689:690

16.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, açıklanan buğday ve arpa alım fiyatlarına ilişkin açıklaması

690

17.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın hakkı olan "gazilik" ünvanını geri istediğine ilişkin açıklaması	690
18.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, Konya Çevre Yolu Projesi'ne ilişkin açıklaması	690
19.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, kamu mühendislerinin isteklerine ilişkin açıklaması	691
20.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, açıklanan ekmeklik buğday fiyatına ilişkin açıklaması	691
21.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, vatandaşın yaşadığı ekonomik zorluklara ve Kurban Bayramı'na ilişkin açıklaması	691:692
22.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Karabük'ün orman köylerinin mağduriyetlerine ilişkin açıklaması	692
23.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Hacılar-Erciyes yolu ile Göğdere yoluna ilişkin açıklaması	692
24.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, ekonomik kriz yaşayan yerel basına tasarruf genelgesiyle ağır bir darbe vurulduğuna ilişkin açıklaması	692:693
25.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana ve Çukurova bölgesine yönelik çiftçileri rahatlatacak adımlar atılması gerektiğine ilişkin açıklaması	693
26.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, açıklanan buğday ve arpa alım fiyatlarına ilişkin açıklaması	693
27.- Bingöl Milletvekili Zeki Korkutata'nın, Avrupa Parlamentosu seçimlerinde aşırı sağın yükselişine ilişkin açıklaması	693
28.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Kurban Bayramı'na ve Mekke'de bulunup hac farızasını yerine getirmek isteyen ama hac vizesine sahip olmayan vatandaşların taleplerine ilişkin açıklaması	694
29.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, aile hekimlerinin ağır sorumluluklarına ilişkin açıklaması	694
30.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Mardin'in Nusaybin ilçesinde uluslararası İpek Yolu üzerinde meydana gelen trafik kazalarına ilişkin açıklaması	694
31.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Cengiz Aytmatov'un ölüm yıl dönümüne, Sinop Boyabat'ta doktorları taşıyan aracın yaptığı kazaya, Ankara'da siyasetin normalleşmesi anlamında önemli gelişmeler yaşandığına, mevcut KPSS sınavı ile mülakat tarihlerinin iç içe geçmiş olmasına ve gençlerin mülakat uygulamasıyla ilgili endişelerine, açıklanan buğday alım fiyatlarına, 3'üncü kez üst üste Avrupa Şampiyonu olan Ampute Futbol Millî Takımı'na, YKS'deki bazı olumsuzlukların sosyal medyaya yansdığına, cuma günü 20 milyona yakın öğrencinin karne alacağına, emeklilere verilen Kurban Bayramı ikramiyesine, Kurban Bayramı'na ve Gazze'deki soykırımın tarihteki Gırnata'da yaşanan soykırıma benzer olduğuna ilişkin açıklaması	695:697

32.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, mülteci istilasının ülkede nelere mal olacağına dair kaygıların iktidar tarafından da paylaşılmaya başlanmasına ve Geri Kabul Anlaşması'na, Hatay'da insanlara "Buraya el koyduk, gidin konteynerlerde yaşayın." denildiğine, Ayhan Bora Kaplan'la ilgili Mehmet Şimşek'in cevaplaması için verdiği soru önergesine verilen cevaba, Gazeteci Timur Soykan'ın kamuoyuyla paylaştığı MASAK'ın Ayhan Bora Kaplan raporuna ve televizyon kanallarına konuyla ilgili baskı yapan RTÜK Başkanının Halk Bankası Yönetim Kurulu üyesi olduğuna ilişkin açıklaması

697:698

33.-Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, 2017 yılında terör örgütünün saldırısı sonucu şehit olan Öğretmen Şenay Aybüke Yalçın'a, Sinop'un Boyabat ilçesinde meydana gelen elim trafik kazasına, üst üste 3'üncü kez Avrupa Şampiyonu olan Ampute Futbol Millî Takımı'na, Türkiye'nin 2'nci Astronotu Tuva Cihangir Atasever'e ve Cengiz Aytmatov'un vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması

699:700

34.-Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Hakkâri'deki kayyuma ve kayyumun Kürt halkının özgürlüğüne karşı yapılmış bir darbe olduğuna, Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Cezaevinde tutsak İzzethan Aykut ile Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde tutuklu Nuriye Adet'e, sonbaharda okulların açılmasıyla gündeme gelecek olan müfredata karşı EĞİTİM SEN'in Bakanlığa bugün bir yürüyüş düzenleyeceğine, Dışişleri Bakanının Doğu Türkistan ve Uygur Türlerine yaptığı ziyarette "Tek Çin'i savunuyoruz." dediğine, açıklanan hububat fiyatlarına ve Mehmet Şimşek'in "Biz kararlarda etkinlik için artık yapay zekâya geçeceğiz." ifadesine ilişkin açıklaması

700:702

35.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, açıklanan hububat taban fiyatlarına ve maliyeti bile kurtarmayan bu fiyatları protesto etmek için Cumhuriyet Halk Partisinin cuma günü Tekirdağ'da olacağına, Gazeteci Timur Soykan'ın ortaya çıkardığı Ayhan Bora Kaplan dosyasındaki MASAK raporuna ve Halk Bankası Yönetim Kurulu üyesi RTÜK Başkanının haber kuruluşlarına konuyla ilgili yaptığı uyarıya, konutlarına kavuşamayan depremzedelere yapılan 5 bin liralık kira yardımının hazırında son kez verilecek olmasına ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin sunumunu yaparken söylediklerine ilişkin açıklaması

702:704

36.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Kurban Bayramı'na, Aybüke Öğretmenin şehit edilişinin yıl dönümüne, Hakkâri'de hukukun tesis edildiğine ve Hakkâri Valisi Ali Çelik'e, Sinop'un Boyabat ilçesinde meydana gelen trafik kazasına, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin dün aldığı karara, Avrupa Parlamentosu seçimlerine, açıklanan hububat taban fiyatlarına ve verilen desteklere, depremzedelere yapılan kira yardımının kesilmediğine ve Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

704:706

37.-Sakarya Milletvekili Lütfi Bayraktar'ın, Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in 92'nci Birleşimde yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

706

38.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	707
39.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	707:708
40.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	708:709
41.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Ankara Milletvekili Murat Emir, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	709
42.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Oturum Başkanı Sırrı Süreyya Önder aracılığıyla emeklilerin bu sene kurban kesmemeleri yönünde bir fetva yayınlaması için Diyanet İşleri Başkanına seslendiğine ilişkin açıklaması	711
43.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	728
44.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	728

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

710

A) ÖNERGELER

710

1.- Başkanlıkça, Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın Erzincan'ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine dair yazısı 11/6/2024 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/57)

710

B) TEZKERELER

710

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dışişleri Komisyonu Başkanı Ankara Milletvekili Fuat Oktay ve beraberinde bir heyetin 9-10 Haziran 2024 tarihlerinde Mısır'a resmî bir ziyaret gerçekleştirmesine ilişkin tezkeresi (3/884)

710

VIII.- ÖNERİLER

711,728

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

711:727,728:737

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, yanlış hayvancılık politikaları yüzünden yaşanan et fiyatlarının yüksek olması sorunu nedeniyle yaşanan sosyal meselelerin araştırılması ve bu sorunların çözümlerinin belirlenmesi amacıyla 11/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Haziran 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

711:717

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, İç Anadolu'daki dolu afeti nedeniyle zarar gören tarım arazilerinde hasar tespiti yapılması, zarar gören mahsul nedeniyle oluşan ekonomik kaybın telafi yöntemlerinin tespit edilmesi, afet nedeniyle mağdur olan çiftçilerimizin borçlarının en az iki yıl süreyle faizsiz ertelenmesi ve TARSİM poliçelerinin kapsamının genişletilmesiyle bundan sonra yaşanması muhtemel olumsuzluklar için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla 10/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Haziran 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

717:723

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, sivil darbe uygulamalarının araştırılması amacıyla 11/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Haziran 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

723:727,728:731

4.- CHP Grubunun, Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve arkadaşları tarafından, yerel basın kuruluşlarının yaşadığı sorunların tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 5/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Haziran 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

731:737

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

739

1.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, emekli maaşlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12079)

739:740

2.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, imalat sanayisinin ara malı ithalatına bağımlılığına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12213)

741:742

3.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, 2005-2023 yılları arasında ülkemize yapılan doğrudan yabancı yatırımlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12218)

743:745

4.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Kürtçenin kamusal hizmetlerde kullanımına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12373)

746:747

5.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak'ta taşımali eğitimde kullanılan servis araçlarına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın cevabı (7/12426)

748:750

6.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, Kürtçenin kamusal hizmetlerde kullanımına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12500)

751:752

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile yazılı soru ve Meclis araştırması önergelerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/12513)	753:760
8.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/12514)	761:768
9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/12515)	769:778
10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/12516)	779:785
11.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Dışişleri Komisyonunun faaliyetlerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/12517)	786:788

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.01’de açılarak yedi oturum yaptı.

Antalya Milletvekili Abdurrahman Başkan, turizm ve sporun başkenti Antalya’ya,
Manisa Milletvekili Şenol Sunat, staj ve çıraklık sigortası mağdurlarının sorunlarına,
Düzce Milletvekili Talih Özcan, Düzce’nin sorunlarına,
İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Kocaeli Milletvekili Veysel Tipioğlu, DEM PARTİ Eş Başkanının açıklamalarını şiddetle kınadığına,

Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven, Afyonkarahisar kent merkezi Gökçe Mahallesi’nde devam eden TOKİ projesine,

Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan, Tekirdağ’da 3 milyar liralık doğal gaz rezervi bulunduğu,
İstanbul Milletvekili Ali Gökçek, HPV aşısının bir an evvel ulusal aşı takvimine alınması gerektiğine,

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı, 5 Haziran Dünya Çevre Günü’ne ve Çevre Haftası’na,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, emeklilerin, Kurban Bayramı gelmeden maaşlarının ödeneceği müjdesini beklediğine,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, Uşak’ın geri dönüşüm sektörünün yüzde 70’ini tek başına karşıladığına,

Rize Milletvekili Harun Mertoğlu, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rize Eğitim ve Araştırma Hastanesinde görev yapmakta olan Doçent Doktor Dilek Karadoğan’ın başarısına,

Tekirdağ Milletvekili Nurtan Yontar, ÇEDES Projesi’ne ve rehber öğretmenlerin atama beklediğine,

İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya, Ankara-Edremit arasındaki uçuş sayısının azlığına,

Aydın Milletvekili Evrim Karakoz, Aydın’da yaşanan tarımsal sulama problemine,

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul, en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine çıkarılması ve asgari ücrette artışa gidilmesi gerektiğine,

Samsun Milletvekili Murat Çan, “sağlıkta dönüşüm” deyip sistemi resmen bir enkaza çeviren iktidarın yaptığı yanlışların faturasını millete ödettiğine,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, Çorum Polis Moral Eğitim Merkezi ve Bahçelievler Polis Karakolunun ihalelerinin bir an önce yapılmasını talep ettiklerine,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, Kocaeli Büyükşehir Belediyesince kurulmuş olan Ormanya’ya,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, kurbanlıklardaki ve ulaşım maliyetlerindeki artışa,

Burdur Milletvekili İzzet Akbulut, Burdur’da bir diyaliz skandalı yaşandığına ve Sağlık Bakanına önerilerine,

Adıyaman Milletvekili Resul Kurt, 6 Şubat felaketinin ardından Adıyaman’ın yaralarının da hızlı sarılmaya devam ettiğine,

Kastamonu Milletvekili Halil Uluay, 9 Haziran İnebolu Şeref ve Kahramanlık Günü’ne,

Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk, kadın vatandaşların sigorta başlangıcından önce yaptığı doğumları borçlanma hakkının düzenlenmesi gerektiğine,

Kars Milletvekili İnan Akgün Alp, Kars’ın Kağızman ilçesine bağlı Yukarı Karagüney ve Aşağı Karagüney köylerinde insanların hâlâ eşek sırtında su taşıdığına,

Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, Hatay’da hâlen deprem bölgesi ve rezerv alanıyla ilgili büyük şoklar yaşandığına,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, buğday taban fiyatının açıklanmamasına ve Tekirdağ Limanı’ndan GDO’lu ürünlerin girdiğine,

Karabük Milletvekili Cevdet Akay, Karabük’ün il oluşunun 29’uncu yılına,

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, Mersin Taşucu Limanı’na yapılan canlı hayvan taşımacılığına,

Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş, FİSKOBİRLİK’in taşınmazlarının ihaleye çıkarılması kararına,

Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu, bugün, Antakya’da rezerv alanı içerisinde kalan, sağlam evlerinin yıkılmasını istemeyen depremzedeler demokratik haklarını kullanırken kolluk kuvvetlerinin orantısız müdahale ettiğine,

İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın, enflasyonun, iktidarın ekonomi yönetiminde yaptığı vahim yanlışlardan kaynaklandığına,

Bolu Milletvekili Türker Ateş, Bolu merkezden direkt otobana çıkışın ne kadar önemli bir ihtiyaç olduğuna,

Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı, Isparta merkez Çünür Mahallesi’ndeki okulların yetersizliğine,

Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu, Hükûmetçe depremzedelere yapımı vadedilen TOKİ konutlarının halkla yapılan sözleşmelerinde herhangi bir fiyat yazılmamasına ve Kahramanmaraş’taki depremzedelerin mağduriyetlerine,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, uluslararası kurum ve kuruluşların dünya barışını sağlayamayacağı hususuna, 15 Haziran 1997’de İstanbul’da yapılan Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi’nde kurulan D8’e ve 8 Haziran Cumartesi “Gazze” başlıklı Olağanüstü D8 Dışişleri Bakanları Konseyi Toplantısı’nın İstanbul’da yapılmasını çok anlamlı ve önemli bulduklarına ve bu zirveden beklentilerine, bölgede yakıcı olayların meydana geldiği bir süreçte siyasi zeminin bazı koşullarını hep beraber oluşturmanın sorumluluğunun farkında olunması ve kişisel ve kısa vadeli beklentilerden ziyade milletin sorunlarının konuşulabileceği ilkelerin ortaya koyulması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, bugün görüşmeleri yapılacak Türk Silahlı Kuvvetleriyle alakalı kanun teklifindeki anlamakta güçlük çektiği maddelere ve kanun teklifinin geliş şekline, 91’inci Birleşimde yaşanan tartışmaya ve Osmaniye’deki depremzedelere gelen elektrik faturalarına,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Hakkâri’deki polis şiddetinin her geçen gün artarak devam ettiğine ve esnaf ziyaretine çıkmak isteyen Eş Genel Başkanlarının yine ablukaya alındıklarına, deprem bölgesinde rezerv alanı üzerinden halkın evinin işgal edildiğine ve depremzedelerin evlerini, yaşama alanlarını korumasının polis zoruyla engellendiğine, Meclisin mensuplarının her gün sokakta polisler tarafından darbedildiğine ve Hakkâri halkının, iradesine sahip çıktığına,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Anadolu Adliyesi 9. Sulh Ceza Hâkimliğinin, Halk Bankasından organize suç örgütü lideri olan bir kişinin bağlantılı olduğu şirkete verilen krediyle ilgili yayın, erişim yasağı getirmesine; Hatay Aksaray ve Saraykent Mahallelerinde rezerv alanı içerisinde kaldığı için evlerinden çıkartılmak istenmelerini protesto eden depremzedelerin gözaltına alındığına, Mehmet Şimşek’in açıklamalarına ve Cumhurbaşkanının emekli ve asgari ücret zamlarıyla ilgili söylediklerine, işçinin ve asgari ücretlinin sorunlarını çözmeden Meclisin kapanmaması gerektiğine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, tam bir yıl önce bu hafta Mecliste milletvekilliği görevine başladıklarına, AK PARTİ olarak yirmi iki yıllık iktidarlara döneminde çok önemli

başarılar ortaya koyduklarına ve bürokrasinin siyaseti ve milletin bu anlamdaki özgürlük alanlarını daraltmasına, buyurgan bürokratik oligarşiye izin vermeyecek uygulamaları, denetimleri ve çalışmaları sürdüreceklerine, bir anayasa metni dikte etmediklerine ve “Çoğulcu bir şekilde, gelin, katılımcı bir anlayışla Anayasa’yı yapalım.” çağrılarına, Cumhurbaşkanının, Genel Başkanlarının önümüzdeki salı günü Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Özgür Özel’le yapacağı iadeiziyaret görüşmesine, vatandaşların Gazi Meclisten bir çözüm gelmesini beklediğine ve kontrol-denge sistemi, sistemdeki aksaklıklar dâhil olmak üzere bunların hepsini beraber yapmak istediklerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Trabzon’un Beşikdüzü ilçesi Muhtarlar Derneği Başkanı ve Yönetim Kurulu üyelerine “Hoş geldiniz.” denildi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Arnavutluk Meclisi Avrupa Birliği (AB) İşleri Komisyonu Başkanı Jorida Tabaku’nun beraberinde bir Parlamento heyetiyle birlikte Türkiye’yi ziyaret etmesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 17/5/2024 tarih ve 27 sayılı Kararı’yla uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Başkanlıkça;

İzmir Milletvekili Deniz Yücel’in Adalet Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 5 Haziran 2024 tarihinde,

Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp’in Dilekçe Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 6 Haziran 2024 tarihinde,

Başkanlığa ulaştığına ilişkin birer duyuruda bulunuldu.

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, Hatay’da belirsiz ve çelişkili rezerv alan uygulamasının devam ettiğine,

Amasya Milletvekili Reşat Karagöz, su sorununun Amasya da dâhil olmak üzere tüm Türkiye’de çözülmesi gereken en öncelikli konulardan biri olduğuna,

Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko, veteriner hekimlerin sorunlarına,

Samsun Milletvekili Mehmet Karaman, D8 ülkelerinin Dışişleri Bakanlarının 8 Haziranda Türkiye’de yapacağı “Gazze” konulu olağanüstü toplantısında çok önemli kararların alınacağını umut ettiklerine,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, emekli hekim aylıklarında yapılan kesintilere,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Saadet Partisi Grubunun, 6/6/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Hekim Randevu Sistemi’ne ilişkin sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 5/6/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, yıkılma riski bulunan binalara yönelik önlemlerin tespit edilmesi, denetim sürecindeki aksaklıkların belirlenmesi, yaşanması muhtemel çökme hadiselerine ve depremlere karşı alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 6/6/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülistan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, kayyum yolsuzluklarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 31/5/2024 tarihinde Samsun Milletvekili Murat an ve arkadaşları tarafından, Burdur Devlet Hastanesinde yaşanan sağlık skandalının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması  nergelerinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 6 Haziran 2024 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin  nerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koyig t, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit G l’ n yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Ankara Milletvekili Murat Alparslan’ın DEM PART  grup  nerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit G l, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koyig t’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’nun CHP grup  nerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Burdur Milletvekili Adem Korkmaz’ın CHP grup  nerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

CHP Grubuna ait olup boş bulunan Adalet Komisyonu  yeliğine Kars Milletvekili İnan Akgün Alp,

DEM PART  Grubuna ait olup boş bulunan Dilekçe Komisyonu  yeliğine Mersin Milletvekili Ali Bozan,

Seildiler.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve İ Tüzük’ n 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İzmir Milletvekili Mehmet Ali elebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 125) görüşmelerine devam edilerek 31’inci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Tekirdağ Milletvekili Faik  ztrak’ın NATO Parlamenter Asamblesi Başkan Yardımcısı olmasına ve Afyonkarahisar Belediye Başkanı Burcu Köksal hakkında açılan soruştırmaya,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih şahin, öğretmenlerin yıl sonu seminer tarihlerinin 24-28 Haziran olarak belirlenmesine ve seminerlerin on-line olması beklentisine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Niğde ili Bor ilçesindeki Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi inşaatına,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, iktidarın Urfa çiftçisine verdiği elektrik desteğini Hatay çiftçisine vermediğine,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, 5 Haziran 2024’te Artvin’de özel bir teknenin alabora olması sonucunda hayatını kaybeden Mete Okumuş’a,

şanlıurfa Milletvekili  mer  calan, cezaevlerindeki protestoların devam ettiğine,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, Uşak-Ulubey yolunda gerçekleşen trafik kazasında hayatını kaybeden Ezgi etin’e ve yaralananlara, Banaz-Uşak yolunda trafik kazası geçiren Banaz İl Genel

Meclisi Üyesi Erkan Aras'a, vefat eden Uşak ilinin Sivasslı ilçesinin Tatar kasabası Belediye Meclisi Üyesi Kemal Işık'a,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Toprak Mahsulleri Ofisinin, Meclisin kapanacağı saatte 2024 buğday alım fiyatlarını açıklamasına ve yaptığı fiyat artışına,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, açıklanan buğday fiyatlarına,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu, kayyum meselesine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, buğday fiyatına akşamın dokuz buçuğunda, onunda, sessizce yüzde 12 zam yapılmasının anlaşılabilir olmadığına,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, hububat ve buğday alımlarındaki taban fiyata yapılan ortalama yüzde 12'lik artışa,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve hububat alım fiyatlarıyla ilgili Tarım Bakanlığından aldıkları bilgiye,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır,

Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen;

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül;

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Danışma Kurulunun, Genel Kurulun daha önce haftalık çalışma günlerinin dışında çalışılmasına karar verilen 7 Haziran 2024 Cuma günü toplanmamasına ilişkin önerisi kabul edildi.

Alınan karar gereğince, 11 Haziran 2024 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere 00.20’de birleşime son verildi.

Gülizar BİÇER KARACA

TBMM Başkanı Vekili

Yasin ÖZTÜRK

Denizli

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

Kurtcan ÇELEBİ

Ankara

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 150

**7 Haziran 2024 Cuma
Milletvekili Teklifleri**

- 1.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2213) (Plan ve Bütçe ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:6.06.2024)
- 2.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in; Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2214) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:6.06.2024)
- 3.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın; Orman Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2215) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:7.06.2024)
- 4.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2216) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:7.06.2024)
- 5.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2217) (Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:7.06.2024)

No: 151

**11 Haziran 2024 Salı
Milletvekili Teklifleri**

- 1.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in; Kars İline Gazilik Ünvanı Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/2218) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:10.06.2024)
- 2.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in; Fındık Kanunu Teklifi (2/2219) (Adalet; Plan ve Bütçe; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:10.06.2024)
- 3.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2220) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:10.06.2024)
- 4.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın; Çay Kanunu Teklifi (2/2221) (Adalet; Plan ve Bütçe; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:10.06.2024)

Raporlar

- 1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1991) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 127) (Dağıtma tarihi: 11.06.2024) (GÜNDEME)

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1992) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 128) (Dağıtma tarihi: 11.06.2024) (GÜNDEME)

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1658) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Dağıtma tarihi: 11.06.2024) (GÜNDEME)

4.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1656) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Dağıtma tarihi: 11.06.2024) (GÜNDEME)

5.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/29) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 131) (Dağıtma tarihi: 11.06.2024) (GÜNDEME)

6.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karayip Devletleri Birliği (KDB) Arasında İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/22) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 132) (Dağıtma tarihi: 11.06.2024) (GÜNDEME)

7.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/36) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 133) (Dağıtma tarihi: 11.06.2024) (GÜNDEME)

8.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Komorlar Birliği Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/75) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 134) (Dağıtma tarihi: 11.06.2024) (GÜNDEME)

9.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1624) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 135) (Dağıtma tarihi: 11.06.2024) (GÜNDEME)

10.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Kraliyet Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1626) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 136) (Dağıtma tarihi: 11.06.2024) (GÜNDEME)

11.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1628) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 137) (Dağıtma tarihi: 11.06.2024) (GÜNDEME)

12.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Konseyi Arasında Kolluk Eğitimi ve Öğretimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/67) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 138) (Dağıtma tarihi: 11.06.2024) (GÜNDEME)

13.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burkina Faso Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/57) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 139) (Dağıtma tarihi: 11.06.2024) (GÜNDEME)

14.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/58) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 140) (Dağıtma tarihi: 11.06.2024) (GÜNDEME)

15.- Bilecik Milletvekili Halil Eldemir ve Bursa Milletvekili Mustafa Yavuz ile 98 Milletvekilinin Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2194) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 141) (Dağıtma tarihi: 11.06.2024) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile yazılı soru ve Meclis araştırması önergelerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12513) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12514) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

3.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12515) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12516) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

5.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Dışişleri Komisyonunun faaliyetlerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12517) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

6.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, imalat sanayii ihracatında yüksek teknolojlili sektörlerin payına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12518) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

7.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kiralanan bir binaya ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12519) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, bazı eski bakanlara bir dernek aracılığıyla makam aracı tahsis edildiği iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12520) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

9.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Somali ile imzalanan bir anlaşmaya ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12521) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

10.- Van Milletvekili Sinan Çiftyürek'in, 6-8 Ekim olayları nedeniyle yapılan yargılamalara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12522) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

11.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Milli İstihbarat Teşkilatı tarafından öğrenciler için gerçekleştirilen bir etkinliğe ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12523) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

12.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Milli İstihbarat Teşkilatı tarafından öğrenciler için gerçekleştirilen bir etkinliğe ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12524) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

13.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu'nun, Kürtçenin kamusal hizmetlerde kullanımına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12525) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.05.2024)

14.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, idare ve gözlem kurullarında görev yapan kişilere ödenen huzur hakkına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12526) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

15.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Cumartesi Anneleri'nin eylemlerinin engellendiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12527) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

16.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Cumartesi Anneleri'nin eylemlerinin engellendiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12528) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

17.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, hasta bir mahkumun yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12529) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2024)

18.- Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek'in, 6-8 Ekim olayları nedeniyle yapılan yargılamalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12530) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

19.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12531) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, müebbet hapis cezası almış olan bir kişiye ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12532) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Siirt'in Kurtalan ilçesinde devam eden bir soruşturmayla ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12533) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

22.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, ceza ve infaz normlarının caydırıcılığına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12534) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

23.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çorlu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12535) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12536) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

25.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Iğdır S Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12537) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

26.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Iğdır S Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12538) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

27.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12539) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

28.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12540) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

29.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12541) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

30.- Hakkari Milletvekili Onur Düşünmez'in, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12542) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

31.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12543) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

32.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12544) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

33.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12545) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

34.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12546) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

35.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12547) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

36.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu'nun, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12548) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

37.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12549) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

38.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12550) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

39.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12551) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

40.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12552) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

41.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12553) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

42.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12554) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

43.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12555) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

44.- Diyarbakır Milletvekili Berdan Öztürk'ün, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12556) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

45.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12557) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

46.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12558) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

47.- Şırnak Milletvekili Ayşegül Doğan'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12559) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

48.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12560) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

49.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12561) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

50.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12562) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

51.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12563) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

52.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12564) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

53.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12565) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

54.- Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12566) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

55.- İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk'un, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12567) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

56.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12568) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

57.- Van Milletvekili Pervin Buldan'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12569) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

58.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12570) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

59.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12571) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

60.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, 1980'den bu yana kaybolan kişilerle ilgili çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12572) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

61.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12573) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

62.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12574) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

63.- İstanbul Milletvekili Çiğdem Kılıçgün Uçar'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12575) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

64.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12576) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

65.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12577) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

66.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12578) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

67.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12579) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

68.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12580) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

69.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12581) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

70.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12582) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

71.- Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek'in, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12583) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

72.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12584) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

73.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12585) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.05.2024)

74.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Samsun S Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12586) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.05.2024)

75.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, doğurganlık hızının düşmesinin önlenmesi için alınan tedbirlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12587) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

76.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, gelir dağılımı eşitsizliğinin önlenmesi için alınan tedbirlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12588) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

77.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, 6284 sayılı Kanun'da yapılması planlanan değişikliklere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12589) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

78.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, Bakanlık tarafından kadın cinayetlerinin önlenmesine yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12590) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

79.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, görme engelli bireylerin illere ve doğum yıllarına göre dağılımına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12591) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

80.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, engelli bireylere yönelik nüfus ve konut araştırması yapılması talebine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12592) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

81.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, işitme engelli bireylerin illere ve doğum yıllarına göre dağılımına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12593) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

82.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, engelli vatandaşların illere, doğum yıllarına ve engel gruplarına göre dağılımına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12594) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

83.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un, Bursa'nın Gemlik ilçesindeki bir şirkette işçilerin sendikal haklarını kullandıkları için işten çıkarıldıkları iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12595) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2024)

84.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, İŞKUR aracılığı ile gerçekleştirilen işe alımlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12596) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

85.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'nın Gemlik ilçesindeki bir şirkette işçilerin sendikal haklarını kullandıkları için işten çıkarıldıkları iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12597) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

86.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, kamuda istihdam edilen görme engelli personele dair verilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12598) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

87.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, kamuda istihdam edilen işitme engelli personele dair verilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12599) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

88.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Muğla ili Bodrum ilçesinde bir şirkete verilen inşaat ruhsatına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12600) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

89.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, bir yabancı haber ajansının iddialarına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12601) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

90.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Somali ile imzalanan bir anlaşmaya ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12602) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

91.- Kahramanmaraş Milletvekili Zuhul Karakoç Dora'nın, ülkemiz ile Yunanistan arasındaki kültürel ve diplomatik ilişkilere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12603) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

92.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Azerbaycan'da bir Türk vatandaşının yaşadığı mağduriyete ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12604) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

93.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Dışişleri Teşkilatını Güçlendirme Vakfı kurulmasına dair kanun teklifine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12605) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

94.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van'dan İran'a geçişlerin ve vize işlemlerinin kolaylaştırılması için yapılan çalışmalara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12606) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

95.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, 2023-2024 yıllarında Artvin, Rize ve Trabzon illerinde verilen taş ocağı ve maden arama ruhsatı sayısına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12607) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

96.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, bir elektrik dağıtım şirketi hakkındaki bazı iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12608) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.05.2024)

97.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, esnafın bir kamu bankasından aldığı kredilerin faizlerinin geriye dönük olarak artırılmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12609) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

98.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kiralanmış bir binaya ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12610) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

99.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, esnafın bir kamu bankasından aldığı kredilerin faizlerinin geriye dönük olarak artırılmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12611) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

100.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, esnafın bir kamu bankasından aldığı kredilerin faizlerinin geriye dönük olarak artırılmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12612) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

101.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, reel sektörün güçlendirilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12613) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

102.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, Cumartesi Anneleri'nin gerçekleştirmeyi planladığı bir toplantıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12614) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

103.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, son 2 yılda taşınmaz edinimi yoluyla Türk vatandaşlığı kazanan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12615) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

104.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Bakanlık ve bir vakıf arasında imzalanan bir protokole ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12616) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2024)

105.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Çerkez dilinin korunması ve geliştirilmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12617) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

106.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, bir vakfın okullardaki faaliyetlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12618) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

107.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, İstanbul'da bir okulda ÇEDES Projesi kapsamında görevlendirilen kişinin bir çocuğa şiddet uyguladığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12619) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

108.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, İstanbul'da bir okulda ÇEDES Projesi kapsamında görevlendirilen kişinin bir çocuğa şiddet uyguladığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12620) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

109.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un, okullarda yaşanan şiddet olaylarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12621) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

110.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, bir üniversitenin rektörüne dair çeşitli iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12622) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

111.- Ankara Milletvekili Semra Dinçer'in, Bakanlık tarafından yürütülmesi planlanan bir projenin akıbetine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12623) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2024)

112.- İstanbul Milletvekili Fethi Açıkel'in, özel okullarda istihdam edilen yabancı öğretmen sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12624) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2024)

113.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın Suroç ilçesinde görev yapan bir beden eğitimi öğretmeninin mobbinge maruz kaldığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12625) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

114.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'ın, Bakanlığa ait bir makam aracının dahil olduğu bir trafik kazasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12626) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

115.- Ankara Milletvekili Sadullah Ergin'in, Ukrayna'da yükseköğrenim gören öğrencilerin bazı sorunlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12627) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

116.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, görme engelli bireylere yönelik açılan okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12628) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

117.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, işitme engelli bireylere yönelik açılan okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12629) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

118.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, özel eğitim öğretmenlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12630) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

119.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 2023-2024 eğitim öğretim yılında eğitim gören engelli öğrenciler ile ilgili bazı verilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12631) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

120.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, yabancı basında yer alan bazı iddialara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12632) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

121.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'daki askeri hava üssünde bulunan savaş uçaklarının iniş ve kalkışlarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12633) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

122.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, sağlık sektöründe yaşanan sorunlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12634) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

123.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, şehir hastanelerine ayrılan bütçeye ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12635) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

124.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, Bakanlık bütçesinden Yeşilay'a aktarılan kaynağa ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12636) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

125.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Burdur Devlet Hastanesinde hemodiyaliz tedavisi görmekte iken hayatını kaybeden hastalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12637) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.05.2024)

126.- Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbbaba'nın, Aile Sağlığı Merkezlerinde çalışan personelin özlük haklarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12638) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

127.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Çavdır Söğüt Aile Sağlığı Merkezinde bulunan doktor sayısının artırılması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12639) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

128.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Burdur Devlet Hastanesinde hemodiyaliz tedavisi görmekte iken hayatını kaybeden hastalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12640) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

129.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, tarımsal üretimi artırmak için yapılan çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12641) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

130.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, 2003-2023 yılları arasında ekilen tarım arazisi miktarında yaşanan azalmaya ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12642) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

131.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, ÇAYKUR'un 2024 yılı için belirlediği çay alım fiyatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12643) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

132.- Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak'ın, GDO'lu mısırların laboratuvarında değiştirilerek piyasaya sürüldüğü iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12644) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

133.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, orman yangınları ile mücadele kapsamında İHA kullanımına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12645) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

134.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Erzincan'da yer alan Cemal Gürsel Mahallesi'nde bulunan meraların toplu sera bölgesi projesine dahil edilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12646) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2024)

135.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Muş'a bağlı Şenyayla bölgesindeki ormanlarda izinsiz ağaç kesimi yapıldığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12647) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2024)

136.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, canlı hayvan ve et ithalatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12648) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2024)

137.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güner'in, bazı eski bakanlara bir dernek aracılığıyla makam aracı tahsis edildiği iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12649) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2024)

138.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, son 10 yılda yapılan canlı hayvan ve et ithalatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12650) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

139.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, hayvancılık sektörünün sorunlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12651) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

140.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, son 10 yılda yapılan buğday hasadı ve ithalatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12652) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

141.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, Bakanlıkça yapılan gübre bandrol ihalesiyle ilgili iddialara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12653) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

142.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, imalat sanayii ihracatında yüksek teknolojlili sektörlerin payına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12654) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

143.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, İsrail ile yapılan ticaretin durdurulması kararının uygulanmasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12655) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

144.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, kurulan ve kapanan şirketlere dair verilere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12656) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

145.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, TÜRASAŞ Eskişehir Bölge Müdürlüğünde yaşandığı iddia edilen usulsüzlüklere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12657) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2024)

146.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, Ağrı'da havayolu ulaşımında yaşanan sorunlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12658) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2024)

147.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Muğla ilinin Milas ilçesinde yeni bir çevre yolu yapılması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12659) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

148.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Denizli-Aydın-Çine-Yatağan-Milas-Güllük Demiryolu Projesi'ne ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12660) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2024)

149.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, 2003-2024 yılları arasında ilaç, tıbbi cihaz, ortez-protez ve medikal malzeme bedeli muafiyetinden yararlanan yabancılara ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12661) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

150.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, tasarruf tedbirleri kapsamında yerel basına getirilen kısıtlamalara ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12662) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2024)

151.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Denizli'nin Çameli ve Acıpayam ilçelerinde meydana gelen don olayına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12663) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

152.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, fahri Kuran kursu öğrencilerinin özlük haklarının iyileştirilmesine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12664) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

153.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, avukatlara yönelik şiddet olaylarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12665) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

154.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, avukatların iş ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12666) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

155.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son beş yılda uyuşturucu ticareti ve kasten yaralama suçlarından hüküm giyenlerin eğitim durumlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12667) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

156.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas'ın Şarkışla ilçesinde yaşayan bazı kişiler hakkındaki suç iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12668) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

157.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, Balıkesir Üniversitesinde eğitim gören bir öğrencinin öldürülmesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12669) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

158.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin'in Nusaybin ilçesinde gerçekleştirilen askeri operasyonla ilgili devam eden davaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12670) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

159.- Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'ün, yoksulluk nafakasından yararlanan kadın ve erkek sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12671) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

160.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in, Batman T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12672) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

161.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12673) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

162.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'nun, Tekirdağ ilinde yapılan görevde yükselme sınavına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12674) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

163.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Hatay'da bir kız çocuğunun cinsel istismara uğradığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12675) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

164.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bafra T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12676) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

165.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkum hakkındaki şikayetlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12677) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

166.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Burdur Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12678) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

167.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gebze Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12679) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

168.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karatepe Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12680) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

169.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Fırat Üniversitesi Ağız Diş Kliniğinde bir mahkuma kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12681) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

170.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Hatay'da bir kız çocuğunun cinsel istismara uğradığı iddiasına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12682) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

171.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, devlet memurlarının ek göstergelerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12683) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

172.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, Kocaeli ilindeki işsiz sayısına ve istihdamın artırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12684) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

173.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, 31 Mart 2024 tarihinden bu yana işten çıkarılan belediye çalışanlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12685) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

174.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Tuz Gölü'nün korunmasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12686) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

175.- Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı'nın, Kocaeli'nin Başiskele ilçesine bağlı Mahmutpaşa Mahallesi'nde bulunan fabrikalardan yayılan kokuya ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12687) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

176.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay ilinde faaliyet gösteren termik santrallerinin çevresel etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12688) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

177.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un Tirebolu ilçesinde faaliyet gösteren bir beton firması ile ilgili bazı iddialara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12689) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

178.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ili Yusufeli ilçesinin konut ihtiyacına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12690) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

179.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TOKİ tarafından 2023 yılında düzenlenen ev ve arsa kurasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12691) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

180.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Filyos Çayı'nın sanayi kuruluşlarının kirletilmesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12692) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

181.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Muğla'nın Köyceğiz ilçesindeki doğal kaynak suyunun satılması ihalesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12693) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

182.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Kamu Binalarında Güçlendirme ve Enerji Verimliliği Projesi kapsamında İTÜ'ye ait yurt binalarında gerçekleştirilecek güçlendirme çalışmalarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12694) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2024)

183.- Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba'nın, TOKİ tarafından duyurulan 100 Bin Konut Projesi'nin akıbetine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12695) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

184.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Kurupelit Yat Limanında gerçekleştirilen bir projeye ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12696) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

185.- Kırklareli Milletvekili Fahri Özkan'ın, Schengen vizesi için randevu alım süreçlerinde yaşanan sorunlara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12697) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

186.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, göçmenlerin geri kabulüne yönelik anlaşmalara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12698) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

187.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Türkiye ile Ruanda arasında turizm alanında yapılan iş birliği anlaşmasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12699) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

188.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya'da 2019 yılından bugüne kadar faturasını ödemediği için elektriği kesilen hane sayısına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12700) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

189.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya'da 2019 yılından bugüne kadar faturasını ödemediği için doğal gazı kesilen hane sayısına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12701) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

190.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, elektrik dağıtım şirketleri ile ilgili bazı iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12702) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

191.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, 2002 yılından bu yana maden arama ruhsatı verilen şirketlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12703) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

192.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir'in Bandırma ilçesine stadyum yapılması talebine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12704) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

193.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, bir spor müsabakasında yaşanan olaylara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12705) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

194.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, ülkemizde kripto varlık hesabı bulunan kişilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12706) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

195.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu'nun, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen illerde kullandırılan kredilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12707) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

196.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, yurt dışı çıkış harcı uygulamasının kaldırılması talebine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12708) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

197.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, ülkemizde konaklayan yabancı ziyaretçilerden şehir vergisi alınması talebine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12709) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

198.- Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın'ın, enflasyonda yaşanan artışa ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12710) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

199.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığında çalışan personelin il dışı geçici görevlendirilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12711) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

200.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Suriye sınırındaki ilçelerinde işlenen göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti suçlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12712) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

201.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son beş yılda nüfusuna oranla en çok hırsızlık ve gasp olayı yaşanan illere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12713) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

202.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son beş yılda hırsızlık ve gasp suçundan dolayı hakkında işlem yapılan kişilerin sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12714) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

203.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son 5 yıl içinde uyuşturucu kullanımından hakkında işlem yapılan çocuk sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12715) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

204.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, okullarda yaşanan güvenlik sorunlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12716) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

205.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, parklarda yaşanan uyuşturucu ticareti ve çeteleşmeye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12717) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

206.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son 5 yılda sabıka kaydı bulunan çocuk sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12718) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

207.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, 1 Ocak-15 Mayıs 2023 ile 1 Ocak-15 Mayıs 2024 tarihleri arasında yazılan trafik cezalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12719) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

208.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2013 yılından bu yana Türk vatandaşlığı verilen Suriye uyruklu kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12720) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

209.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, uluslararası koruma başvurusu yapan Afganistan uyruklu kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12721) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

210.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2013'ten bu yana yakalanan kaçak göçmenlere ve göçmen kaçakçılarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12722) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

211.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2014'ten bu yana geri kabul ile ilgili yabancı ülkelere uluslararası anlaşma teklifi yapıp yapılmadığına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12723) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

212.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Gümüşhane iline bağlı iki köyün Giresun ili idari sınırlarına dahil olması talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12724) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

213.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Muğla'nın Marmaris ilçesinde bir şirket tarafından yapılan inşaat projesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12725) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

214.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, bir spor müsabakasında yaşanan olaylara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12726) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

215.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Türkiye ile Ruanda arasında imzalanan turizm alanında iş birliği anlaşmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12727) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

216.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, 31 Mart 2024 tarihinden bu yana işten çıkarılan belediye çalışanlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12728) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

217.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Uludağ Milli Parkı'nın giriş ücretlerine ve bakımına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12729) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

218.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, ülke genelinde ve Ordu'daki mavi bayraklı plajlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12730) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

219.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Muğla'nın Marmaris ilçesinde bir şirket tarafından yapılan inşaat projesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12731) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

220.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, 2016 yılı itibarıyla MESEM programlarında gerçekleşen ölümlü iş kazalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12732) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

221.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, özel okullarda çalışan öğretmenlere yönelik taban aylık uygulaması yapılması talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12733) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

222.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, devlet okullarının revir ve hemşire ihtiyacına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12734) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

223.- Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı'nın, Kocaeli'nin Darıca ilçesindeki bir okulda görev yapan öğretmene kötü muamelede bulunulmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12735) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

224.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartın'ın, Hakkari'nin Derecik ilçesinde inşaatı devam eden bir okulun yapımının durdurulduğu iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12736) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

225.- Aydın Milletvekili Ömer Karakaş'ın, Düzce ilinde bir öğrencinin Suriye uyruklu kişiler tarafından darp edilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12737) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

226.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, son 5 yılda Şanlıurfa'da insan kaçakçılığı ve insan ticareti suçundan haklarında işlem yapılan kamu personeli olup olmadığına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12738) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

227.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın, ülkemizden ihraç edilen askeri mühimmata ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12739) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

228.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Suriye'de görev yapan bazı askerlerin insan kaçakçılığı yaptığı iddiasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12740) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

229.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, çölyak hastalarının hayatlarını kolaylaştırmak için yapılan çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12741) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

230.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, göçmen sağlık merkezlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12742) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

231.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da bulunan göçmen sağlık merkezlerinde yaşandığı iddia edilen bazı olaylara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12743) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

232.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur Devlet Hastanesi Diyaliz Merkezinde yaşanan bir olaya ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12744) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

233.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, 2003-2024 yılları arasında ilaç, tıbbi cihaz, ortez-protez ve medikal malzeme bedeli muafiyetinden yararlanan yabancılara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12745) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

234.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, ücretsiz HPV aşısının Ulusal Aşı Takvimine alınması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12746) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

235.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Burdur Devlet Hastanesi Diyaliz Merkezinde yaşanan bir olaya ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12747) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

236.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Burdur Devlet Hastanesi Diyaliz Merkezinde yaşanan bir olaya ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12748) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

237.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Milli Uzay Programı'na ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12749) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

238.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elazığ Yeni Sanayi Sitesi Projesi'nin akıbetine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12750) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

239.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Filyos Çayı'nın sanayi kuruluşlarının kirletilmesine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12751) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

240.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Burdur iline yeni bir organize sanayi bölgesi kurulması talebine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12752) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

241.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, buğday üreticilerine yönelik tarımsal desteklemelerin artırılması talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12753) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

242.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TMO'nun Şanlıurfa'nın bazı ilçelerindeki hububat depolama alanlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12754) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

243.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Ukrayna'dan ithal edilen etlerde salmonella hastalığına rastlanıldığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12755) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

244.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, ülke genelindeki sokak hayvanı ve hayvan barınağı sayısına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12756) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

245.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya'da 23 Mayıs 2024 tarihinde meydana gelen yoğun yağış sonrası çiftçilerin zararlarının giderilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12757) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

246.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum'da yapılacak Cemilbey Barajı Projesi'nin akıbetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12758) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

247.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 2024 yılı için belirlenecek çay alım fiyatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12759) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

248.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Uludağ Milli Parkı sınırları içinde vahşi hayvan popülasyonunun artmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12760) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

249.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, IPARD programının uygulandığı illere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12761) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

250.- İstanbul Milletvekili Türkan Elçi'nin, sokak hayvanlarıyla ilgili yürütülen çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12762) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

251.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir ilindeki baraj, gölet ve sulama projelerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12763) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

252.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, sokak hayvanları ile ilgili yapılması planlanan düzenlemeye ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12764) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

253.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, zeytinyağı ihracatındaki kısıtlama tedbirinin uzatılmasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12765) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

254.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir Kuzeybatı Çevre Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12766) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2024)

255.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'da bulunan Elmalı-Gömbe karayolunun genişletilmesi talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12767) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

256.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Elmalı ilçesinde yaşanan kuraklık ve sulama sorununa ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12768) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2024)

Genel Görüşme Önergesi

1.- SAADET Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, İsrail'in Gazze'ye saldırılarının protesto edilmesi sırasında yaşanan olayların tüm yönleriyle araştırılarak gerekli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/34) (Başkanlığa geliş tarihi:4.06.2024)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 20 Milletvekilinin, ülke genelinde bazı özel okullarda okula devam etmeyen öğrencilerin devamsızlık kayıtlarının tutulmadığı iddialarının tüm yönleriyle araştırılması ve gerekli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1434) (Başkanlığa geliş tarihi:9.05.2024)

2.- Van Milletvekili Gülderen Varlı ve 19 Milletvekilinin, başta cezaevleri ve öğrenci yurtları olmak üzere ülke genelinde artan şüpheli kadın ölümlerinin nedenlerinin tespit edilerek gerekli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1435) (Başkanlığa geliş tarihi:24.05.2024)

3.- İzmir Milletvekili Deniz Yücel ve 20 Milletvekilinin, avukatların karşılaştığı sorunların araştırılarak bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1436) (Başkanlığa geliş tarihi:27.05.2024)

4.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 21 Milletvekilinin, kamuda tasarruf tedbirlerinin etkin şekilde uygulanması ve mali şeffaflığın sağlanması için gerekli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1437) (Başkanlığa geliş tarihi:27.05.2024)

5.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü ve 21 Milletvekilinin, Eskişehir TÜRASAŞ Bölge Müdürlüğündeki usulsüzlük iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1438) (Başkanlığa geliş tarihi:27.05.2024)

6.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen ve 21 Milletvekilinin, kamu görevlilerinin suça karışma nedenleri ve oranlarının tespit edilmesi, suça karışan personellerin kamuya alımında görevli mülakat heyetlerinin incelenmesi ve gerekli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1439) (Başkanlığa geliş tarihi:31.05.2024)

7.- İzmir Milletvekili Sevdâ Erdağ Kılıç ve 20 Milletvekilinin, avukatlara yönelik artan şiddet olaylarının nedenlerinin tespit edilerek gerekli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1440) (Başkanlığa geliş tarihi:31.05.2024)

8.- Samsun Milletvekili Murat Çan ve 22 Milletvekilinin, Burdur Devlet Hastanesinde diyalize giren hastalarda toksik bir maddenin sebep olduğu sağlık sorunlarının tüm yönleriyle incelenerek olaydaki ihmallerin tespit edilmesi ve benzer olayların tekrar yaşanmaması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1441) (Başkanlığa geliş tarihi:31.05.2024)

9.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın ve 20 Milletvekilinin, sokak hayvanlarının popülasyon sorunlarına ilişkin durumların belirlenerek canlıların yararını gözeten tedbirlerin alınabilmesi ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1442) (Başkanlığa geliş tarihi:31.05.2024)

10.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak ve 21 Milletvekilinin, Hakkari Belediyesine kayyım atanmasının sebep olduğu olumsuzlukların araştırılarak bunların ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1443) (Başkanlığa geliş tarihi:4.06.2024)

11.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden Maarif Vakfı'na ayrılan bütçenin eğitim sisteminde oluşturacağı etkilerin tespit edilmesi ve eğitim politikalarının gözden geçirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1444) (Başkanlığa geliş tarihi:4.06.2024)

12.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, başta Düzce olmak üzere ülke genelinde artan uyuşturucu madde kullanımının yol açtığı sorunların belirlenmesi ve Düzce'de tedavi ve rehabilitasyon için gerekli merkezlerin kurulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1445) (Başkanlığa geliş tarihi:4.06.2024)

13.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş ve 19 Milletvekilinin, internet bankacılığı dolandırıcılığı nedeniyle yaşanan mağduriyetlerin tespit edilmesi ve bankacılık sistemlerinin güvenliğinin sağlanması amacıyla alınacak önlemlerin belirlenebilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1446) (Başkanlığa geliş tarihi:4.06.2024)

14.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş ve 19 Milletvekilinin, buğday taban fiyatlarının geç açıklanması nedeni ile mağduriyet yaşayan üreticilerin sorunlarının tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1447) (Başkanlığa geliş tarihi:4.06.2024)

15.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 6 Şubat 2023 depremlerinden etkilenen 11 ilde başta konut yapımı ve teslimi olmak üzere yapılan tüm çalışmaların akıbetlerinin belirlenmesi ve çalışmaların hızlandırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1448) (Başkanlığa geliş tarihi:4.06.2024)

16.- Hakkari Milletvekili Onur Düşünmez ve 20 Milletvekilinin, Hakkari Belediyesi'ne kayyım atanmasının sebep olduğu olumsuzlukların araştırılarak bunların ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1449) (Başkanlığa geliş tarihi:5.06.2024)

17.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin ve 19 Milletvekilinin, Hakkari Belediyesi'ne kayyım atanmasının sebep olduğu olumsuzlukların araştırılarak bunların ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1450) (Başkanlığa geliş tarihi:5.06.2024)

18.- DEM PARTİ Grubu adına Grup Başkanvekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, IŞİD terör örgütü tarafından 5 Haziran 2015 tarihinde Diyarbakır'da gerçekleştirilen terör saldırısının soruşturmalarında ihmali bulunanların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1451) (Başkanlığa geliş tarihi:5.06.2024)

19.- SAADET Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, açıklanan kamuda tasarruf tedbirlerinin yerel basın üzerindeki olası olumsuz etkilerinin tespit edilerek gerekli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1452) (Başkanlığa geliş tarihi:5.06.2024)

20.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre ve 21 Milletvekilinin, yüksek enflasyonun toplumsal hayata olası etkilerinin tüm yönleriyle incelenerek bu etkilere yönelik gerekli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1453) (Başkanlığa geliş tarihi:5.06.2024)

21.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün ve 22 Milletvekilinin, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerde binaların yıkılmasında ihmali bulunan tüm sorumluların tespit edilmesi ve adli süreçlerin daha hızlı işlemesi için alınabilecek önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1454) (Başkanlığa geliş tarihi:5.06.2024)

22.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Türkiye'deki mevcut yapı stokunun depreme dayanıklılığının tespiti, kentsel dönüşüm projelerinin etkinliğinin artırılması ve acil durum planlarının gözden geçirilerek halkın bilinçlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1455) (Başkanlığa geliş tarihi:5.06.2024)

23.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay ve 22 Milletvekilinin, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen illerdeki sanayicilerin yaşadığı sorunların tespit edilerek gerekli çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1456) (Başkanlığa geliş tarihi:6.06.2024)

24.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, üniversitelerin yabancı öğrenci kabul prosedürlerinin incelenmesi, yabancı öğrencilerin bulundukları şehirlere göre istatistiklerinin ve sosyal etkilerinin tespit edilerek öğrencilerin üniversitelere kabulüne ilişkin politika önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1457) (Başkanlığa geliş tarihi:6.06.2024)

25.- Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 20 Milletvekilinin, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'nde basın sektörü ile ilgili alınan kısıtlayıcı tedbirlerin olası olumsuz etkilerinin belirlenmesi ve gerekli önlemlerin alınabilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1458) (Başkanlığa geliş tarihi:6.06.2024)

26.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay ve 23 Milletvekilinin, paslanmaz çelik sektöründe yaşanan sorunların tespit edilerek bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1459) (Başkanlığa geliş tarihi:6.06.2024)

27.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan ve 22 Milletvekilinin, Milli Eğitim Bakanlığı'nın eğitim politikalarının tüm yönleriyle incelenmesi ve eğitimin daha nitelikli hale getirilebilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1460) (Başkanlığa geliş tarihi:6.06.2024)

28.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan ve 22 Milletvekilinin, TBMM Başkanlığına sunulan Meclis araştırması önergelerinin akıbetinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1461) (Başkanlığa geliş tarihi:6.06.2024)

29.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 20 Milletvekilinin, yerel basın kuruluşlarının yaşadığı sorunların tespit edilerek basın kuruluşlarının desteklenmesi için yeni politikalar belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1462) (Başkanlığa geliş tarihi:6.06.2024)

30.- DEM PARTİ Grubu adına Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Grup Başkanvekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, kayyım atanan belediyelerdeki uygulamaların incelenerek hukuka aykırılık iddialarının değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1463) (Başkanlığa geliş tarihi:6.06.2024)

31.- SAADET Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Merkezi Hekim Randevu Sistemi'nde yaşanan sorunların tespit edilerek gerekli çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1464) (Başkanlığa geliş tarihi:6.06.2024)

32.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 19 Milletvekilinin, 2016 yılında Mardin'in Derik ilçesi kaymakamının hayatını kaybettiği patlamanın ve olayın faillerinin açığa çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1465) (Başkanlığa geliş tarihi:6.06.2024)

33.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir ve 19 Milletvekilinin, Türkiye'deki tarım politikalarının gözden geçirilerek üretimi arttırmak ve dünya genelinde artan gıda krizine yönelik gerekli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1466) (Başkanlığa geliş tarihi:6.06.2024)

34.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Türk vatandaşlarının vize başvurularına ret oranlarındaki artışın nedenlerinin araştırılarak vize başvuru sürecinde karşılaşılan engellerin belirlenmesi ve bu engellerin giderilmesi için yeni politikalar belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1467) (Başkanlığa geliş tarihi:7.06.2024)

35.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, engelli bireylerin sosyal ve kültürel alanlarda yaşadıkları sorunların araştırılarak bu sorunlara yönelik yeni politikalar belirlenebilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1468) (Başkanlığa geliş tarihi:7.06.2024)

36.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 08/09/1999 tarihinden önce işe başlamış ve sigorta girişleri geç yapılmış çalışanların emeklilik haklarını kolaylaştıracak düzenlemeler yapılması, SGK kapsamında olan tüm çalışanların prim gün sayılarının eşitlenmesi ve maaş bağlanma oranlarının refah seviyesini arttıracak şekilde düzenlenebilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1469) (Başkanlığa geliş tarihi:7.06.2024)

11 Haziran 2024 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 93’ncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Kütahya’ya yapılan yatırımlar hakkında söz isteyen Kütahya Milletvekili Sayın Adil Biçer’e aittir.

Buyurun Sayın Biçer.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Kütahya Milletvekili Adil Biçer’in, Kütahya’ya yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

ADİL BİÇER (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kütahya’mıza yapılan yatırımlar hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, Genel Kurulu, Kütahyalı hemşehrilerimi ve aziz milletimizi sevgi ve hürmetle selamlıyorum.

Sözlerimin başında, 11 Haziran 1868 tarihinde Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti adıyla yola çıkan, o günden bu yana dünyanın dört bir yanında mazlumların yanında olan, insanlık için umut ve iyilik taşıyan önemli bir kuruluş olarak yüz elli altı yıldır varlığını sürdüren Türk Kızılayın kuruluş yıl dönümünü kutluyorum.

13 Şubatta Erzincan’ın İliç ilçesinde meydana gelen toprak kayması sonucu hayatını kaybeden vatandaşlarımıza tekrar Allah’tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın önderliğinde son yirmi iki yılda ülkemize çok büyük yatırımlar yaptık, yapılamaz denilen, başkaları için hayal olan projeleri yirmi iki yılda bir bir hayata geçirdik. Ülkemizin dört bir yanında olduğu gibi kadim medeniyetlerin kültürleriyle harmanlanmış bir şehir olan Kütahya’mızda da AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde ulaşımdan eğitime, sağlıktan enerjiye, adaletten güvenliğe, toplu konuttan sosyal yardımlara kadar her alanda yatırımlar yaptık. Kütahya’mıza son yirmi iki yılda adalet alanında 2 milyar 207 milyon, aile ve sosyal hizmetler alanında 3 milyar 368 milyon, çalışma ve sosyal güvenlik alanında 4 milyar 131 milyon, çevre ve şehircilik alanında 23 milyar 691 milyon, enerji alanında 4 milyar 119 milyon, gençlik ve spor alanında 4 milyar 517 milyon, kültür ve turizm alanında 1 milyar 87 milyon, eğitim alanında 1 milyar 501 milyon, sağlık alanında 8 milyar 924 milyon, sanayi ve teknoloji alanında 1 milyar 384 milyon, tarım ve orman alanında 17 milyar 318 milyon ile ulaşım ve altyapı alanında 28 milyar 924 milyon olmak üzere toplam 101 milyar 176 milyon Türk lirası yatırım ve destek sağladık.

Değerli milletvekilleri, ülkemize, diğer alanlarda olduğu gibi, âdeta çağ atlattığımız sağlık alanındaki bütün yeniliklerden Kütahya’mız da büyük oranda nasibini almıştır. Sabahın erken saatlerindeki doktor kuyruklarından eczanede ilaç sırası beklemeye, yıllarca bir tahlil için beklemekten çatısı akan hastane binalarına kadar çok kötü günlerin yaşandığı sağlık alanında Kütahya’mızı da ihya ettik ve ihya etmeye devam ediyoruz.

Özellikle ilimizde sağlık alanında gerçekleştirdiğimiz yatırım ve projelerden kısaca sizlere de bahsetmek istiyorum. Büyükşehir olmamasına rağmen Türkiye’de şehir hastanelerinin bulunduğu 4 ilden

biri olan Kütahya’ımızda şehir hastanemiz 28 Mart tarihinde modern tıbbi cihazları ve geniş kapasitesiyle halkımıza hizmet vermeye ve hasta kabulüne başlamıştır. Şehir hastanemiz 510 yatak kapasitesine sahip olup Yoncalı’da da fizik tedavi için ayrıca 100 yatağı mevcuttur. 122 poliklinik, 20 ameliyathane ve 79 yoğun bakım yatağı ile Kütahya’nın sağlık hizmetleri standartları yükseltilmiş olup günlük ortalama 5 bin adet hastaya hizmet vermektedir. İl merkezimizde eski devlet hastanesinin bulunduğu alana 300 yataklı yeni bir devlet hastanesi yapılması düşünülmektedir. Yine, aynı alana aile sağlığı merkezi, toplum sağlığı merkezi, 112 istasyonu, sağlıklı hayat merkezi ve benzeri birimlerin bulunduğu tesislerin yapılması Sağlık Bakanlığımız tarafından planlanmaktadır. İlimizin ihtiyacına göre önümüzdeki dönemde Sağlık Bilimleri Üniversitesi kampüsü karşısındaki Hacıazizler bölgesine 800 yataklı yeni bir eğitim ve araştırma hastanesi yapılması da düşünülmektedir. Pazarlar ilçemizde toplum sağlığı merkezi, 6 aile hekimliği birimli aile sağlığı merkezi ve 112 acil sağlık hizmetleri sağlık tesisi yatırım programına alınmıştır. Arsa çalışmaları devam etmekte olup yıl içerisinde proje çalışmalarına başlanacaktır. Domaniç 10 Yataklı İlçe Entegre Hastanesi yapımı hızla devam etmekte olup yıl içerisinde sağlık hizmeti sunulmaya başlanacaktır. Hisarcık ilçemizde toplum sağlığı merkezi ve 112 acil sağlık hizmetleri istasyonu inşaatı hızla devam etmekte olup fiziki gerçekleştirme oranı yüzde 60’a ulaşmıştır. Tavşanlı Doç. Dr. Mustafa Kalemli Devlet Hastanesi ek bina inşaat ihalesi yapılmış, mevcut binanın depreme dayanımı düşük olduğu için yıkım çalışmaları başlamış olup 75 yataklı yeni bir sağlık tesisi yapılacaktır. Çavdarhisar’da mevcut hastane binası yıkılarak 10 yataklı yeni bir ilçe hastanesi yapılması planlanmakta olup ihalesi yapılmıştır. İlimizde bugün itibarıyla uzman hekim sayısı 21’i aile hekimi olmak üzere toplam 439 hekim, pratisyen hekim sayısı ise 186’sı aile hekimi olmak üzere 377’dir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Biçer.

ADİL BİÇER (Devamla) – Yani Kütahya’ımızda şu an toplam 816 hekim görev yapmaktadır.

Bu yatırımlarla, Kütahya’da sağlık hizmetlerini güçlendirmeyi ve halkımıza daha iyi hizmet sunmayı hedefliyoruz. Başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, tüm emeği geçenlere teşekkür ediyor, Kütahya’mıza hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Kütahya’mızı tüm ilçeleriyle birlikte ulaşımdan eğitime, sağlıktan enerjiye, adaletten güvenliğe, toplu konuttan sosyal yardımlara; daha yaşanabilir, daha kalkınmış bir şehir olarak şekillendirmek adına bugüne kadar olduğu gibi bugünden sonra da azim ve gayretle çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Sözlerime son vermeden önce, aziz milletimizin Kurban Bayramı’nı şimdiden tebrik ediyor; bayramın ülkemize, milletimize, İslam âlemine ve tüm insanlığa hayırlar getirmesini, ülkemizde kardeşliğimizin, birlik ve beraberliğimizin güçlenmesine vesile olacak bayramın Filistinli kardeşlerimizin maruz kaldığı sürecin de son bulacağı günler olmasını Yüce Rabb’imden niyaz ediyorum.

Kıymetli Kütahyalı hemşehrilerime sevgi ve saygılarımı sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Biçer.

Gündem dışı ikinci söz, diyabetli çocukların sorunları hakkında söz isteyen Kütahya Milletvekili Sayın Ali Fazıl Kasap’a aittir.

Buyurun Sayın Kasap. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Dikkatle biz de dinliyoruz.

2.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, diyabetli çocukların sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, hekimlerimizi taşıyan hizmet aracının Sinop Boyabat ilçesinde seyir hâlindeyken başka bir araçla çarpışması sonucu Doktor Sena Sakin, Doktor Mehmet Turan Yazlak, sürücü Ender Çoraklı vefat etmiştir ve araçta bulunan Doktor Beyza Nur Çetin ise yaralanmıştır. Karşıdan gelen araçta da 1 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 1 vatandaşımız ise yaralanmıştır. Vefat eden arkadaşlarımıza, meslektaşlarımıza ve vatandaşımıza Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı diliyorum. Yaralı hekimimize ve vatandaşımıza acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, teşekkür ederim öncelikle. Bu, Tip 1 diyabet, çocukluk çağında görülen ve ömür boyu devam eden, kan şekerinin çok yüksek seyretmesiyle olan, aniden başlayan ve çoğunlukla da ilk başlangıcı komayla hastaneye getirilen bir hastalık grubu ve çocuklukta tespit edilen bu diyabet ömür boyu devam ediyor. Tip 1 diyabette insülin yokluğundan dolayı vücut insülin üretemiyor. Aile de ilk diyabet teşhisiyle, tanısıyla birlikte sarsılıyor, ne yapacağını şaşıyor ve çok ciddi bir strese tabi oluyorlar. Hayat boyu süren bu hastalık, aile ve toplum için önemli bir sıkıntı. Ülkemizde 18 yaş altı 30 bin Tip 1 diyabetli çocuk var ve bu Tip 1 diyabetli çocukların tedavisinde, sağlık sisteminde, eğer yeterli takip olmazsa, ailenin uyuncu olmaz ise, tedavide yetersizlik olduğunda, ailede ve ülkede -daha sonra ortaya çıkan sağlık sorunlarından dolayı, işte, böbrek, göz ve sinir sisteminin tutulmasından dolayı- ciddi sıkıntılar ortaya çıkıyor ve 40 yaş civarında bunlar daha da barizleşiyor, bunun topluma olan yükü ve maliyeti daha da artıyor. Bu hastalıkta insülin dışarıdan veriliyor, yerine göre günde 4-6 kez kan şekeri bakılması gerekiyor ve gece uykuda bile o küçük çocukların parmaklarının delinip tekrar kan alınması gerekiyor. Bazen gün içinde 4-6 kez kan şekeri bakılması gerekiyor; aslında yirmi dört saat “monitörize” edilse, bu “sensör” dediğimiz kola takılan cihazlar vasıtasıyla takip edilse cep telefonundan, akıllı saatten, oradan kan şekeri düzeyleri takip edilebiliyor ve bu şekilde yirmi dört saat sürekli olarak kontrol altında kalınabiliyor. Çocukların yarınları için de aile için de çok önemli, bir yerde kaderini siz belirliyorsunuz. Sensör, Türkiye için, konumu şu anda sıfır, SGK ödeme kapsamına almadı; komşu ülke Yunanistan bu konuda, yaşam boyu süren bu rahatsızlık için ailelere ayda 100 euro destek sağlıyor. Sensör ise bizim... 2022’de Sayın Cumhurbaşkanının bir sözü var: “Şu anda deprem bölgesindeki çocuklara veriliyor ama yeterli değil.” Aynı zamanda Bakanın, Işıkhan’ın sözü var, 3/11/2023’te Bakan Işıkhan “Sensörlü şeker ölçüm cihazlarını SGK karşılayacak.” demişti ama Maliyeden bu konuda bir atılım olmadı, bir girişim olmadı ve şu anda ödeme yapılmıyor.

Tanı konulduktan sonra beklenen yaşam süresiyle ilgili Türkiye’de ciddi bir sıkıntı var, şöyle söyleyeyim: Ortalama 10 yaş civarında tanı konulduğunu farz ederseniz, Türkiye’de yaşam süresi kırk dokuz yıl, İspanya’da ve Portekiz’de atmış sekiz, atmış dokuz yıl, İsveç’e ve Finlandiya’ya doğru çıktığında bu rakam daha da yükseliyor ve tanı konulduktan sonraki yaşam süresi yetmiş yılları buluyor. Maalesef, bu rakam, bu yaşam süresi Türkiye’de sadece kırk dokuz yıl ve Türkiye’de daha ciddi bir diyabet kontrolüne ve sensöre ihtiyaç var. Sensör ve sensörle birlikte olan insülin pompası da dâhil olmak üzere çocuklarımızdan bunu esirgememek gerekiyor. Bazı yaş grubu için bu sensör kullanılamayabilir ama şöyle söyleyeyim: İsveç’te tanı konulduktan sonra sensör kullanmaya 1’inci haftada başlanıyor ama şu anda Türkiye’de bununla ilgili bir yaklaşım yok.

Şöyle bir şey göstermek istiyorum: Sensörün 18 yaş altı Tip 1 diyabetli çocuklarda -30 bin çocuk üzerinden hesap ederseniz- aylık maliyeti 4 bin TL ve yıldaki maliyeti de -yarısı kullansa bile- 864 milyon TL tutuyor. Burada polemik yapıp Cumhurbaşkanının uçağıyla kıyaslamak istemiyorum ama bedelinin 400 milyon dolar olduğunu hepimiz biliyoruz.

Sağlıktan tasarruf edilmez diyorum ve bir an önce SGK'nin bunu geri ödeme kapsamına alması ve Maliyenin de ödemesi gerekmektedir, tıpkı SMA'lı çocuklardaki gibi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Sayın Başkan, siz bunu daha önce de söylemişsiniz, dillendirmişsiniz, özellikle de istirahat ettim sizden.

Şöyle söyleyeyim: Bunlar bizim çocuklarımız ve yarın yaşam süresi kısalmış, gözleri görmeyen, böbrek bozuklukları olan, sinir sistemi harabiyeti olan çocuklar, gençler, yetişkinler olarak bu toplumda karşımıza çıkacaklar. Ben Tip 2 diyabet için veya 18 yaşından sonraki Tip 1 diyabeti devam edenler için, onlar kendileri yapabilirler, kontrolünü sağlayabilirler ama en azından 18 yaş altı çocuklar için -tekrar söylüyorum, Sayın Cumhurbaşkanının da bu konuda sözü var, Işıkhan'ın da sözü var- sözlerinizi, vaatlerinizi lütfen yerine getirin ve havada kalmasın diyorum.

Genel Kurulu selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kasap.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, kendisini diyabetli çocuklara adayan Şükrü Hatun Hoca'yı saygıyla andığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Bu konudaki çalışmalarını yürüten, kendisini neredeyse çocuklara adayan Şükrü Hatun Hoca'yı da saygıyla analım.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Türkiye'de yaşanan siyasi ve ekonomik sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, Türkiye'de yaşanan siyasi ve ekonomik sorunlar hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Ahmet Şık'a aittir.

Buyurun Sayın Şık.

AHMET ŞIK (İstanbul) – Herkese merhaba.

Gündem dışı söz alabildik ama tabii ki mevzumuz yine gündem. Gündem zaten yangın yeri, iktisadi kriz, yoksulluk, yoksunluk, kayyım darbesi, Gezi ve Kobane davalarındaki hukuksuzluklar derken bir dolu konu var konuşacak; hepsini sığdıramayacağım için herkesin kafasının karıştığı bir konuda sorular soracağım.

Mesleki kariyerine korsan CD satışıyla başlayıp Ankara'nın en zenginlerinden birine dönüşen, eski İçişleri Bakanının hamilik ettiği bir mafya var: 15 Temmuz gecesi Süleyman Soylu'nun telefonla TRT'nin önüne çağırıldığı, silahıyla poz veren Ayhan Bora Kaplan, Soylu azledilip Ali Yerlikaya Bakan olunca tutuklandı, hepiniz biliyorsunuz. Soruşturmanın vurdulu kırdılı haraç kısımları konuşulurken Kaplan'ın bürokrasi ve siyasetle ilişkileri, rüşvet trafiğinin kimlere uzandığını belirleyecek olan kara para soruşturması da başlatılınca kıyamet koptu. Kıyameti başlatan, soruşturmada örgüt yöneticisi şüphelisiyken itirafçı yapılan Serdar Sertçelik'in yurt dışına kaçtıktan sonra sosyal medyada yayınladığı videolarda anlattıkları. Sertçelik, Hükümetten önemli isimleri de Kaplan soruşturmasına dâhil eden bir ifade vermeye zorlandığını anlattı. Bu arada, Sertçelik'in hakkında elektronik kelepçeli ev hapsi tahdidi varken iddiaya göre rüşvet vererek yurt dışına kaçtığını da not edelim. Tahdidi bozmasına rağmen polis ve yargının Sertçelik hakkında herhangi bir işlem yapmadıklarını da belirtelim. Sertçelik'in ifşalarından sonra MHP Genel Başkanı

Devlet Bahçeli iktidara karşı darbe girişiminde bulunulduğunu belirten sert bir açıklama yaptı. Nurcuların Okuyucu grubundan oldukları bilinen polis müdürleri darbecilikten gözaltına alındılar ama soruşturmanın gizliliğini ihlalden tutuklandılar. Konunun özeti şu: İktidar partilerine yakın olan Emniyete çöreklenmiş birbirine rakip tarikat ve cemaatler, İstanbul ve Ankara'nın müdürlük koltuğuna oturmak isteyen kişi ve ekipler, Süleyman Soylu ve tasfiye edilen ekibi ile iktidar içerisindeki siyasilere yakın olanlar arasındaki bir güç ve hâkimiyet savaşından ibaret kaotik bir ortam ya da devlet içindeki yozlaşmışlığı, çürümüşlüğü gösteren iyi bir örnek.

Şimdi soralım: Kaplan soruşturmasını “Ankara Emniyeti 17-25 Aralık benzeri FETÖ’vari bir kumpas düzenliyor.” diye ilk duyuran iktidarın medyacılarından birisiydi. Bu medyacı, yayından önce Kaplan’dan rüşvet aldığı ve evinin tefrişatını yaptırdığına dair polis raporu düzenlenen eski Ankara Başsavcısı Yüksel Kocaman ve Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Mahmut Çorumlu’yla görüştü mü? Rüşvet ilişkilerinin yanı sıra Ayhan Bora Kaplan’ın geçmişteki soruşturma dosyalarını Ankara Başsavcısı olduğu dönemde sümen altı eden Yüksel Kocaman’la ilgili adli ve idari soruşturma başlatıldı mı? Sertçelik’in iddialarının ardında, halefi Ali Yerlikaya’yı koltuğundan etmeye dönük bir operasyon çektiren Soylu ve tasfiye edilen ekibinde yer alan polis müdürleri var mıdır? İstanbul Emniyet Müdürü olmak isteyen Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Başkanı Selami Yıldız ve Ankara Emniyet Müdürü olmak isteyen Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Mahmut Çorumlu; Süleyman Soylu’nun en yakınındaki kişilerden birisi olan eski Ankara Emniyet Müdürü Servet Yılmaz’ın emekli edilmesine karşı çıkarak İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya’ya dönük yapılan operasyonda ittifaklarını mı genişletmek istemektedir? Makam peşinde olmalarının yanı sıra, Sertçelik’in iddialarını büyüttmelerinin nedenleri arasında “Garson” kod adlı gizli tanığın verdiği ifadeler ve listelerde Çorumlu ve Yıldız’ın “düşman aktif” manasına gelen “DA” koduyla taraf değiştiren eski Fetullahçılar olarak belirtilmiş olmaları da var mıdır? Darbecilikten gözaltına alınan polis müdürlerinin suç vasfının değiştirilerek soruşturmanın gizliliğini ihlalden tutuklanmasında MİT’in devrede olmasının etkisi var mıdır? Polis müdürleri hakkındaki darbe soruşturmasının talimatını Ankara Cumhuriyet Başsavcısı Vekili Veysel Kaçmaz mı vermiştir?

Burada bir parantez açarak konunun anlaşılması için Kaçmaz’ın kim olduğundan da bahsetmek gerekiyor. Ülkücü camiadan olan Veysel Kaçmaz, Devlet Bahçeli’nin talimatıyla HSK Birinci Daire üyeliği görevinden istifa eden Hamit Kocabey’le de yakın bir isim. Kocabey ise HSK’nin ardından getirildiği Bahçeli’nin danışmanlığı görevinden de istifa etmek zorunda kalınca Süleyman Soylu ve Servet Yılmaz’a yakınlaşan bir kişi. Veysel Kaçmaz, Cumhurbaşkanının Özel Kalemî Hasan Doğan’a yakınlığıyla bilinen Ankara Başsavcısı Gökhan Karaköse’yi FETÖ mülki idare yapılanması dosyasına dâhil etmeye çalışmış mıdır? Karaköse de bu vesileyle Kaplan dosyası üzerinden Kaçmaz’la hesabını mı görmektedir?

Ayhan Bora Kaplan’ın avukatından 300 bin dolar rüşvet alınıp Menzil cemaatine teslim edildiği doğru mudur? Kaplan soruşturmasında AKP’li ve MHP’li bakan, bürokrat, milletvekili ve yöneticilerin dâhil olduğu 280 kişinin telefonları ve görüşme trafikleri takip edilmiş midir?

Geçmişte üst düzey istihbaratçı olmasına rağmen Hrant Dink ve Rahip Santoro cinayetleri, Ankara Gar katliamı, Merasim Sokak ve Güvenpark patlamaları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

AHMET ŞİK (Devamla) – Teşekkürler.

...15 Temmuz darbe teşebbüsü ile Emniyet müdürü olduğu dönemde Eskişehir’deki akademisyen cinayetini siciline işleten biri olan Engin Dinç neden ve nasıl Emniyet müdürü yapılmıştır? Nurcu olarak bilinen Engin Dinç’in göreve geldikten sonra yaptığı atamalarda Nurcuların Okuyucu grubundan isimleri

göreve getirdiği doğru mudur? Atamalarda Fetullahçılardan aşına olduğumuz fişlemelere benzer şekilde “Alkol alıyor mu, eşinin başı kapalı mı, namaz kılıyor mu?” soruları esas alınmış mıdır?

Kaplan dosyasındaki gelişmelerin kısa özeti: Polis teşkilatında eski ile yeni dönem arasında hiçbir fark olmadığı, sonrasında yaşananlar ise gerçeği gizlemek için Kaplan soruşturmasının seyrini değiştirmeye çalışmaktan ibaret. Peşinde oldukları ikbal için mafyayla birlikte devlete operasyon çektirenler, birbirine rakip tarikat ve cemaatler ve buluştıkları kirli ilişkileri siyasi bağlantılarla örtenler arasındaki bir güç savaşı; sadece yargı ve polis teşkilatında değil, tüm bürokraside çürümüşlüğün egemen olması.

Son bir, bitireyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

AHMET ŞIK (Devamla) – Teşekkürler.

Belirtmeden geçerse hakikate ve bu çatı altında bulunma sorumluluğumuzun temeli olan dürüstlüğe ihanet etmiş oluruz. O yüzden, mevcut çürümüşlüğün çok güzel bir başka örneği olan Sinan Ateş’in katledilmesiyle ilgili soruşturmaya da değinmek gerek. Başkent’in göbeğinde Sinan Ateş’in siyasi bir suikastla katledilmesi bir torbacının kişisel husumeti gibi gösterilerek gerçek failler gizleniyor. Kiralık katilleri bulan yargı, kiralayanlarıysa koruyor. Katiller, Ülkü Ocaklarına yakın Özel Harekâtçılar tarafından Ankara’ya getiriliyor; teknik takip yapan yine Ülkü Ocaklarına yakın bir başka polis tarafından Sinan Ateş’in konumu servis ediliyor; cinayete karışan araçlardan birinin, mevcut Ülkü Ocakları Başkanının kullanımında olduğu ortaya çıkıyor, suikastta görev alanlarından birisi, eski MHP’li vekilin ikametinde saklanıyor; her birinin adresinin MHP’ye çıktığı, ancak hiçbirisinin dâhil edilmediği bu dosyayla, şüphelilerinin hepsinin lümpen bir torbacıya çalıştığına inanmamız isteniyor. Yorumu size bırakıyorum.

Teşekkürler Başkanım. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şık.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakikayla söz vereceğim.

İlk söz, Sayın Serap Yazıcı Özbudun’a aittir.

Buyurun Sayın Özbudun.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun’un, Antalya’nın Korkuteli ilçesinde zihinsel engelli bir kız çocuğunun beş yıl süreyle 30 kişinin cinsel istismarına uğraması olayına ilişkin açıklaması

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Antalya’nın Korkuteli ilçesinde zihinsel engelli bir çocuk -kız çocuğu- beş yıl süreyle 30 kişinin cinsel istismarına uğramış ve çevre sakinlerinin şikâyeti üzerine konu, kamu makamlarınca öğrenilmiştir fakat failler, şu anda bu şikâyetle bulunan kişileri, olayı kamu makamlarına duyuran kişileri tehdit etmekte ve onları şantaja maruz bırakmaktadır. Konuyu buraya taşımamın nedeni İçişleri Bakanlığının ve Aile Bakanlığının konuyla ilgilenmesidir. Bu mesele Akdeniz gazetesinde yer almıştır, merak edenler okuyabilirler.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özbudun.

Sayın Yücel Arzen Hacıoğulları...

Buyurun.

2.- İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları'nın, Öğretmen Şenay Aybüke Yalçın'ın ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – “Magusa Limanı limandır liman aman amman

Magusa Limanı limandır liman aman amman

Seni öldürende Aybüke yoktur din iman

Katile ‘katil’ demeyen olur mu insan.”(*) (AK PARTİ, MHP, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Dursun Ataş...

Buyurun.

3.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, açıklanan buğday ve arpa alım fiyatlarına ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İktidar, buğday ve arpada alım fiyatlarını açıkladı. Geçtiğimiz yıl 8.250 lira olan ekmeklik buğday fiyatı bu yıl sadece yüzde 12,1 artışla 9.250 lirada kalmıştır. Makarnalık buğday 10 bin lira, arpa ise 7.250 lira olmuştur. Böylece yıllık yüzde 75 enflasyonun olduğu Türkiye’de çiftçiye iktidarın verdiği fiyat artışı resmî enflasyonun dahi çok altında kalmış, iktidar çiftçiye açıkça “Üretmeyin.” mesajı vermiştir. İktidar, Türkiye çiftçisinin hakkını ithalat yaparak çalmaktadır. Türkiye, bugün 8,8 milyon tonla dünyada en fazla buğday ithal eden 4’üncü ülke konumuna gelmiştir. Buğdayda taban alım ücreti en az 15 bin lira olmalıdır. Aksi takdirde Türkiye’de daha çok ithalat yapılacaktır. Yabancı çiftçiye destek vereceğimize kendi çiftçimizi destekleyelim diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Celal Fırat...

4.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Kamuda Tasarruf Paketi'nin kamu çalışanına saldırı paketine dönüştüğüne ilişkin açıklaması

CELAL FIRAT (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Kamuda Tasarruf Paketi, aslında kamu çalışanına saldırı paketine dönüşmüştür. Bu paketin IMF’nin hazırladığı kemer sıkma paketlerinden bir farkı yoktur. Barışa en çok ihtiyaç duyduğumuz bir dönemde emekçiler daha yoksullaşırken silah fabrikaları sahipleri, damatlar; zenginler listesinde giderek ön sıralara geçmiştir.

Biz diyoruz ki kamuda tasarruf değil, saray harcamalarından tasarruf edin, vergide adaleti sağlayın, az kazananın az, çok kazananın çok vergi alın, yandaşlara, 5’li çetelere, hazineye döviz garantili projelere, kur korumalı mevduat soygununa son verin. Çalışanların servislerini kaldıracağımıza kamu idarecilerinin özel geziler için kullandığı lüks uçak ve makam harcamalarına son verin. Personel alımında liyakati ortadan kaldıran, torpilin kapısını sonuna kadar açan mülakata, siyasi kadrolaşmaya son verin.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Cevahir Asuman Yazmacı...

5.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Şanlıurfa’da sezonun ilk buğday hasadının cuma günü gerçekleştirildiğine ilişkin açıklaması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geleceğin dünyasında gıda ve tarım bugünkünden çok daha önemli ve kritik bir noktada olacak. Gıdayı kontrol eden, dünyayı da kontrol edecek. Bereketli hilalin merkezi, verimli toprakların kenti, ülkemizin en önemli tahıl üretim merkezlerinden Şanlıurfa’ımızda sezonun ilk buğday hasadı cuma günü gerçekleştirildi.

Tarihe bakıldığında, uygarlığın beşiği Şanlıurfa’mızın gastronomide köklü bir geçmişe sahip olduğunu görüyoruz. Karahantep’e yapılan kazılarda buğday, arpa ve baklagillerin yabancı tohumlarına

(*) Yukarıdaki dizeler hatip tarafından besteli bir şekilde söylendi.

rastlanması, Göbeklitepe’de de buğday yetiştirildiğinin kanıtlarına ulaşılması bunun en büyük ispatı. Toprağa düşen her alın terinin karşılığını bulduğu Anadolu coğrafyasında, buğday üretiminde ülkemizde 2’nci sırada yer alan şanlı şehrimizde yapılan ilk hasadın ülkemize hayırlı ve bereketli olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Mustafa Hakan Özer...

6.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer’in, Türk Kızılayın 156’ncı kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türk Kızılayın 156’ncı kuruluş yıl dönümünü tebrik ediyorum. Türkiye olarak en küçük ferdinden en büyüğüne kadar iyilik yolunda büyük gayretler gösteriyoruz. Hâlen krizin devam ettiği, insanlık dramının yaşandığı, küresel adaletsizliğin olduğu bir dünyada başta Gazze’de yaşanan soykırım olmak üzere sömürge altında yoksul bırakılan ülkeler, yaşanan doğal felaketler, göç ve mülteci çalışmaları, kan bağışi gibi geniş bir yelpazede insani yardım çalışmalarına ara vermeden devam ediyor. Dünyanın birçok bölgesinde Türk Kızılayı, insanlığın en zor zamanlarında her zaman yanlarında olmuştur. Türk Kızılay, dokunduğu hayatları iyileştirme misyonunu kararlılıkla sürdürüyor. Birlik ve beraberliğin, şefkatin, iyiliğin ve dayanışmanın en güzel örneğini dünyaya gösteren Türk Kızılaya, çalışanlarına, gönüllülerine ve destekçilerine teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Aşila...

7.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila’nın, Mehmet Şimşek’in “Karbon ayak izinin vergilendirilmesi gerekiyor.” ifadesine ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mehmet Şimşek “Karbon ayak izinin vergilendirilmesi gerekiyor.” dedi. Yeter artık, bu kadar küreselcilik yeter. Yediğimiz içtiğimiz, gezdiğimiz, giydığımız, adım attığımız her şeye yasak gelecek. “İklim krizi” yalanını “karbon ayak izi” safsatasıyla yutturamazsınız. Dünyanın atmosferi yüzde 21 oranında oksijenden oluşuyor ve bu oran sabittir, değişmez, eksilmez. Yüce Allah’ın bize bedava verdiği nimetin vergisi mi olur Allah aşkına? Karbon ayak izi vergisi iklim kanunu, Yahudilerin dünyayı kurtarma yalanıyla kurmak istedikleri yeni dünya düzeni ve büyük sıfırlamanın yani kölelik düzeninin kurulmasına hizmet etmektir. Önünüze konulan küresel her ajandayı fayda-zarar hesabı yapmadan onaylıyorsunuz. Karbon ayak izi vergisi, küresel sermayenin ulus devletlere dayattığı bir kölelik sistemidir. Ne ülkemize ne halkımıza köle muamelesi yapamazsınız diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Evrim Rızvanoğlu...

8.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu’nun, Marmara Denizi’nin bazı noktalarında müsilağın habercisi alg patlamalarının görüldüğüne ilişkin açıklaması

EVİRİM RIZVANOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Uyuyan dev yeniden uyanıyor. Marmara Denizi’nin bazı noktalarında müsilağın habercisi alg patlamaları görülüyor. Müsilağ, sadece çevresel değil aynı zamanda ekonomik ve toplumsal bir sorun; deniz tahrip oluyor, balıklar ölüyor ve insan sağlığı olumsuz etkileniyor. Maalesef, geçici çözümler zaten hasta olan Marmara Denizi’ne ve müsilağa derman olmuyor. Marmara Denizi’nin yoğun kirlilik baskısı altında olması ve sıcaklıkların artması sorunu daha da büyütüyor. Bugün, ilgili tüm tarafları bu konuda sorumluluk almaya ve kalıcı çözümler üretmeye çağırıyorum. Gelin, Marmara Denizi’ni kentsel ve endüstriyel atıkların foseptik çukuru olmaktan çıkarın. Gelin, tarım alanında iyi tarım uygulamalarını başlatın. Gelin, havzadaki tüm atık suları, azot ve fosforu giderecek şekilde ileri kademe arıtmaya geçin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Sait Yaz...

9.- *Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, şirkten sonraki en büyük suçun insanlara yapılan zulüm olduğuna ilişkin açıklaması*

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kur'an diyor ki: “Bu kâinat, içinde barındırdığı bütün nimetleriyle beraber insan için yaratılmıştır. İnsanın yaradılış gayesi de sadece Allah'a ibadet ve itaat etmektir.” Kur'an'a göre en büyük zulüm, Allah'a şirk koşturaktır. Şirkten sonraki en büyük suç, insanlara yapılan zulümdür. Zulüm zulümâtır; hakikat terazisini ters yüz ederek insanı yerinden yurdundan etmek, cana kıymak ve mala çökmektir; kul hakkını, dul ve yetim hakkını yemek, haksız kazanç elde etmektir. Zalimleri desteklemek de zulümdür. Bu nedenle, mazlumun hakkı, dini, dili, ırkı, zikri ve fikri sorgulanmadan korunmalıdır. Zulme karşı sessiz kalanlar da dilsiz şeytandır. Zalimin zulmüne mâni olacak ve insanlığı felaketlerden kurtaracak en büyük kurtarıcı, iyiliktir. Kur'an diyor ki: “İyilerin yeri cennettir, kötülerin yeri ise cehennemdir.” Zalimler için yaşasın cehennem diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Serkan Sarı...

10.- *Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, açıklanan buğday ve arpa alım fiyatlarına ilişkin açıklaması*

SERKAN SARI (Balıkesir) – Buğday üreticilerimize açıkladığınız taban fiyatıyla bir kez daha sırtınızı döndünüz. Çiftçimizi 1 kilo buğdayla 200 gramlık ekmek alamaz duruma getirdiniz. 2003'te 2,5 kilo buğdayla 1 litre mazot alabiliyorken bugün 4 kilo buğdayla ne yazık ki 1 litre mazot alamıyor. 2000 yılında 9,4 milyon hektar olan buğday ekim alanı yanlış politikalarınız sayesinde 2023 yılında 6,6 milyon hektara kadar geriledi.

Sonuç olarak, 2002'de 1 milyon ton olan ithalatımızı 2023'te 12 milyon tona yükselttiniz. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a sesleniyorum: Amiral battı Sayın Erdoğan, amiral battı. Tarım Bakanı İbrahim Yumaklı'nın “tarımsal üretimin amiral gemisi” dediği hububata, buğdaya verdiğiniz taban fiyat sayesinde amiral gemisi battı. Tarlada izi olmayanın, harmanda yüzü olmaz. İktidarınızın çiftçinin karşısına çıkacak yüzü kalmadı. Maliyeti en az 11 lira olan 1 kilo buğdayın taban fiyatı 15 lira olmalıdır. Sözde tasarrufunuz; milletimizi açlığa, yoksulluğa mahkûm ediyor.

BAŞKAN – Sayın Servet Mullaoglu..

11.- *Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu'nun, depremzedelere verilen kira yardımının kesilmesine ilişkin açıklaması*

SERVET MULLAOĞLU (Hatay) – Depremden bugüne kadar geçen zamanda yaralar henüz sarılmamışken afet olması durumunda vatandaşlarımızın yardımına ilk gelmesi gereken ve ilk yardım elini uzatması beklenen AFAD'ın kendisi, afet olmaya devam ediyor. Deprem olduğunda ilk üç gün yoktu, konteyner kentler inşa etti ancak konteynerler en ufak bir yağışta su geçirmeye başladı. “Esen Kart” adı altında yardım kartı dağıttı. Daha sonra bu kartlar adı gibi esti geçti, yok oldu. Şimdi de depremzedelere verdikleri kira yardımlarını keserek vatandaşlarımızı mağdur etmeye ve onlara bir afet daha yaşatmaya devam etmektedirler. Deprem bölgesindeki vatandaşlarımız korkunç felaketin etkilerini hâlâ üzerlerinden atmamışken kira yardımının kesilmesi, onlara yeni bir felaket yaşatmaktan başka bir şey değildir. Deprem bölgesinde, özellikle Hatay'ın yıkılan ilçelerinde normal hayat henüz başlamamıştır. Bu nedenle, verilen kira yardımını kesmeyin.

BAŞKAN – Sayın Sami Çakır...

12.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Nuseyrat Kampı'nda yaşananlara ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, katil terörist İsrail Devleti'nin en rahat insan öldürdüğü mekânların başında kampların geldiğini biliyoruz. Silahsız, savunmasız, masum, mazlum, çoluk çocuk ve kadınların yaşadığı bu kamplarda toplu insan öldürme, soykırım cellathlığının zirvesi en son Nuseyrat Kampı'nda yaşandı, yüzlerce insan öldürüldü. Normalleştirilmeye çalışılan süreci alışmayalım, unutmayalım diye biz, lanetlemeye devam edeceğiz ama aslolan, yaşanan bu zulümlere şahit olmanın acısını yüreğimizde hissetme mecburiyeti. Vahşice ve canavarca yapılan bu saldırıların tasmaşını elinde tutanın Amerika olduğunu dünyanın biliyor olması da bir şeyi değiştirmiyor. Onlar şehit oldu, oluyor. Bizler, yaşayan ölümler güya hayat sürüyoruz. Tarihten tevarüs eden zulüm, kan, vahşet er veya geç hesabını verecek.

“Siz nerede duruyorsunuz?” diyor, Genel Kurulu ve Gazze'yi dert edinen insanlık vicdanını saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Asu Kaya...

13.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, depremzedelere verilen kira yardımının kesilmesine ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) – Sayın milletvekilleri, 6 Şubat depreminde içiniz sızladı mı? “Sızladı.” diyeceksiniz hepiniz. O zaman neden depremzede kiracının 5 bin TL'lik kira yardımını kestiniz? Kur korumalı mevduatları kesmediniz, geçiş garantili köprüleri kesmediniz ama depremzede kiracının 5 bin TL'lik kira yardımını kestiniz, gücünüz ona yetti. Vicdansızsınız ama unutmayın ki depremzede mazlumun ahi, devirir şahı.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Mehmet Tahtasız...

14.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, açıklanan buğday alım fiyatlarına ve Yozgat, Çorum, Konya ve Anadolu'nun birçok ilinde ekili alanları hafta sonu dolunun vurduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan, iki yıl öncesine kadar buğday fiyatlarını Cumhurbaşkanı açıklıyordu, şimdi ise ne Cumhurbaşkanı ne de Tarım Bakanının çiftçinin yüzüne bakmaya cesareti yok. Enflasyonun yüzde 80 olduğu ülkemizde yüzde 12 artışla maliyetin altında olan buğday fiyatlarını sosyal medyadan açıklıyorlar. Çiftçiye sevmeyen, tarımı önemsemeyen iktidar böylece çiftçiye bir darbe daha vurdu.

Fiyatların şokunu atlatamayan çiftçimizi, kuraklık ve AKP'den sonra, maalesef, hafta sonu da dolu vurdu. Yozgat, Çorum, Konya ve Anadolu'nun birçok ilindeki ekili arazileri dolu mahvetti. Yüzlerce dekar ekili arazide yüzde 100'e yakın hasar var. Cumhurbaşkanı ile Tarım ve Orman Bakanına sesleniyorum: ÇKS kaydı ve TARSİM sigortası olsun olmasın, dolu vuran yerler afet bölgesi ilan edilmeli, çiftçimizin zararları karşılanmalıdır. Çiftçilerin Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri ve Sulama Birliğine olan borçları en az iki yıl faizsiz olarak ertelenmeli, çiftçilerin esnafa ve kredi kartlarına olan borçları da ertelenmelidir. Çiftçiye üretime küstürmeyin, yol yakinken, açıklanan fiyatları güncelleyin. Dolu vuran araziler ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Mustafa Kaya...

15.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Sivas'ın Koyulhisar ilçesinin Üçyol mevkisine AFAD koordinasyon merkezi yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Kelkit Vadisi olarak bilinen Erzincan, Giresun, Gümüşhane, Sivas, Ordu ve Tokat'ın bazı sınır ilçelerini kapsayan, Doğu veya Dereyolu olarak bilinen güzergâh 1939 Erzincan depreminden doğrudan etkilenen bölgedir. Bu bölge Kuzey Anadolu Fay Hattı'nın geçtiği yerleşim yerlerinin bulunduğu alandır. Bu vadiye yer alan ilçelerin ortak özellikleri, kendi şehir merkezlerine olan uzaklıklarıdır. Bölge zaman zaman toprak kaymalarıyla da karşı karşıya kalmaktadır. Doğal afetlerle mücadele için, Sivas'ın ilçesi ve aynı zamanda diğer hat boyundaki ilçelerin de ortasında yer almasından dolayı Koyulhisar ilçesinin Üçyol mevkisine AFAD koordinasyon merkezi yapılmalıdır. Bu merkez hem afet bilincinin oluşmasına katkı sağlayacak hem de olası bir afet durumunda sorunlu bölgeye hızlı müdahale edilmesini getirecektir. Yetkilileri bu bölgeye bir de bu gözle bakmaya davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın İzzet Akbulut...

16.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, açıklanan buğday ve arpa alım fiyatlarına ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ilim Burdur'un ekonomisinin yüzde 40'ı tarım ve hayvancılığa dayalı. Hafta sonu yine şehrimizdeydik, ilimizdeydik; hangi üreticimizi görsek, hangi çiftçimizi görsek hepsinin derdi Toprak Mahsulleri Ofisinin açıkladığı rakamlar. Zaten uzun süredir kuraklık var, verim alamıyoruz diye, kuraklıktan dolayı bir destek beklerken makarnalık buğday için ton başına 10 bin, ekmeklik buğday için 9.250 ve arpa için 7.250 rakamlarını görünce hepsi şoke olmuş durumdalar. En az 15 lira fiyat bekliyorken bu fiyatlar mazot ve gübre fiyatlarını dahi karşılayamamaktadır ve birçoğu artık üretimden vazgeçiyor ama şunu unutmayalım ki millî ekonominin temeli ziraattır; tarımı hor gören, yarını zor görür diyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın İnan Akgün Alp...

17.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın hakkı olan "gazilik" ünvanını geri istediğine ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın milletvekilleri, 1855 yılında Kırım Savaşı'nda Ruslar, Kars'ı 3 defa kuşattı; Karşılar, şehri teslim etmedi, 9 bin kişiyle direndi, 54 bin kişilik Rus ordusunu yendi. Sultan Abdülmecid; iltifatname gönderdi, şehre "gazi" ünvanı verdi. Gazi madalyamızı gösteriyorum, aslı da İstanbul Arkeoloji Müzesindedir. Kars ilinin adının "Gazi Kars" olarak değiştirilmesi için kanun teklifi verdim. Şehrimin hakkı olan "gazilik" ünvanını geri istiyorum. Yüce Meclisimizden oy birliğiyle kanun teklifine destek talep ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ali Yüksel...

18.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, Konya Çevre Yolu Projesi'ne ilişkin açıklaması

ALİ YÜKSEL (Konya) - Konyalı hemşehrilerimin en çok sıkıntı duyduğu konu, maalesef, trafiktir. Bu konuda belediye çalışmaları yetersizdir. Her ne kadar Büyükşehir Belediyesi yeni caddeler, yeni kavşaklar açmış olsa da bunlar trafik sorununa çözüm getirememiştir. Bu konuda yapılması gereken en önemli proje Konya Çevre Yolu Projesi'dir ancak 2020'de bitirileceği sözü verilen projenin yarısı bitirilebilmiştir. 2014 yılında yapımına başlanan bu projenin, 122 kilometrelik yolun 1'inci etabının 22'nci kilometresi, 2'nci etabın ise sadece 21 kilometresi bitirilebilmiştir, 3'üncü etabın da derhâl yatırım planına alınması gerekmektedir. Sayın Ulaştırma Bakanı 2024 yılı sonuna kadar 2'nci kısmın tamamını bitirerek trafiğe açılmasını planladıklarını söylemişti ancak Konyalı hemşehrilerimiz ve ben buna inanmakta güçlük çekiyoruz. Konya Çevre Yolu Projesi'nin bir an önce bitirilip hayata geçirilmesi gerektiğini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ali Karaoba...

19.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, kamu mühendislerinin isteklerine ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bilgi birikimi ve hayatın her alanında akıttıkları alın teriyle ülkemizin gelişimine doğrudan katkı sunan meslek gruplarından biri de kamu mühendisleridir. 2016'da hâkim, savcı ve doktorlarımızın gelirine yakın bir seviyeye sahip olan kamu mühendisleri, 2024 itibarıyla üstlendikleri görev ve sorumluluğun karşılığını alamıyorlar. Mühendislerimiz, yalnızca özlük haklarının iyileştirilmesini değil, mühendislik meslek kanununun çıkarılarak mesleki gelişimin teşvik edilmesini, bilgi ve birikimin ödüllendirilmesini, kariyer basamaklarının netleştirilmesini istiyorlar. Teknik hizmetler sınıfının en üst noktasında görev yapan emekçilerimize uzun zamandır hak ettikleri hakları bir an önce verin diyorum. Kalkınmanın yapı taşlarından biri olarak görev yapan kamu mühendisleri ve emekli mühendislerimizin yanındayız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Cem Avşar...

20.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, açıklanan ekmeklik buğday fiyatına ilişkin açıklaması

CEM AVŞAR (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ekmek 10 lirayken ekmeklik buğday fiyatı 9 lira 25 kuruş açıklandı; 1 kilo buğday 1 somun bile etmiyor, üstelik Ziraat Odaları Birliği de buğdayın üretim maliyetinin 10 lira 87 kuruş olduğunu geçenlerde açıklamışken. Eskiden törenle, davulla, zurnayla Sayın Cumhurbaşkanının yaptığı açıklamalar, şimdi gece yarısı bir kara haber gibi yapılıyor; bu bile durumun vahametini ortaya koymakta. TÜİK'in yıllık enflasyon oranı yüzde 75 iken buğday alımındaki yüzde 12'lik artış kabul edilemez. Bu anlayış çiftçiye resmen “Ben seni batıracağım, sen de bir daha ekme, tarlayı tapanı bırak.” demektir. Tekirdağ'da ve tüm Türkiye'de çiftçilerimizin rahat bir nefes alması için fiyatın desteklerle 15 lira olmasını talep ediyoruz. Emekten tasarruf olmaz diyoruz, açıkladığınız fiyatı yeniden değerlendirin diyoruz.

BAŞKAN – Teşekkürler.

İlk 20 arkadaşa söz verdik.

Şimdi, çeşitli gerekçelerle giremeyen ya da yetişemeyen 10 arkadaşa daha söz vereceğim. Eğer safahat el verirse ilerleyen süreçte elden geldiğince arkadaşların söz talebini karşılayacağım.

Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan, burada mı? Yok.

Kocaeli Milletvekili Sayın Mühip Kanko...

Buyurun.

21.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, vatandaşın yaşadığı ekonomik zorluklara ve Kurban Bayramı'na ilişkin açıklaması

MÜHIP KANKO (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Kurban Bayramı'nın yaklaştığı şu günlerde vatandaşlarımızın yaşadığı ekonomik zorluklar hepimizi derinden üzmektedir. Emeklilerimiz 10 bin TL maaşla ay sonunu zor getirirken asgari ücretle geçinen milyonlarca vatandaşımız 17 bin lirayla yaşam mücadelesi veriyorlar. 20-25 bin liraya ulaşan kurban hisse fiyatları karşısında çaresiz kalan vatandaşlarımız bu bayramda da kurban kesemeyecek durumda. Orta gelirli aileler, dar gelirli çalışanlar, işsizler ve küçük esnaf da bu ekonomik zorluklardan derinden etkileniyor. Bir yanda vatandaşlarımız 10 liraya ekmek almakta zorlanırken diğer yanda AK PARTİ yetkilileri lüks ve şatafat içinde yaşamaktadırlar. AK PARTİ'nin yanlış ekonomik politikaları halkımızı perişan etmiş, mübarek Kurban Bayramı'nda dahi vatandaşlarımızın yüzünü güldürememiştir.

Bu vesileyle her bir vatandaşımızın bayramını kutluyor; umut dolu, sağlıklı, iyi bayramlar diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Cevdet Akay...

Buyurun.

22.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Karabük'ün orman köylerinin mağduriyetlerine ilişkin açıklaması

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Seçim bölgem Karabük ülkemizin en büyük blok ormanlarına sahiptir. İlimizin topraklarının yüzde 71'ini ormanlar oluşturmaktadır. Doğası ve eşsiz tabiatıyla dillerden düşmeyen şehrimiz son zamanlarda ormanlarımızla ilgili üzücü iddialarla gündeme gelmektedir. Eskipazar ve Yenice ilçelerimiz başta olmak üzere ilçelerimizdeki orman köylülerimiz “seyreltme” adı altında binlerce ağacın gereksiz yere kesildiğini ve doğal seleksiyonun bozulduğunu iddia etmektedirler. Böyle bir durum varsa yetkilileri bu durumun önüne geçmeye davet ediyorum.

Haziran 2023'te Yenice ilçemizde meydana gelen sel felaketinde orman yollarımız büyük zarar gördü, o tarihten bu yana da maalesef bu yollar hâlâ yapılmadı, bundan dolayı da köylerimiz büyük bir mağduriyet yaşıyorlar. Tarım ve Orman Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına çağrıda bulunuyorum: Orman köylerimizin mağduriyetlerini acil olarak giderin.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Aşkın Genç...

23.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Hacılar-Erciyes yolu ile Göğdere yoluna ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hacılar ilçemizin Erciyes yolunda yıllardır onlarca ölümlü kaza meydana gelmiş olup maalesef yol üzerinde hiçbir iyileştirme çalışması yapılmamıştır. Vatandaşlarımızın “ölüm yolu” olarak adlandırdığı bu yol için 2021 yılında başlatılan projede ne yazık ki bugüne kadar hiçbir adım atılmamıştır. Daha fazla can kaybı yaşanmadan Hacılar-Erciyes yolunun güvenli hâle getirilmesi ve gerekli çalışmaların başlatılması gerekmektedir.

Diğer bir önemli konu ise Felâhiye ilçemizde yıllardır sözü verilen ancak bir türlü hayata geçirilemeyen Göğdere yolu âdeta yılan hikâyesine dönmüş durumda. Bu yolun yapımının sürekli ertelenmesi yurttaşlarımızın mağduriyetine neden olurken bölgenin potansiyelini kullanmaktan da alıkoymaktadır. Vatandaşlarımız bir an önce Göğdere yolunun yapılması için gerekli adımların atılmasını bekliyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gülcan Kış...

24.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, ekonomik kriz yaşayan yerel basına tasarruf genelgesiyle ağır bir darbe vurulduğuna ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Pandemiye bu yana ekonomik kriz yaşayan yerel basınımıza tasarruf genelgesiyle ağır bir darbe vurulmuştur. Tasarruf paketindeki kısıtlamalar yerel basının hayatta kalma mücadelesini daha da zorlaştıracak, hatta birçoğunun kapısına kilit vurmasına neden olacaktır. Bilindiği gibi, yerel basının tek geliri abone satışları, reklamlar ve resmî ilanlardır. Seçim bölgem Mersin başta olmak üzere zor şartlarda kentine hizmet eden, şehirlerimizin hafızası, sesi olan yerel basınımızın yok olmasına, basın emekçilerinin işsiz kalmasına seyirci olmayacağız. Yerel basını yok etme, susturma hamlesi taşıyan bu anlayışı kabul etmiyoruz. Demokrasiye, halkın haber alma özgürlüğüne karşı olan, yerel basını susturma, yok etme anlayışı taşıyan bu yanlış anlayıştan derhâl vazgeçilmelidir çünkü gazeteden, haberdan tasarruf olmaz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sağ olun.

Sayın Orhan Sümer...

25.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana ve Çukurova bölgesine yönelik çiftçileri rahatlatacak adımlar atılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adana'da sıcaklar doğal afet seviyesine ulaşmıştır. Özellikle yılın belirli aylarında çiftçilerimize destek sağlamak için Adana tarımsal afet bölgesi ilan edilmelidir. Yüksek elektrik fiyatları yüzünden vatandaşlar klima dahi açamıyor. Adana'da yaz aylarında elektrik ve tarımsal sulamada büyük problemler yaşanıyor; elektrik altyapılarının yenilenmemiş olması nedeniyle birçok trafo sürekli arıza veriyor, mahallelerde çoğu zaman su ve elektrik sıkıntısı yaşanıyor. Devlet Su İşleri sulama destekleri konusunda ne yazık ki her sene yetersiz kalıyor, çiftçi ürünü sağlıklı bir şekilde sulayamadığı için mahsul tarlada kalıyor. Tarım ve Orman Bakanlığı, gıda enflasyonunun her geçen gün yükseldiği bir dönemde Türkiye'nin ürün deposu olan Adana ve Çukurova bölgesine yönelik çiftçilerimizi rahatlatacak adımlar atmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Şerafettin Kılıç...

26.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, açıklanan buğday ve arpa alım fiyatlarına ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Çiftçilerimizin uzun süredir beklediği hububat alım fiyatları nihayet açıklandı ancak dağ fare doğurdu. Girdi maliyetleri yüzde 100 artmışken buğday alım fiyatına yüzde 12, arpa ise sadece yüzde 3 artış yaptınız. Hem çiftçinin hakkı olan destekleri yapmıyorsunuz hem de maliyetlerin altında ürün fiyatı açıklıyorsunuz; bu, çiftçiye açıkça “Üretmeyeceksin.” demektir. Bu tarım politikası açıktır ki üretim değil, tüketim ve ithalat politikasıdır. Ne yazık ki sadece tahılda değil, tarım ürünlerimizin neredeyse tamamında adil bir fiyat belirleyemiyorsunuz; bundan artık vazgeçiniz, üreticimize sahip çıkacak iradeyi ortaya koyunuz, maliyetlerin altında açıkladığınız hububat fiyatlarını revize ederek yeni bir adil fiyat belirleyin. Unutmayın, ülkemizi kalkındıracak olan ithalat değil, üretim ve ihracattır.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Emin Ekmen burada mı? Yok.

Sayın Zeki Korkutata...

Buyurun.

27.- Bingöl Milletvekili Zeki Korkutata'nın, Avrupa Parlamentosu seçimlerinde aşırı sağın yükselişine ilişkin açıklaması

ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Avrupa Parlamentosu seçimlerinin en dikkat çeken unsurlarından biri aşırı sağın yükselişidir. AB'de yeni dönemdeki muhtemel tartışmalar şunlar olacaktır: AB'nin bütünlüğü, aşırı sağcılar, ulusal egemenlik haklarının AB kurumlarına devredilmesiyle ortaya çıkan federal yapıda bir AB yerine, ulusal düzeyde karar almanın güçlü olduğu bir AB bütünleşmesini tercih edeceklerdir. Dış politikadaki fikir ayrılıkları sonucu karar alma süreçlerindeki zorluklar nedeniyle AB'nin uluslararası alandaki aktörlük konumunun sorgulanır hâle gelebileceği, AB'nin iddialı iklim politikalarını kabul etmekte zorlanabileceği, sıkı göç politikalarıyla birbirinden ayrılan bir dış ve güvenlik politikası görülme ihtimalinin olacağı, AB'nin genişlemesine mesafeli olan bu siyasi grupların Türkiye'nin olası AB üyeliğine bakışlarının da olumsuz olduğu görülmektedir. Aşırı sağın yükselişi, tüm Avrupa Kıtası'nda İslamofobiya, insan hakları ve demokrasi konusundaki kaygılarımızı artırmaktadır. Artan yabancı düşmanlığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ekmen'in geldiğini görüyorum.

Buyurun Sayın Ekmen.

28.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Kurban Bayramı'na ve Mekke'de bulunup hac farızasını yerine getirmek isteyen ama hac vizesine sahip olmayan vatandaşların taleplerine ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Ötümüzdeki hafta Kurban Bayramı, Genel Kurulun ve tüm milletimizin bayramını kutluyorum. Malumunuz, Kurban Bayramı hac farızasının nihayet bulunduğu günlerde kutlanır ve milyonlarca hacı hac farızasını yerine getirmek için kutsal topraklarda; Türkiye'den de on binlerce insan bu maksatla gitti ancak hac vizesi dışında ticari vize veyahut da başka bir vizeyle Suudi Arabistan'da bulunup hac farızasını yerine getirmek isteyen vatandaşlarımız çok sıkı güvenlik tedbirleriyle karşılaşmaktadırlar; parmak izi takibiyle otellerden alınıp sınır dışı edilmektedirler.

Bu vatandaşlarımızın, bugün itibarıyla Mekke'de bulunup hac farızasını yerine getirmek isteyen ama hac vizesine sahip olmayan vatandaşlarımızın Dışişleri Bakanımız Sayın Hakan Fidan'dan hac farızalarını yerine getirme hususunda Suud devleti yetkilileriyle görüşülmesi hususunda talepleri vardır. Bu vesileyle Sayın Bakana bu talebi iletmek isterim.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Akalın...

29.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, aile hekimlerinin ağır sorumluluklarına ilişkin açıklaması

MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Aile hekimleri, aile sağlığı merkezi çalışanlarının işvereni konumunda olup SGK primleri, vergiler ve kıdem tazminatları gibi yükümlülükleri karşılamak zorundadır. Sağlık Bakanlığı 5258 sayılı Kanun'a eklediği maddeyle bu sorumluluğu hekimlerimize yüklemiştir. Aile sağlığı merkezinin boya, tamirat, kira ve diğer masrafları hekimler tarafından karşılanmakta ancak ödenen cari giderler yetersiz kalmaktadır.

Ayrıca, memuriyetten geçenler ve SGK'li çalışanlar arasında ücret eşitsizliği ve iş güvencesi sorunları yaşanmaktadır. Eşit iş yapıldığı hâlde ele geçen ücretler farklıdır ve açıktan geçenlerin kıdem tazminatı hakları bulunmamaktadır. Bu adaletsizliklerin giderilmesi ve aile hekimlerimizin ağır sorumluluktan kurtarılacak sadece doktorluk mesleğini yapmaları sağlanmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın George Aslan...

30.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Mardin'in Nusaybin ilçesinde uluslararası İpek Yolu üzerinde meydana gelen trafik kazalarına ilişkin açıklaması

GEORGE ASLAN (Mardin) – Mardin'in Nusaybin ilçesinde, uluslararası İpek Yolu üzerinde, ağır tonajlı araçlardan kaynaklı yolda meydana gelen çökmelerin de etkisiyle sık sık trafik kazaları yaşanmaktadır. Geçtiğimiz ay, iki gün içerisinde meydana gelen 3 ayrı kaza sonucunda 3 çocuk hayatını kaybetti, 8 kişi de yaralandı. Yine, 30 Mart tarihinde, Girmeli Mahallesi mevkinde, büyükbaş hayvan taşıyan bir tır, sürücüsünün direksiyon hâkimiyetini kaybetmesi sonucu devrilmiştir. Son olarak, 14 Mayıs tarihinde, Nusaybin-Cizre kara yolu üzerinde gerçekleşen kaza sonrası devrilen bir tırın şoförü olay yerinde hayatını kaybetmiştir. Bu güzergâhta daha fazla kazanın yaşanmaması için gerekli tedbirler alınmalı, yol bakım ve onarım çalışmaları mutlaka yapılmalıdır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz arkadaşlar.

Dediğim gibi, ilerleyen safahatta daha çok arkadaşla söz kullandırabiliriz.

Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Saadet Partisi adına Sayın İsa Mesih Şahin'e aittir.

Buyurun Sayın Şahin.

31.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Cengiz Aytmatov'un ölüm yıl dönümüne, Sinop Boyabat'ta doktorları taşıyan aracın yaptığı kazaya, Ankara'da siyasetin normalleşmesi anlamında önemli gelişmeler yaşandığına, mevcut KPSS sınavı ile mülakat tarihlerinin iç içe geçmiş olmasına ve gençlerin mülakat uygulamasıyla ilgili endişelerine, açıklanan buğday alım fiyatlarına, 3'üncü kez üst üste Avrupa Şampiyonu olan Ampute Futbol Millî Takımı'na, YKS'deki bazı olumsuzlukların sosyal medyaya yansdığına, cuma günü 20 milyona yakın öğrencinin karne alacağına, emeklilere verilen Kurban Bayramı ikramiyesine, Kurban Bayramı'na ve Gazze'deki soykırımın tarihteki Gırnata'da yaşanan soykırıma benzer olduğuna ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bu dünyadan insanlar göçüp gidiyor ancak eserleriyle bu dünyada ölümsüzleşebiliyorlar. Bu dünyada ölümsüzleşen Türk dünyasının büyük edebiyatçısı Değerli Cengiz Aytmatov'u ölüm yıl dönümünde rahmetle anıyorum.

Sinop Boyabat'ta doktorlarımızı taşıyan aracın kaza yapması sonucu hayatını kaybeden doktorlarımıza ve vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Siyasetin normalleşmesi, yumuşaması konusunu büyük bir ilgiyle takip ediyoruz. Ankara'da bu anlamda son haftalarda önemli gelişmeler yaşanıyor. Sayın Cumhurbaşkanının bazı muhalefet liderleriyle görüşmesini siyasetin yumuşaması, normalleşmesi adına önemli buluyoruz, siyasetin iklimi adına bunu önemli buluyoruz ve bu iklimin yayılmasını da temenni ediyoruz. Tabii, siyasetin normalleşmesinin yanında Türkiye'nin en önemli normalleşme beklentisi hukuk alanındadır, eğitim alanındadır, kamu işleyişindedir. Buralarda da normalleşmelere ihtiyaç olduğunun altını çizmek istiyorum. Hukuka güvenin olduğu bir Türkiye'de, kamuda liyakatin esas alındığı bir Türkiye'de, üniversitelerde, eğitim alanında normalleşmenin olduğu bir Türkiye'de en başta güven iklimi düzelecektir, güven ikliminin olduğu bir Türkiye'de birçok şeyi de çözeriz diye düşünüyorum.

Evet, mülakat konusuna burada uzun mesai ayırdık ancak şu an için başarılı olmadık bu konunun düzelmesinde. Bu mülakat uygulamasında -işte, mülakat yerleriyle ilgili bilgiler açıklandı- maalesef, düzensiz bir işleyiş görüyoruz, mevcut KPSS sınavı ile mülakat tarihlerinin iç içe geçmiş olması büyük bir tutarsızlıktır. Gençlerimize bu psikolojiyi yaşatmaya kimsenin hakkı yok diye düşünüyorum. Bir diğer husus da şu, gençlerimizde şöyle bir kaygı var: Mülakat uygulamasında kayırmacılık yapılacağıyla ilgili bir endişe var. Bu anlamda, bizim de bu konunun yakından takipçisi olacağımızı, gençlerimiz adına bu takibi yapacağımızı ifade etmek istiyorum. Bu kaygıyı gidermek de en başta iktidar partisindeki arkadaşlarımıza ve Millî Eğitim Bakanlığı yetkililerine düşmektedir.

Buğday fiyatlarıyla ilgili, Çukurova bölgesinin bir evladı olarak burada uzun uzun dile getirdim bu konuyu. Maalesef, dağ fare doğurdu değerli milletvekilleri; makarnalık buğday 10 lira, ekmeçlik buğday 9,25; arpa için de 7,25 gibi bir fiyat belirlendi. Yüzde 10'luk bir artış söz konusu. Enflasyon oranları ne aşamada? Maliyetler ortada. Bütün bunları düşündüğümüzde, bu yapılan çiftçilerimize haksızlıktır. Bu konunun tekrar revize edilmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Türkiye Ampute Futbol Millî Takımı'mız 3'üncü kez üst üste Avrupa Şampiyonu oldu. Bu başarıdan dolayı, kendilerini tebrik etmek istiyorum, başarılarının devamını diliyorum.

Eğitim sistemimiz son dönemlerde farklı tartışmalarla anılmakta. İşte, az önce ifade ettim, mülakat konusu tartışılıyor. Bunun yanında, YKS’de bazı olumsuzluklar sosyal medyaya yansdı. Eğer birileri bunu çarpıtıyorsa, birileri farklı çarpıtmalar yapıyorsa bu konu da en ince ayrıntısına kadar araştırılmalıdır. Kimsenin gençlerimizin umuduyla, gelecek hayalleriyle oynamaya hakkı yoktur, velilerin emekleriyle oynamaya hakkı yoktur. Bu anlamda da bu konunun üzerine titizlikle gidilmelidir diyorum.

Cuma günü 20 milyona yakın öğrencimiz karne alacak. Ben öğrencilerimizi şimdiden tebrik ediyor, iyi tatiller diliyorum. Aynı zamanda, emeği geçen bütün öğretmenlerimize ve velilerimize de buradan teşekkürlerimizi göndermek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Müsaadenizle devam edeceğim.

BAŞKAN – Peki, son bir söz olarak...

Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Kurban Bayramı haftasındayız. Burada, emeklilerimizle ilgili dile getirdik, emeklilerimiz mevcut maaşlarıyla kurban kesemeyecek arkadaşlar. Ortada çok net bir tablo var. En azından bu kurban ikramiyesinin bir asgari ücret maaşı düzeyinde olmasını dile getirmiştik. Hiçbir şey için geç değil, emeklilerimizin yüzünü son hafta da olsa güldürebiliriz diyorum. Bu anlamda, emeklilerimizin de gerçekten Kurban Bayramı’nı geçirebileceği bir bayramı onlara hediye etmek iyi olur, güzel olur diye düşünüyorum.

Buradan bütün milletvekillerimizin, bütün Başkanlarımızın, milletimizin Kurban Bayramı’nı tebrik ediyorum. Bayramın iyiliklere güzelliklere ve kardeşliğimize vesile olmasını diliyorum.

Başkanım, son olarak bir konuyu daha gündeme getirip bitireceğim. Gazze konusu maalesef içimizi burkan bir noktada ilerliyor. İsrail’in barbarlığı bütün dünyanın gözü önünde yapıyor, bir soykırım suçu işleniyor ve bütün dünya sessiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Maalesef, bu soykırım, Gazze’deki soykırım tarihte Gırnata’daki soykırıma benzer bir durum diye düşünüyorum. Gırnata’da da Endülüs medeniyetini taşıyan Müslümanlar Gırnata’ya sıkıştırılıp doksan yıl orada kuşatma altında kalıyor ve bir sulhle oraya girildiğinde çoluk çocuk, herkes katlediliyor. Maalesef, Gırnata’nın düşmesiyle Endülüs medeniyeti düştü, Gazze de düşerse Kudüs medeniyeti düşecek. Ama bir fark var, vaadiilahi “Endişelenmeyin, korkmayın, orası yıkılmayacak.” diyor, biz buna inanıyoruz. Ancak bunun yanında, maalesef, şöyle bir tablomuz var: O dönem İstanbul’u fetheden, çok büyük bir güç olan Osmanlı İmparatorluğu oraya, Gırnata’ya yardım ulaştırıyor. Bunun sebebi nedir? Cem Sultan’ın esir olmasına bağlar tarihçilerimiz; maalesef, bugün de İslam ülkelerinin hepsinde neredeyse bir Cem Sultan vardır ve maalesef, biz bugün Gazze’ye gereken yardımları, gereken adımları gerektiği gibi atamadık; bunu da üzülerek görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Son olarak Başkanım, lütfen...

BAŞKAN – Bu kaçınıcı son Sayın Şahin?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – 7’nci dakika olacak.

BAŞKAN – Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Teşekkür ediyorum.

Evet, inanıyoruz, vaadiilahi var, orası yıkılmayacak ama mesele şudur: O vaadiilahiye giden yolda kimler buna vesile olacak, hangi argümanlar vesile olacak? Mesele buna vesile olmaktır. Allah bizi buna vesile olanlardan, buna vesile olmak için mücadele edenlerden eylesin diyorum. Bu mücadelede de en büyük payın dünyada hiç şüphesiz ki tarihî rolü olan Türkiye'nin üzerinde olduğu gerçeğini bir kere daha hatırlatmak istiyorum.

Başkanım, anlayışınız için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Ben teşekkür ederim Sayın Şahin.

İYİ Parti adına Sayın Turhan Çömez konuşacaklar.

Buyurun Sayın Çömez

32.- *Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, mülteci istilasının ülkede nelere mal olacağına dair kaygıların iktidar tarafından da paylaşılmaya başlanmasına ve Geri Kabul Anlaşması'na, Hatay'da insanlara "Buraya el koyduk, gidin konteynerlerde yaşayın." denildiğine, Ayhan Bora Kaplan'la ilgili Mehmet Şimşek'in cevaplaması için verdiği soru önergesine verilen cevaba, Gazeteci Timur Soykan'ın kamuoyuyla paylaştığı MASAK'ın Ayhan Bora Kaplan raporuna ve televizyon kanallarına konuyla ilgili baskı yapan RTÜK Başkanının Halk Bankası Yönetim Kurulu üyesi olduğuna ilişkin açıklaması*

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan değerli milletvekilleri; Türkiye'nin en temel iki meselesi ekonomik kriz ve sığınmacı istilasidir; tabii, yanı sıra sayabileceğim çok sorununuz var. Bunlardan özellikle sığınmacılarla ilgili hazırladığımız politikalar var, defalarca hem kamuoyuyla paylaştık hem bu yüce Meclis çatısı altında dile getirdik ancak hep kayıtsız kalındı. Biz milletimiz adına sorunları dile getirmeye ve çözümlerimizi paylaşmaya devam edeceğiz. Partimiz tarafından müteaddit defa ifade edildi: "Geri Kabul Anlaşması iptal edilsin." Ancak buna hep kayıtsız kalındı. Bugün gelinek noktada mülteci istilasının ülkede nelere mal olacağına dair kaygılar iktidar tarafından da paylaşılmaya başlandı. Özellikle Cumhur koalisyonundan bugün gelen Geri Kabul Anlaşması'nın iptal edilmesi gerektiği yönündeki düşünce bizi memnun etti. O hâlde bir uzlaşma komisyonu kuralım ve bu konunun üzerine ivedilikle hep birlikte gidelim ve bu Geri Kabul Anlaşması'nın Parlamento tarafından onaylanmasını iptal edelim. Biz, ülkenin özellikle temel, hassas ve millî meselelerinde uzlaşma komisyonu kurulmasını, ortak bir vizyon oluşturulmasını ve bu çabayla meselelerin ele alınarak çözüme kavuşturulmasını savunuyoruz. Cumhur koalisyonuna Parlamentodan açık bir çağrı yapıyoruz: Geri Kabul Anlaşması'nın iptali için bir yasa teklifi hazırladık, gelin, el birliğiyle bu anlaşmayı iptal edelim ve mülteci istilasıyla ilgili somut, gerçekçi ilk adımı hep birlikte atalım.

Değerli arkadaşlar, Maraş merkezli depremlerin üzerinden tam on altı ay geçti ama ne yazık ki sorunların birçoğu hâlâ çözülemedi. En çok etkilenen kentlerin başında da Hatay geliyor ve burada, maalesef yeni bir dram söz konusu. Sayın Erdoğan'ın "Bir yıl içerisinde 650 bin konut inşa ederek deprem bölgesini ayağa kaldıracacağız." vaadi maalesef gerçekleşmedi ancak bugün Hatay'da insanların kapılarına bir belge asılıyor ve "On beş gün içerisinde burayı terk edin." deniyor. "Buraya el koyduk, gidin, konteynerlerde yaşayın." deniyor. İktidara gelmeden "Ceberut değil hizmetkâr bir devlet." sloganıyla millettten oy isteyen AK PARTİ, bugün, maalesef tam tersini hayata geçiren uygulamaların da mimarı oluyor. Önce sözünüzü tutup hizmetkâr devlet olmanızı, mazlum halkımıza, depremzedelere yardımcı olmanızı ve ondan sonra da bu uygulamadan vazgeçmenizi rica ediyoruz, bunu hassasiyetle talep ediyoruz.

Ülkemizi işgal eden 10 milyon Suriyelinin birisinin kapısına bile böyle bir belge asmayan sizlerin, milletimizin, bu travmayı yaşamış, depremi yaşamış, hâlâ başını sokacak evi olmayan insanlarımızın kapısına böyle bir belge asmanızı doğru bulmuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Çömez.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yüce Meclisimizin millet adına yasama ve denetleme faaliyetlerini tam manasıyla yerine getirme sorumluluğu hepimizin ve yine millet adına milletin her bir kuruluşunun takipçisi olmak, buna göz dikenlere hesap sormak bizim sorumluluklarımızdan bir diğeri. Sayın Başkan, 12/10/2023 tarihinde Sayın Şimşek'in cevaplaması talebiyle bir soru önergesi verdim, dedim ki: Organize suç örgütü lideri olduğu iddiasıyla hakkında soruşturma yürütülen Ayhan Bora Kaplan'ın sahibi veya ortağı olduğu şirketlere devlet bankalarından kredi verilmiş midir? Diğer detayları da ekledim. Gelen cevap şu: "Müşteri sırrıdır, sizinle paylaşamayız." Bunun üzerine daha detaylı bir soru önergesi verdim, bu kez devlet bankalarının isimlerini verdim ve Ayhan Bora Kaplan'ın şirketlerine kredi vermelerinde, kredi değerlendirme notlarının yetersiz olduğunu ve usulsüz teminatla yüz milyonlarca lira değerinde kredilerin verildiğini ifade ettim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Özellikle Halk Bankası ve Vakıfbanktan bu kredilerin verildiğini vurguladım. Bu usulsüzlüğün arkasında kimlerin olduğunu sordum, gelen cevap yine aynıydı: "Müşteri sırrıdır, söyleyemeyiz." Daha sonra bu Mecliste konuştum, defalarca ayrıntılı bilgi verdim, tam bu konuşmayı yaptığım esnada, ilgililerin ya da sorumluların bir kısmının görevden alındığı bilgisi geldi. Bakınız, BDDK verilerine göre Nisan 2021'de yani bu çetelere ağırlıklı olarak bu kredilerin verildiği dönemde kamu bankalarında çok ciddi zararlar söz konusu, Nisanda 432 milyon, Mayısta 644 milyon zarar edilmiş. Şimdi, bu geri dönmeyen kredilerin arkasında ne var, bunu bilmiyoruz, soru önergelerimize cevap verilmedi ancak geçtiğimiz günlerde kamuoyuna önemli bir bilgi geldi. Neydi bu bilgi? MASAK Ayhan Bora Kaplan dosyasına bir rapor göndermişti ve bu çete liderinin şirketlerine yoğun miktarda, bol miktarda usulsüz krediler verildiği yönünde bir hatırlatma, bir rapordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çömez.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Türkiye'nin saygın gazetecilerinden Timur Soykan aldı bu raporu, kamuoyuyla paylaştı; son derece önemli bir paylaşımdı bu. Benim burada, Mecliste dile getirdiğim ve sorumluların "Müşteri sırrıdır, cevap veremeyiz." dediği belge dava dosyasına MASAK tarafından eklendi fakat bu kez başka bir şey oldu, Halk Bankası konuyu yargıya taşıdı ve söz konusu habere erişim engeli getirdi. Biz bu ülkede hiçbir doğruya, hiçbir habere, hiçbir gerçeğe erişim engeli getirilmesini kabul etmiyoruz ve yüce Meclisin çatısı altından bu gerçeğin bir kez daha duyurulması için bu haberi sizlerle paylaşıyoruz. Daha sonra baktık ki bu konuda televizyon kanallarına baskı yapan RTÜK Başkanı meğer Halk Bankasının Yönetim Kurulu Üyesiymiş, aynı zamanda buradan da ballı maaşlar alıp cebini dolduruyormuş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Son cümlem Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Tabiatıyla tüm bunların hesabını sormak; akşam yatağa aç giren yavrularımızın, umudunu kaybetmiş gençlerimizin, zavallı emeklilerin hakkını aramak ve bu milletin her bir kuruluşunun tek tek hesabını sormak hepimizin sorumluluğudur.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çömez.

Milliyetçi Hareket Partisi adına Sayın Filiz Kılıç konuşacaklar.

Buyurun Sayın Kılıç.

33.-Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, 2017 yılında terör örgütünün saldırısı sonucu şehit olan Öğretmen Şenay Aybüke Yalçın'a, Sinop'un Boyabat ilçesinde meydana gelen elim trafik kazasına, üst üste 3'üncü kez Avrupa Şampiyonu olan Ampute Futbol Millî Takımı'na, Türkiye'nin 2'nci Astronotu Tuva Cihangir Atasever'e ve Cengiz Aytmatov'un vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti; sözlerime 2017 yılında aşağılık terör örgütünün saldırısı sonucu Hakk'ın rahmetine kavuşan Aybüke Öğretmenimizi anarak başlamak istiyorum. Henüz sekiz aylık öğretmen iken Batman'ın Kozluk ilçesinde terör örgütünün saldırısı sonucu şehit olan Şenay Aybüke Yalçın Öğretmenimizi rahmet ve minnetle anıyoruz. Aziz ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Sinop'un Boyabat ilçesinde sağlık personelini taşıyan hafif ticari araç ile karşı yönden gelen otomobilin çarpışması sonucu meydana gelen elim trafik kazasında 2'si hekim olmak üzere 4 vatandaşımızın hayatını kaybettiğini üzüntüyle öğrendiğimi belirtmek istiyorum. Hayatını kaybeden hekimlerimize ve vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 9 Haziran Pazar günü finalde İspanya'yı mağlup ederek üst üste 3'üncü kez Avrupa Şampiyonu olan ve bizleri bir kez daha gururlandıran Ampute Futbol Millî Takımı'mızı yürekten tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

Türk ve Türkiye Yüzyılı'nda sporda, teknolojiye, sanatta ve daha birçok alanda başarılarımız peşi sıra gelmeye devam ediyor. 2'nci Astronotumuz Tuva Cihangir Atasever, Türk Uzay Bilim Misiyonu Yörünge Altı Araştırma Uçuşu kapsamında, Türk bilim insanlarımızın hazırladığı insanlı uzay araştırmaları çerçevesinde 7 bilimsel deneye başarıyla imza attı. Türk bilim insanlarının çalışmalarını en ileri düzeye çıkaran, gençlerimiz ve çocuklarımız için ilham kaynağı olan insanlı uzay bilimi misyonlarının en büyük destekçileri şüphesiz iki büyük liderdir; Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli'ye sonsuz saygılarımızı arz ediyoruz. Uzay görevlerinin en önemli amacı tüm insanlık için güvenli bir gelecek inşa etmekten geçiyor. Astronotumuz, namıdiğer 2'nci Cacabey'imiz Tuva Cihangir Atasever, çocukların ölmediği bir dünya için gerçekleştirdiği görevi sırasında, uzaya sembolik olarak, Filistin'e özgü kefiyeyi ve iki devlet, tek millet olduğumuz can Azerbaycan'ımızın bayrağını da götürdü. Cumhuriyet'in Filistin'in haklı davasını her alanda savunmaya ve anlatmaya devam edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türklüğün tarih boyunca elde ettiği bütün maddi ve manevi kazanımlarını, eserlerini aktararak her zaman hatırlanıp örnek alınacak bir kültür hizmeti gerçekleştiren Cengiz Aytmatov, Türk milletinin tarih içindeki sevinçlerini, tasalarını, kahramanlıklarını ve engin tecrübelerini yazıya dökerek Türk coğrafyasında ayrıcalıklı ve yeri kolay dolmaz bir kişilik hâline gelmiştir. Eserlerinde içinde yaşadığı toplumun kahramanlıklarının yanında sorunlarını, çelişkilerini de anlatmış, meselelerin üstesinden gelmenin yolunu, herkese örnek olacak şekilde, geçmişe bağlılık, kendinden ve aziz millet varlığından haberdar olarak göstermiştir. Dün ile bugünü birleştiren yaklaşımıyla Türk dünyasının iftihar burçlarından biri hâline gelen Cengiz Aytmatov'un hayatı boyunca kazandığı eserleri bundan sonra Türk milletinin yolunu aydınlatacak en güçlü manevi kaynaklarından biri olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Kılıç.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Bu vesileyle, değerli yazar ve fikir insanı Cengiz Aytmatov’u vefatının yıl dönümünde rahmet ve minnetle anıyor, başta Kırgız kardeşlerimiz olmak üzere Türk dünyasına ve büyük Türk milletine başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kılıç.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına Sayın Sezai Temelli konuşacaklar.

Buyurun.

34.-Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin, Hakkâri’deki kayyuma ve kayyumun Kürt halkının özgürlüğüne karşı yapılmış bir darbe olduğuna, Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Cezaevinde tutsak İzzethan Aykut ile Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde tutuklu Nuriye Adet’e, sonbaharda okulların açılmasıyla gündeme gelecek olan müfredata karşı EĞİTİM SEN’in Bakanlığa bugün bir yürüyüş düzenleyeceğine, Dışişleri Bakanının Doğu Türkistan ve Uygur Türlerine yaptığı ziyarette “Tek Çin’i savunuyoruz.” dediğine, açıklanan hububat fiyatlarına ve Mehmet Şimşek’in “Biz kararlarda etkinlik için artık yapay zekâya geçeceğiz.” ifadesine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kayyum darbedir, bugün Hakkâri’de kayyum vardır, bir darbe vardır; bu da darbenin fotoğrafıdır. Evet, bu darbe Kürt halkının iradesine, seçme, seçilme hakkına, o halkın özgürlüğüne karşı yapılmış bir darbedir. Bakın, bu askerler Valiliğin önünde yani kayyumun önünde; bugün Valiyi savunanlar, kayyumu savunanlar, darbeyi savunanlar “Hakkâri Valisi sokakta dolaşmış.” diyorlar, ne sokakta dolaşması, kapının önüne bile çıkamaz korkusundan çünkü darbecidir. Sokakta kim mi dolaşır? Sokakta Sürmi anne dolaşır, anneler dolaşır, Hakkâri halkı dolaşır, gençler, kadınlar dolaşır. Yani darbeye karşı olanlar, iradesini savunanlar sokakta. Bu mücadele sürüyor, bu mücadeleye karşı olanlar kuşkusuz darbeciler.

Bu ülkenin tarihi darbeler tarihi. “Hakkâri” deyince Zap Suyu’nu, Zap Köprüsü’nü, Denizleri hatırlamak gerekir. 69’da sermayenin Boğaziçi Köprüsü’ne karşı gidip orada Devrimci Gençlik Köprüsü’nü yapanlar, Kürt ve Türk devrimcileri aslında büyük bir barış köprüsünü kurmuşlardı. O günden bugüne bu köprüler devam ediyor. Nasıl ki Gezi ile Kobani arasında büyük bir adaletsizliğe karşı, kumpas davalarına karşı bir adalet köprüsü kurduysak bugün de Hakkâri’den İstanbul’a, Van’dan İzmir’e demokrasi köprülerini Türkiye halkları var ediyor, darbecilere karşı var etmeye de devam edecek.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu ülkede cezaevleri sorunları devam etmekte, cezaevleri âdeta bir işkencehaneye dönüşmüş durumda, keyfi uygulamalar nedeniyle akıl almaz vakalar yaşanıyor. Daha önce de bahsettik, tutsak olanlardan, hasta tutsaklardan, yaşlı tutsaklardan, bu konudaki sıkıntılardan bahsettik.

Şimdi, bir başka ilginç olay size aktaracağım: İzzethan Aykut, Afyonkarahisar 1 No.lu T Tipi Cezaevinde. Daha önce farklı cezaevlerinden sürgün ola ola buraya gelmiş. Fakat Diyarbakır’dayken 2015 yılında dış tedavisi için başvuruyor, implant yapılması gerekiyor, 850 dolar para yatırıyor. Bakın, olayın ilginçliği... Daha sonra sürgün oluyor, gittiği her cezaevinde dilekçe veriyor, diyor ki: “Dışımı yaptırın.” Bu devlet, İzzethan Aykut’un 850 dolarına çöküyor, dışını yaptırmıyor. Ya, böyle bir şey olabilir mi? Bir mahkûmun, bir tutsağın parasına çökecek kadar şuurunu kaybetmiş bir anlayış olabilir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Temelli.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Bütün bunlar aslında bir anlayışı, bir zihniyeti bize bütün çıplaklığıyla yansıtıyor.

Başka bir olay: Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde tutuklu Nuriye Adet otuz yılını doldurdu, tam tahliye olacak, idare gözlem kurulu “Üç ay olamazsın.” diyor, üzerine geliyor “Bir altı ay daha olamazsın.” diyor. Peki, neden? Tam tahliye olacak bir soru soruyorlar Nuriye’ye, diyorlar ki: “Abdullah Öcalan’ı lider olarak görüyor musunuz?” Nuriye de diyor ki: “Abdullah Öcalan’ı lider olarak görüyorum.” “Vay! Sen Abdullah Öcalan’ı lider olarak görüyorsun...” Üç ay erteleme, sonra altı ay erteleme.

Hâlbuki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi defalarca Türkiye’yi mahkûm etti ifade özgürlüğü, düşünce özgürlüğü olmamasından dolayı. “Sayın Öcalan” dendiği için -suç- soruşturmaya uğrayanlar bu konuda aslında beraat etti, Yargıtay kararı var. Bütün bunlara rağmen, bu keyfi uygulamadan dolayı, otuz yıldır tutsak olan Nuriye Adet hâlâ içeride. Bu keyfiyet her alanda maalesef devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Temelli.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Yine, biliyorsunuz, iktidarın bugünlerde bir müfredat hazırlığı var, sonbaharda da okulların açılmasıyla gündeme gelecek. Bugün eğitim ve bilim emekçileri sendikası EĞİTİMSEN Bakanlığa bir yürüyüş düzenleyecek bu müfredata karşı çünkü bugüne kadar eğitim sistemindeki uygulamalar sonucunda eğitim bilimsel olmaktan, laik olmaktan, demokratik olmaktan, kamusal olmaktan giderek uzaklaştığı gibi yirmi iki yıllık AKP döneminde, üstüne üstlük ana dilinde eğitim hakkı yok sayılmakta, şimdi bir de cinsiyet eşitsizliğini artıracak bir uygulamaya doğru gidiliyor. Bütün bunlara son vermek için bugün bir boykot ve bir eylem söz konusu. Tüm velileri, tüm eğitim emekçilerini bu konuda dayanışmaya ve mücadeleye katılmaya biz de davet ediyoruz ve eğitim emekçilerinin yanında olduğumuzu belirtmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen Sayın Temelli.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bir başka konu Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biliyorsunuz Dışişleri Bakanı Çin’e gitti, oradan da Doğu Türkistan ve Uygur halkını ziyaret etti fakat Çin temsilcisi gibi ziyaret etti. Gidip orada “Tek Çin’i savunuyoruz.” diyor. Yahu, Uygur Türkleri özerk, demokratik bir cumhuriyeti savunuyorlar, sen gitmişsin orada, Uygur Türklerinin haklarına karşı “Tek Çin’i savunuyoruz.” Diyorsun; tıpkı Rojava’da yaptığı gibi, tıpkı Gazze’de yaptıkları gibi. Aslında özerk, demokratik halkların mücadelesini savunmak yerine gidiyorlar, tek Çin’i savunuyorlar, tek İsrail’i savunuyorlar. İşte zihniyet budur, bu zihniyet kendini her yerde teşhir ediyor. Tek savundukları şey, yatırım gelsin diye aslında halkların özgür iradesine karşı çıkmaktır; bunu kabul etmiyoruz. Halkların kendi kaderini tayin hakkı vardır, Türk’üyle, Kürt’üyle, Filistinlisiyle, halkların bu mücadelesinin yanında yer almaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, lütfen, Sayın Temelli.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Son olarak çok önemli bir konu, tabii ki ekonomiyi ilgilendiriyor, hububat fiyatları açıklandı. Bunu defalarca dile getirdik, bu konudaki hatalı fiyattan bir an önce vazgeçilmesi gerekiyor. Çiftçiler en az 15 lira olması gereken fiyatın 10 lira olarak açıklanması karşısında âdeta isyan hâlindeler; enflasyonun yüzde 75 olduğu, ENAG’a göre yüzde 120 olduğu bir ülkede bu fiyat kabul edilemez. Çiftçilerin toplam 700 milyar lira borcu var, çiftçi başına 320 bin liralık borç söz konusu, ödenmesi mümkün değil; hele hele bu fiyatlarla çiftçiler geçinemez, yaşayamaz duruma gelmiştir. İthalat rakamı 3 milyar 400 milyona ulaşmış buğdayda, ithalata bu kadar para vereceğinize bunu çiftçiye aktarın, çiftçilerin sorunlarını çözün ama bunu çözecek zekâ nerede!

Bakın, Mehmet Şimşek ne diyor: “Biz kararlarda etkinlik için artık yapay zekâya geçeceğiz.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim artık lütfen.

SEZAI TEMELLİ (Muş) –Şimşek’in sözlerinden anlıyoruz ki sarayın ve AKP iktidarının organik zekâsı meseleleri çözmeye yetmiyor, şimdi yapay zekâya geçme zamanı gelmiş. Ben size bir şey söyleyeyim: Değil organik, değil yapay hiçbir zekânızla bu işleri çöremezsiniz; bu sorunları çözecek yagâne zekâ DEM PARTİ’nin zekâsıdır.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Temelli.

Cumhuriyet Halk Partisi adına Sayın Murat Emir konuşacaklar.

Buyurun Sayın Emir.

35.- *Ankara Milletvekili Murat Emir’in, açıklanan hububat taban fiyatlarına ve maliyeti bile kurtarmayan bu fiyatları protesto etmek için Cumhuriyet Halk Partisinin cuma günü Tekirdağ’da olacağına, Gazeteci Timur Soykan’ın ortaya çıkardığı Ayhan Bora Kaplan dosyasındaki MASAK raporuna ve Halk Bankası Yönetim Kurulu üyesi RTÜK Başkanının haber kuruluşlarına konuyla ilgili yaptığı uyarıya, konutlarına kavuşamayan depremzedelere yapılan 5 bin liralık kira yardımının haziranda son kez verilecek olmasına ve Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nin sunumunu yaparken söylediklerine ilişkin açıklaması*

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Toprak Mahsulleri Ofisi ve saray iktidarı hafta sonu açıkladığı hububat taban fiyatlarıyla yaklaşan bayramı maalesef çiftçilerimize zehir etti ve öyle fiyatlar açıkladı ki bu fiyatlar bu tahılın, buğdayın, arpanın masrafını bile karşılayamayacak seviyede. Geçen yıl 1 kilo buğdaya taban fiyat 8,25 lira vermişlerdi, şimdi desteklerle birlikte 11 lira oluyor yani sadece yüzde 12 artırmışlar; oysa son bir yılda Türkiye’de ENAG’a göre yüzde 20, yüzde 120 ama TÜİK’e göre yani Tayyip’i üzmeyen istatistik kurumuna göre ise yüzde 75’in üzerinde. Gerçek enflasyon yüzde 20, açıkladığınız enflasyon yüzde 75 ama buğdaya verdiğiniz artış sadece yüzde 12. Bu fiyatın kabul edilmesi mümkün değil. Bu, çiftçiye “Ekme.” demektir, çiftçinin maliyetini bile karşılamamaktır. Aynı şekilde, arpa fiyatı daha kötü; 7 liradan 7,25 liraya artırdılar. Sadece yüzde 3’lük bir artıştan bahsediyoruz. Böyle baktığınız zaman çiftçi zararda ve özellikle mazota son bir yılda neredeyse yüzde 100 zam geldi. Aynı şekilde, bakıyorsunuz, ekmek son bir yılda 6,5 liradan 10 liraya arttı ama dönüyorlar, çiftçiye “Sana para yok kardeşim.” diyorlar. Oysa sadece bu yıl Tarım Kanunu’na göre vermeleri gereken bütçenin yüzde 1’ini vermiş olsalar bu yıl çiftçiye aktarmaları gereken para 410 milyar. Bunun yarısını dahi vermiyorlar ve acı reçetenin faturasını işçilere, işsizlere, asgari ücretlilere, memurlara, emeklilere yutturdıkları gibi aynı şekilde çiftçiye de içirtmeye çalışıyorlar.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu cuma günü saat 15.00’te Tekirdağ meydanında, bu; kabul edilemez, çiftçiye perişanlığa sürükleyecek, maliyeti bile kurtarmayan fiyatı protesto etmek için alanlarda olacağız, çiftçimizin sesine ses katacağız ve iktidar sahiplerini bir kez daha uyaracağız; bu fiyatlarla Türkiye’yi kıtlığa sürüklersiniz, çiftçiye tarlasından edersiniz ve Türkiye’yi -bugüne kadar yaptığınız gibi- ithalat bağımlısı yapmaya devam edersiniz.

Değerli arkadaşlar, geçen hafta sonu gazeteci Timur Soykan’ın ortaya çıkardığı bir gerçeğe Türkiye bir kez daha alışık olduğu haberlerle karşılaştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Emir, devam edin.

MURAT EMİR (Ankara) – O da hepimizin bildiği, organize suç örgütü lideri Ayhan Bora Kaplan dosyasında MASAK’ın rapor hazırladığı ve Ayhan Bora Kaplan’la ilgili 50 şirkete 550 milyar liranın üzerinde Halk Bankasından kredi verildiği ortaya çıktı. Bu MASAK raporu şu anda mahkemede, dosyanın içerisinde delil teşkil edecek nitelikte. Ama böyle bir haber normal bir demokraside herkesin rahatsız olması gereken, bir kamu bankasının iki yıl önce, üç yıl önce, “garson” dedikleri bir kişinin ilişkili şirketlerine 550 milyar gibi yüksek bir rakamın hem de kredi verilebilir kriterler olmaksızın, finansal ölçütler olmaksızın ve bankacılık ahlakına uygun olmaksızın verilmiş olması şok yaratması gerekirken ilk yaptıkları iş, mahkemeye başvurmak ve sonuç olarak da mahkemeden yayın yasağı, erişim yasağı kararı aldirtmak oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Emir.

MURAT EMİR (Ankara) – Biz buna alıştık. Rahatsız olacakları yolsuzluklarını, usulsüzlüklerini, haksızlıklarını, rüşvetlerini ortaya çıkaracak hangi haber olursa olsun anında çıkarıyorlar ama RTÜK Başkanına ne oluyor? RTÜK Başkanı da durup dururken haber kuruluşlarını arıyor ve onlara kendi deyimiyle “uyarı” ama bizim anladığımız dilde tehditle “Bu haberleri yayınlamayın.” diyor ve karın ağrısını anlıyoruz ki kendisi de Halkbank Yönetim Kurulu üyesi, oradan yağlı balı maaşlar alıyor. Kendisini zaten Turkcell’in, TÜRKSAT’ın Yönetim Kurulu üyeliğinden de hatırlıyoruz ve bu müdahalesini de diğer yaptıkları gibi hukuk dışı ve konumuyla uygun olmayan bir şekilde değerlendiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) – Değerli arkadaşlar, önemli bir konu; depremin üzerinden on altı ay geçti ve bu on altı ayda depremzede vatandaşlarımız ancak yüzde 12 oranında konutlarına kavuşabildiler. Yüzde 12’si konutuna kavuştu ama kalanlar hâlâ barakadalar, konteynerdeler ve kiradalar. Mart ayından beri kira yardımı yapılıyor “Kira yardımını yapacağız.” dediler, geçen ay Bakanın açıklaması var “Konutlarını verene kadar kira yardımı devam edecek.” dedi ama anlıyoruz ki kira yardımı haziran ayında son kez verilecek. Bu, kabul edilemez. Bu kişiler hâlâ depremzede, hâlâ konutlarına ulaşamadılar, hâlâ kiradalar; o hâlde bunlara ödenen 5 bin liralara niye kesiliyor? Bunun akılla vicdanla açıklanabilecek hiçbir yanı yoktur. İktidar sahiplerini biraz vicdanlı olmaya, depremzedeye el uzatmaya -hadi, bir yılda vereceğiniz konutları veremediniz, bunu da veremeyecek gibisiniz- hiç olmazsa kira yardımlarını kesmemeye davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) – Depremzededen kısacağınızla bütçeyi tamamlayamazsınız. Eğer el atacaksanız, eğer bütçeyi tamamlayacaksanız, o biraz önce dedik ya, Ayhan Bora Kaplan şirketlerine, bunun gibilerine verdiğiniz bakacaksınız; kur korumalı mevduata verdiğiniz 800 küsur milyara bakacaksınız; sildiğiniz vergi borçlarına bakacaksınız; 21/b’yle verdiğiniz haksız pazarlık usulü ihalelere bakacaksınız; el atacağınız yer orasıdır, paralar orada duruyor. Depremzededen, çiftçiden, işçinin cebinden alarak bütçeyi toparlayamazsınız.

Sayın Başkan, diğer bir nokta, son nokta olarak açıklıyorum; sabrınız için de teşekkür ederim.

BAŞKAN – Estağfurullah, buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Erdoğan, tabii, her konunun uzmanı, hâliyle eğitimin de uzmanı. “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” adı altında gerici, çağ dışı, pedagoji biliminden uzak, laiklik karşıtı, Atatürk’ü unutmus, içten içe Atatürk devrimlerine hınçlanan bir anlayışla bir maarif modelini Türkiye’ye dayattılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, lütfen bitirelim artık.

MURAT EMİR (Ankara) – Erdoğan da bunun sunumunu yaparken kendi çocuklarının imam-hatipte çok iyi eğitim aldığını ve sonrasında da Harvard’da, London School of Business’te okuduğunu söyledi. Şimdi, Erdoğan’ın bir şeye karar vermesi lazım. Eğer yurt dışında okumak bir marifetse, iyi bir şeyse biz iki yıl önce “Türkiye’de beyin göçü oluyor.” dediğimiz zaman “Süfli amaçlarla ellerin kapısına gidenlere acıyarak bakıyorum.” diyen kendisi değil miydi? Dolayısıyla, yurt dışına gitmek ayıp mı değil mi, yanlış mı doğru mu; buna bir karar vermesini bekliyoruz.

Sabrınız için teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Emir.

Adalet ve Kalkınma Partisi adına Sayın Leyla Şahin Usta konuşacaklar.

Buyurun Sayın Usta.

36.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, Kurban Bayramı’na, Aybuke Öğretmenin şehit edilisinin yıl dönümüne, Hakkâri’de hukukun tesis edildiğine ve Hakkâri Valisi Ali Çelik’e, Sinop’un Boyabat ilçesinde meydana gelen trafik kazasına, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin dün aldığı karara, Avrupa Parlamentosu seçimlerine, açıklanan hububat taban fiyatlarına ve verilen desteklere, depremzedelere yapılan kira yardımının kesilmediğine ve Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekillerimiz, ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kurban Bayramı’na yaklaştığımız bugünlerde ben de şimdiden herkesin Kurban Bayramı’nı tebrik ediyorum. Hac yolcusu olan bütün hacılarımızın da haclarının makbul olmasını, sağ salim, hayırlı dönmelerini temenni ediyorum, dua ediyorum.

Evet, Aybuke Öğretmeni, hepimizin “Ben öğretmen oldum.” sözüyle yüreğine yerleşmiş gencecik kızımızı, öğretmenimizi şehit edilisinin yıl dönümünde ben de rahmetle minnetle anıyorum. Seçilmiş olmak asla hukuk önünde size bir ayrıcalık tanımaz ve suç işleme özgürlüğü de getirmez. O yüzden, ne Aybuke Öğretmenimizin ne de başka bir vatandaşımızın şehit olmaması için terörle olan mücadelemize her şekilde devam edeceğiz.

Hakkâri’de yaşanan durumla ilgili de hukukun tesis edildiğini ve suç işlemiş, yargılanmış birisinin seçilmiş olmakla kanun önünde bir üstünlüğünün olmayacağını tekrar vurgulamak istiyorum.

Ayrıca, Hatay’da görev yaparken kendisiyle deprem döneminde tanıştığım, şu anda Hakkâri Valisi olan Sayın Ali Çelik’i de tanırım; vatandaşın içine çıkan, gece gündüz çalışan, dur durak bilmeyen çalışan bir validir. Eminim, Hakkâri için de elinden geleni yapacak, en iyi şekilde çalışacak ve Hakkârililerin sorunlarını çözmek için gayret içerisinde olacaktır.

Sinop’un Boyabat ilçesinde meydana gelen trafik kazasında vefat eden vatandaşlarımız var; 2 hekim arkadaşımıza, şoförümüze ve 1 vatandaşımıza Allah’tan rahmet diliyorum, yakınlarına ve sağlık camiamıza başsağlığı dileyerek yaralıları da Allah’tan acil şifalar diliyorum.

Dün, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin önemli kararıyla dünya aslında yapılması gerekene gecikmiş de olsa şahit oluyor. Filistin’de, Gazze’de iki yüz kırk dokuz gündür devam eden binlerce, on binlerce insanın katliamına sessiz kalan dünyaya bir görev düştüğünü çok şükür görebiliyoruz. O yüzden, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin almış olduğu kararın geç de olsa isabetli ve doğru bir karar olduğunu söylüyoruz ve Filistin halkının meşru yaşam hakkını savunan Hamas’ın yaklaşımını da doğru buluyoruz. Bu Birleşmiş Milletler Güvenlik kararına İsrail’in de uyması için tüm dünyanın gerekeni yapması ve İsrail’i durdurması için artık sesini yükseltmesini ve bu katliamın bitmesini temenni ediyoruz.

Türkiye olarak dünyanın bu noktaya gelmesine büyük çaba gösteren Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın bu konudaki emeğini ve çabasını herkesin takdir ettiğini özellikle belirtmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ederim.

Yine, Türkiye olarak, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin kararının uygulanması için de takipçi olacağımızı ve bütün gücümüzle bu konuyu savunmaya devam edeceğimizi özellikle belirtmek istiyorum.

Yine, Avrupa Birliği üyesi 27 ülkede, 720 sandalyeli Avrupa Parlamentosu için seçimler düzenlendi. Bu seçimlerde Avrupa maalesef karıştı. Popülist söylemler ve aşırı sağcı partilerin oylarının yükseldiğini görerek hepimiz endişeyle bu durumu takip ediyoruz. Gidişat böyle sürerse yabancı düşmanı, belki de ırkçı bir Avrupa'ya doğru hızla yol alınacaktır. Avrupa'nın zaten uzun zamandır sözde temsilciliğini yaptığı değerlerini ortadan kaldırdığını ve uzaklaştığını görerek bu endişemizin daha da arttığını görüyoruz. Bu faşizmin, ırkçılığın ve Avrupa'nın geçmişinde yer alan soykırımların “Eyvah! Kabus geri mi dönüyor?” denilerek tekrar dönmemesi ve dünyanın bu ırkçı ve faşist söylemlerden dönüşüne bir vesile olmasını temenni ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hububat fiyatlarıyla ilgili pek çok şey söylendi. Bu konuyla ilgili yapılan açıklamada evet, taban fiyatlar söyleniyor ancak verilen desteklerin bilgilendirilmesi yapılmıyor; bunu açıklamak istiyorum. 2021-2022 yılında ton başına 1.000 lirayken bu sene, 2024 yılında destek 1.750 liraya çıkarıldı.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ne zaman? Bir yıl sonra, bir yıl sonra.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ayrıca, kaliteli buğday için ayrı bir fiyatlandırma daha yapılarak 500 TL ilave bir fiyat daha verilmektedir ki bu 500 lira özellikle kaliteli arpa ve buğdayın üretilmesine ve sertifikalı tohumun üretilmesine teşvik için verilmiş durumdadır.

Temennimiz, tabii ki çiftçilerimizin maliyetlerini daha da düşürerek gelirlerini daha da iyi seviyelere çıkarmak ama günümüzün şartlarında ve verdiğimiz desteklerle taban fiyatın açıklandığı gibi değil, 11.500-12.500-13.000 lira kadar kaliteli buğdayla birlikte yükseldiğini söylemek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım Sayın Usta.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Çiftçiye geldi mi para yok!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bir de dünyadaki buğday fiyatlarıyla olan kıyaslamadan bahsetmek istiyorum. Şu anda dünyadaki buğday fiyatları ton başına baktığımızda...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Yeni bakıyorsunuz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Yok, baktım da Sayın Başkan, şey karıştığı için...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Ben söyleyeyim; 10 lira.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Diğer rakamlarla yanlış bir şey söylememek için, doğrusunu söylemek için tekrar bakıyorum.

Evet, navlunla beraber dünyada 270 dolar olarak belirlenmiş. Türkiye'deki verdiğimiz desteklerle birlikte ton başına 359 dolara denk gelmektedir. Yine, ihracat yasağı kaldırılmış, üreticimiz için ithalat yasağı da getirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta, bitirelim lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Depremzedelerle ilgili özellikle bir konu var, çok gündeme getirildiği için... Kira yardımları kesilmiş değil. On iki ay boyunca 7.500 lira olarak... 5 bin liradan başladı, şu anda 7.500 liraya çıkarıldı. “On iki” ay denilmişti ancak on iki ay dolmasına rağmen evini teslim alamayanlar için 13’üncü aydan itibaren aynı şekilde kira yardımları devam edecektir. Hatay’da bu -Sayın Turhan Çömez Başkanımız bahsetti- evlerinin kapılarına tebliğat asılanlardan bahsedildi. Sordum, birkaç aydır devam eden bir süreç ve yeni deprem konutlarının yapılması için rezerv alanı olarak ilan edilmiş ve orada bulunan orta hasarlı, kısmi hasarlı, ağır hasarlı olarak da tespit edilen evlerin boşaltılmasıyla ilgili bir süreçten bahsediyoruz. Kendilerine on beş günlük bir süre verilmiş. Yine, bu evlerden çıkacak kişilerin on iki ay boyunca kira yardımı almaları için bütün girişimler, bütün sözleşmeler tamamlanmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Yine, konut sıkıntısı varsa kendilerine bu konuda gerekirse ev bulma konusunda veya konteyner kentlerde yeni evleri yapılana kadar ve teslim edilene kadar kalma imkânları da sağlanmış durumdadır. Burada amaç, depremzedeleri kapı dışarı etmek değil, rezerv alanın bir an önce boşaltılarak inşa işlemlerin başlatılarak o insanların da güvenli, sağlam evlerine kavuşmasını sağlamaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Emir.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Şahin’in yaklaşımı aslında, bütünüyle AKP’nin tarım politikasındaki sakatlığı apaçık ortaya koyuyor. Türkiye’de tonuna bakıyorlar, 250 dolar...

BAŞKAN – Özür dilerim Sayın Emir.

Talebinizi alayım önce.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Şahin’e bir soru sormak istiyorum ve bu konudaki görüşünü merak ediyorum.

BAŞKAN – Peki, bir saniyenizi rica edeyim.

Sayın Lütfi Bayraktar, sizi bulamamıştık.

Buyurun, söz hakkınızı kullanın.

37.-Sakarya Milletvekili Lütfi Bayraktar’ın, Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş’in 92’nci Birleşimde yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Atalarımız ne güzel söylemiş “Kılavuzu karga olanın...” diye. Öncelikle, Giresun Milletvekili Sayın Elvan Gezmiş’i vekillliğini yaptığı ilin en önemli kuruluşu ve Türkiye’nin en büyük üretici birliği olan FİSKOBİRLİK hakkında doğru bilgi edinmek üzere FİSKOBİRLİK Genel Müdürlüğüne ve FİSKOBİRLİK İnsan Kaynakları Müdürü öz kuzeni Ali Işık’ı ziyarete davet ediyorum. Ziyaret sonucunda biraz adalet ve hakkaniyet duygusu taşıyorsa yaptığı açıklamalar sebebiyle yüzünün kızaracağı muhakkak olacaktır. 2007 yılında üretici ve banka borçları, 140 milyon dolar sebebiyle bütün gayrimenkulleri satışa çıkarılan, çalışanların maaşlarını alamadığı, faaliyetleri durma noktasına gelen FİSKOBİRLİK, bugün vadesi geçmiş bir kuruş borcu olmayan, kendi öz sermayesiyle üreticiden fındık alan, 120’ye yakın diğer mamul üreten, sadece üretim tesisine 500 milyonluk yatırım yapan, son bir yılda ilaveten 350 milyonluk yatırım yapan, bu sayede her geçen gün büyüyen bir kurumdur.

BAŞKAN – Sayın Emir, şimdi buyurun.

38.- *Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Şahin'in yaklaşımı AKP'nin tarım politikasındaki sakatlığı apaçık ortaya koyuyor. Türkiye'de ton başına 250 dolar veriyorlar, dünyaya bakıyorlar, 400 dolar.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Tam tersi.

MURAT EMİR (Ankara) – Tersi ve diyorlar ki: “Zaten biz yüksek vermişiz.” Oysa, bakın, Türk çiftçisi desteklenmiyor; tarlada desteklenmiyor, mazotla desteklenmiyor, tohumla desteklenmiyor, gübreyle desteklenmiyor ve bu nedenle de Türk çiftçisi çok pahalıya mal ediyor. Yapmanız gereken Türk çiftçisini ayağa kaldırmaktır ama siz hiçbir koşulda dünyayla yarıştırmıyorsunuz ama fiyata bakarken “Ya, zaten biz dışarıdan daha ucuza alırsız.” dediğiniz zaman işte bu, ithalatçı anlayıştır; işte bu, Türk çiftçisini yok etme projesidir. Türkiye'nin yirmi iki yıldır tanık olduğu da bu acı gerçektir, bu da buradan itiraf edilmiştir.

Diğer bir nokta; bakınız, elimde mesaj var, depremzedelere gelen mesaj, buradan gösteriyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) – Başkanım, bitireceğim.

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) – Buradan gösteriyorum, elimizde mesaj var; depremzedelere artık kira yardımı yapılmayacağına dönük olarak bu gönderilmiş. Şimdi, bu konuda açık bir bilgilendirme yapsınlar çünkü depremzedelerin gözü burada. Bu kira yardımları devam edecek mi? Hazıranda ödeniyor, temmuz, ağustos, eylül, ekim; konutlarını alana kadar devam edecek mi, etmeyecek mi? Bunu Türk milleti adına soruyoruz ve bekliyoruz cevabını.

BAŞKAN – Teşekkürler.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Temelli, söz talebiniz mi var?

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Evet Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

39.- *Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bir kere bu buğday fiyatlarıyla ilgili karşılaştırma konusunda Genel Kurula şu bilgiyi vermek, şu düzeltmeyi yapmak bir zaruret: Şimdi, karşılaştırma yaparken satın alma güçleri üzerinden yapılır. Mazot fiyatları, bu ülkede uygulanan elektrik fiyatları, çiftçinin içinde bulunduğu durumu görmezden gelerek baskılanmış bir döviz kuru üzerinden böyle bir karşılaştırma yapmak... Anlaşıyor ki Şimşek haklı, bir yapay zekâya ihtiyaç var.

Hakkâri Valisine gelince, idari teşkilatlanma konusunda o Vali orada valilik yapmıyor; kayyum, kayyum o. Bir seçilmiş ne hazindir ki kayyumu savunmak zorunda kalıyor. O kayyum orada valilik dışında yaptığı işlerde zaten inanılmaz şaibeli işler yapmış. Hakkâri 315 milyon lira borca batmış, sadece seçim kampanyasında belediye bütçesinden 30 milyon harcanmış; bunun neresini savunuyorsunuz siz, hangi hizmetini savunuyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Yapacağınız şey, bir an önce, bir seçilmiş olarak halkın iradesine saygı göstermek, bir an önce bu kayyum uygulamasına son vermek ve orada seçilmiş belediye meclisinin iradesine saygı göstererek belediye meclisi içinden geçici olarak bir belediye başkanının vekâleten atanmasını sağlamaktır yoksa burada gelip âdeta kayyumları överek bir darbeyi savunmak bir seçilmişe yakışacak bir şey değildir.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çömez...

40.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Şahin Hatay'daki deprem bölgesindeki rezerv alan uygulamasıyla ilgili bir değerlendirme yaptı. Bölgede bir sahra hastanesi kurmuş, uzun süre kalmış, yoğun çalışmalar yapmış biri olarak bölgedeki birçok insanla hâlen çok sıkı temasım var; az önce gösterdiğim o belge onlardan gelen bir belge. İnsanlar feryat ediyor. “Aradan bir buçuk yıl geçti, evlerimiz verilmedi, herhangi bir kira yardımı yok, kapımıza bu belgeler asılıyor ve bizlere konteyner gösterildi.” diyorlar. Dolayısıyla, ben, Sayın Şahin arzu, ederse arada kuliste kendisine bu insanların adreslerini veririm, belki de bizatihi arayıp çare bulur.

Öte yandan, buğday fiyatlarıyla ilgili çok önemli değerlendirmeler yaptı. Şimdi, buradaki yanlışları tek tek vurgulamak istiyorum. Bakın, geçen yıl buğdayın tonu 8.250 liraydı; bugün 9.250 lira. Artış ne kadar? Yüzde 12. Arpada artış ne kadar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Arpadaki fiyat artışı yüzde 3,5. Peki, gelelim enflasyona; yüzde 75 TÜİK'in enflasyonu ama gayriresmî yüzde 125'leri bulmuş bir enflasyon var. Ben hemen size mazot fiyatını mukayese edeyim: Geçen yıl aynı tarihteki mazot ile bugünkü mazot arasında yüzde 110'luk bir fiyat artışı var. Gübrede yüzde 60'lık, zirai mücadele ilaçlarında yüzde 70'lik bir artış var. Tüm bunlara rağmen çiftçiye verilmiş yüzde 12 veya yüzde 3,5'luk zam asla kabul edilemez; bu, çiftçinin ölüm fermanının imzalanmasıdır.

Bir başka konuya geleceğim. Sayın Şahin dedi ki: “Geçen yıl 1.000 lira veriliyordu, bu yıl 1.750 lira kendilerine destekleme veriliyor; bunlardan hiç bahsedilmiyor.” Bakın, bugün buğdayın Türkiye'de ton maliyeti 10,87'dir, bir daha söylüyorum, 10,87. Eğer verilen destekleme zamanında verilse bile buğdayın maliyetini karşılamıyor. Şu anda Balıkesir'deki çiftçilerin birçoğuna geçen sene verilmiş olan ya da verilmesi gereken desteklerin hiçbirini ödenmedi; bunlarla ilgili binlerce çiftçi örneği verebilirim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitireceğim Sayın Başkanım, burası önemli çünkü.

BAŞKAN – Buyurun, lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Teşekkür ederim.

Öte yandan, bir başka sorunu daha getireceğim size. Sayın Şahin, bugün TMO'ya telefon etseniz, deseniz ki: “Benim elimde 10 ton buğday var, satmak istiyorum. Ey TMO, gelip alır mısın veya getirip satabilir miyim?” TMO'nun size söyleyeceği şey şu: “Sayın Şahin, depolar dolu, alamıyoruz.” Ne zamana randevu veriyorlar? Tam iki ay sonraya. Peki, iki ay sonra gittiniz, bunu teslim ettiniz, size parasını ne zaman verecek? En iyi şartlarda altmış günde; dört ay ediyor. Bugün zaten 9.250 lira fiyat biçilmiş, bunu da dört ay sonra ödediğiniz zaman... Bakın, iddiayla söylüyorum; şu anda Türkiye'ye Rusya'dan, Ukrayna'dan yoğun miktarda -Bandırma Limanı'nda bekleyen onlarca gemi var- ithal buğday geliyor. Bu son alınmış karar ve verilmiş fiyat Türk çiftçisinin hakikaten yok olması için imzalanmış bir fermanıdır. Bu konuda bütün rakamları bölgeden tek tek kanıtlamaya ve sizlerle paylaşmaya hazırım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çömez.

Buyurun Sayın Şahin Usta.

41.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Ankara Milletvekili Murat Emir, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ederim.

Buğday fiyatıyla ilgili, mazot ve gübre desteğinin verilmediği söylendi. 590 lira mazot ve gübre... Yani 1.750 liranın üzerinde mazot ve gübre desteğinin de verildiğini özellikle belirtmek istiyorum. Toplam 29 milyar TL'lik bir destek bütçesi de sadece arpa ve buğday üreticisine ayrılmış durumda.

Evet, TMO'nun depolarının doluluğuyla ilgili bir iddia var ama TMO “Şu anda gelen her çiftçimizi geri çevirmeden; depolarımız hazır ve alım için hazırız.” diye açıklamasını da yapmış durumda. Umarım, hiçbir çiftçimiz zorluk yaşamaz; yaşanırsa biz de bunu takip ederek, TMO'yla beraber ek depoların açılması sağlanarak... Ki bunlar yapıldı, yapılmadı değil, yine yapılabilir. Ben de tarımı ve arpa, buğday alımlarını önceki dönem Konya Milletvekili ve bu dönem Ankara Milletvekili olarak yakinen takip eden birisi olarak bu bilgileri ezberden söylemiyorum, hem resmî açıklama kaynaklarından hem de bilgim olarak söylüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hatay'da bu durumu yaşayan bir vatandaşımız varsa, elbette ki özel olarak onun konusunu görüşürüz ama genel olarak böyle bir algı varmış diye buna girmeye gerek yok. Genel uygulamayı tekrar söylüyorum: On iki ay boyunca devam eden kira yardımlarına 13'üncü aydan itibaren kesintisiz devam edilecek.

Bu alanlar rezerv alanı olarak belirlenmiş ve güvenli evlerin, konutların yapılması için boşaltılması konusunda tek tek herkesle görüşülmüş. Belki farklı bir konu da olabilir ama varsa böyle bir sıkıntısı tek tek görüşelim. Bu vatandaşımızın sorununu da çözmek için hazırız diyorum.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Grup Başkan Vekilim, siz AFAD'ın gönderdiği mesajı görmüyorsunuz o zaman; dün mesaj gönderdi bütün kiracılar.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, buğday ithalatıyla ilgili bu hep konuşulur; elbette, biz buğday üreten bir ülkeyiz. İthal ettiğimiz, Ukrayna'dan gelen buğdayları biz, un hâline getirip, katma değerli ürün hâline getirip satış yapıyoruz. Bunun katma değerli ürün hâlinde ihracatını yaptığımız bir buğday olduğunu özellikle belirtmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bu, makarnalık buğday olarak alınan, sonrasında hem makarna hem de ihracat ürünü olarak, katma değerli ürün olarak kullanılan; iç piyasada kullanılmayan, ihracat için kullanılan bir buğday olduğunu özellikle tekrar hatırlatmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkanım, bir cümleyle cevap vermek istiyorum müsaadenizle.

BAŞKAN – Efendim, bu kâfi; anlaşıldı herkesin düşüncesi.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitirelim mi? Peki.

BAŞKAN – Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.47

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.13

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 93’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÖNERGELER

1.- Başkanlıkça, Manisa Milletvekili Şenol Sunat’ın Erzincan’ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine dair yazısı 11/6/2024 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/57)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İç Tüzük’ün 22’nci maddesi çerçevesinde siyasi parti gruplarının oranlarında değişiklik olması sonucunda Manisa Milletvekili Sayın Şenol Sunat’ın Erzincan’ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine dair İYİ Parti Grup Başkanlığının yazısı 11/6/2024 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır .

Bilgilerinize sunulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım:

B) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dışişleri Komisyonu Başkanı Ankara Milletvekili Fuat Oktay ve beraberinde bir heyetin 9-10 Haziran 2024 tarihlerinde Mısır’a resmî bir ziyaret gerçekleştirmesine ilişkin tezkeresi (3/884)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı, Ankara Milletvekili Fuat Oktay ve beraberinde bir heyetin 09-10 Haziran 2024 tarihlerinde Mısır’a resmî bir ziyaret gerçekleştirmesi öngörülmektedir.

3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’un 6’ncı maddesi uyarınca, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu heyetinin anılan ziyaretleri gerçekleştirmesi hususu Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – Başkanım, söz verecektiniz.

BAŞKAN - Hemen söz vereceğim.

Buyurun.

Bir dakika söz veriyorum.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Oturum Başkanı Sırrı Süreyya Önder aracılığıyla emeklilerin bu sene kurban kesmemeleri yönünde bir fetva yayınlaması için Diyanet İşleri Başkanına seslendiğine ilişkin açıklaması

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Herkesin malumu olduğu üzere pandemi döneminde Diyanet İşleri Başkanımız özgül ağırlığını kullanarak cuma namazlarını kılmayı bir müddet ertelemişti. Allah'a şükürler olsun, Recep Tayyip Erdoğan "Nas Allah'ın emri." demiş ama nassı da pas geçmiştik. Şimdi, yeni bir pas geçme zamanı geldi. Emekliler 10 bin lirayla değil kurbana ortak girmek, karpuzla bile ortak giremiyor.

Diyanet İşleri Başkanının hacda olması sebebiyle sizin aracılığınızla Diyanet İşleri Başkanına sesleniyorum: Emeklileri bu sene kurbandan muaf tutalım çünkü emeklilerimiz dinî vecibesini yerine getiremediği için vicdan azabı çekiyor. Diyanet İşleri Başkanı bu konuda derhâl bir fetva yayınlamalı, emekliler kurban kesmemeli.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Beni böyle işlere aracı etmeyin diye kaç kere ricacı oldum. Zaten şeran kudreti olmayana farz değil. Bugün emeklilere fitre, zekat düşer. O yüzden, bence herhangi bir içtihadı gerek yok yani.

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sağ olasın.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

VIII.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, yanlış hayvancılık politikaları yüzünden yaşanan et fiyatlarının yüksek olması sorunu nedeniyle yaşanan sosyal meselelerin araştırılması ve bu sorunların çözümlerinin belirlenmesi amacıyla 11/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Haziran 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

11/6/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 11/6/2024 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili İsa Mesih Şahin tarafından, yanlış hayvancılık politikaları yüzünden yaşanan et fiyatlarının yüksek olması sorunu nedeniyle yaşanan sosyal meselelerin araştırılması ve bu sorunların çözümlerinin belirlenmesi amacıyla 11/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 11/6/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Hasan Ekici konuşacaklardır.

Buyurun Sayın Ekici. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA HASAN EKİCİ (Konya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, malumunuz, önümüzdeki hafta mübarek Kurban Bayramı’nı idrak edeceğiz. Kurban Bayramı öncesinde Genel Başkanımız Sayın Ahmet Davutoğlu ve parti teşkilat mensuplarımızla birlikte geçen hafta Ankara’nın Elmadağ ilçesindeki besi çiftliklerini ve et üretim zincirinin son halkası olan kasapları ziyaret ettik. Et ve süt üretim ve dağıtım süreçlerini yerinde gözlemleyerek incelemelerde bulunduk. Maalesef bir kez daha gördük ki hayvancılığımızın hâli içler acısı, hem üretici isyanda hem de tüketici. Besiciyi de süt üreticisini de emekliyi, çalışanı, vatandaşı da isyan ettiren iklimin son yılların kötü ekonomi politikaları olduğunu hepimiz bilmekteyiz.

Kurban Bayramı da yaklaşırken ortalığı yangın yerine çeviren şartlar, maalesef, tüm sözde müdahalelere, çözüm gibi sunulan yanlış ithalat politikalarına rağmen içler acısı. Genel tablo şu: Enflasyonist ortamda mazot, yem gibi üretim girdilerinin fiyatları hızla yükselmiş durumda. Soğuk süt fiyat artışları üretim maliyet artışlarının gerisinde kaldı. Et fiyatlarının istikrarsızlığı ve yanlış et ithalatı politikaları bu sorunların üzerine tuz biber ekti. Kesime gönderilen inek sayısı maalesef hızla arttı. “Hayvanımın yarısını kesime gönderiyorum ki diğer yarısını kurtarabileyim.” diyen besici isyanda. Et ve süt sektörünün istikrarsızlığı ve sürdürülebilirliğinin kalmaması nedeniyle hayvancılığı terk eden çiftçi sayısı hızla artmakta. Üretimden nihai tüketime kadar et ve süt piyasasındaki eksik rekabet şartları ve devletin piyasayı düzenleme ve denetlemesindeki yetersizliğinden vatandaşların ucuz ete ve süte ulaşması gittikçe imkânsızlaşmakta. Et ve süt işletmelerinin gelir gider, finansman dengelerinin bozulması nedeniyle borçlanma ihtiyaçları hızla artmakta; buna karşın kredi faizleri de hem yükselmekte hem de vade süreleri kısalmakta.

Değerli milletvekilleri, Kurban Bayramı’na sayılı günler kaldı. 55-60 kilogram bir büyükbaş hissesi geçen yıl 16-20 bin liraya satılırken bu yıl bu fiyat 32 ila 40 bin liraya yükseldi. Bir dananın fiyatı ise 50-120 bin lira bandından 100 ila 240 bin lira bandına fırladı. Yetiştirici de tüketici de herkes isyanda; yetiştiriciler yem, nakliye ve kira giderlerinden bezmiş hâlde. İstanbul’da geçen yıl 30-40 bin lira olan pazar yeri kirası bu yıl 100 bin lira, yem fiyatları ise torba başına 250-300 lira bandından 500-600 liraya yükseldi. Akaryakıt zamlarıyla birlikte nakliye giderleri de yaklaşık yüzde 100 zamlandı. Düşünün ki Niğde’den İstanbul’a giden bir kamyonun maliyeti yaklaşık 75 bin lira oldu.

Geçtiğimiz günlerde Mersin’e Brezilya ve Uruguay’dan gelen 2 gemiyle toplam 43 bin baş canlı sığır ithal edilmiş. Et ve Süt Kurumu yetkililerinin açıklamalarına bakılırsa küçük üretici bundan memnun imiş, zira daha önce büyük firmalar hayvan getirip küçüklere pahalıya satıyormuş. “Biz daha uygun fiyata satıyoruz.” diyorlar, böylelikle küçüklerin piyasada kalmasını ve üretime devam etmelerini sağlıyorlarmış. Özü kabahatinden beter bir açıklama, içinde itiraf da var. Acaba kimmiş bu büyükler, neden devlet tarafından bugüne dek semirilmişler? Neden küçük üreticinin zarar etmesine göz yumulmuş? Var mı bunların cevabı? Tabii ki yok. Zaten bizim gezdiğimiz bölgelerde de üretici bunlardan muzdarip. Bir hayvan besisine, yemine, şununa bununa yapılan masrafın kafa kafaya gelmesinden, kâr edememelerinden, borçla dönmelerinden, kredi faizlerinin de artırılıp kısa vadelere çekilmesinden muzdaripler.

Et ve Süt Kurumu, yıllardır iç üretimi baltalayan yanlış ithalat politikasının amacını şöyle açıklıyor, diyor ki: “Biz yaptığımız anlaşma çerçevesinde, Güney Amerika’dan hayvanları getirmeye başladık ve

piyasada et fiyatları düşmeye başladı. Tabii, fiyatlar düşünce de sıkıntı oluyor, üretici zarar ediyor. Bu nedenle, fiyatların da çok düşmesini istemiyoruz ama gerekli bağlantıları yaptık ve sözleşmeyi de iptal edemiyoruz; bir dengede götürmemiz gerekiyor.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

HASAN EKİCİ (Devamla) – Yahu, böyle bir sarmalla sürdürülebilir bir politika üretilebilir mi? Stratejik planlar yapmadan hangi dengelerle birilerinin semirilmesini ama küçük üreticinin yok olmasını, yerli üretimin baltalanmasını engelleyebilirsiniz? Yetkililerin bahsettiği bu dengeleri sağlayanlar kim, gerçekten çok merak ediyoruz. Üstelik, kamuoyuna yaptıkları açıklamanın bir yerinde kendileri de kurbanlık et ithalatını doğru bulmadıklarını ifade ediyorlar. O doğru değil de diğeri doğru mu? Hayvan üretiminde cennetlik bir ülkeyi ne hâle getirdiniz? Üstelik, bu ithalat politikaları başladığında ekonomik kriz falan da yoktu. Otlakları azaltan, çiftçiyi, besiciyi üretime küstüren, besiciyi kredi borçlarına boğan siyasetleri üreten, hayvan sayımızı dünden daha beter eden kimler? Peki, burada o dengeleri nasıl koruyacaksınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN EKİCİ (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu konuşacaklar.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) –Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; dünyanın neredeyse en yoksul ülkelerinden birinde yaşamaya mahkûm ettiğiniz vatandaşlarımız Kurban Bayramı’nı karşılayacak. 7 asgari ücretli bütün maaşlarını verseler bir danaya giremedikleri bir Kurban Bayramı’nı karşılayacaklar. Varın, 10 bin liraya mahkûm ettiğiniz emeklinin nasıl kurban geçireceğini siz düşünün.

Bakın, Tarım ve Orman Bakanlığının verilerinden bahsediyorum; 2021, 2022, 2023 ve 2024 tahmini. 2021’den bugüne kadar kesilen hayvan yüzde 20 azalmış hane başına; 2024 yılı için de tahminen yüzde 20 oranında bir düşüş beklendiğini Tarım ve Orman Bakanlığı, devletin resmî rakamları söylüyor.

Aslında, biz bu Kurban’da neyi kurban ediyoruz biliyor musunuz? Aslında, biz, bu bayram ülkenin bütün değerlerini iktidarda kalabilmek uğruna kurban ediyoruz. Bir zamanlar dünyanın tahıl ambarı iken iki gündür fiyatların açıklanmasıyla birlikte çiftçiyi, tarımı ve üreticiyi bu bayramda kurban ediyoruz. Esnafı üç harfli zincir marketlere bu bayramda kurban ediyoruz. İşçiyi, memuru, çileli emeklilerimizi kendinizle birlikte bir avuç şatafatlı hayat düşkünülüğüne kurban ediyoruz. Şehit kanlarıyla sulanan vatan topraklarımızı milyonlarca ne idiği belirsiz sığınmacıya, mülteciye, kaçğa göçge kurban ediyoruz. En başta adaleti kurban ettiniz; mahkemelere nüfuz ederek, hâkimlere ve savcılara aba altından sopa göstererek ve dahi yüksek yargıyı birbirine kırdırarak bu ülkede hukuku kurban ettiniz. Halkın seçtiği milletvekili Can Atalay’ın vekilliğini bir inat uğruna kurban ettiniz. Sosyal medyada âdeta devlet terörü estirerek, “tweet” atanı, “tweet”i “retweet”leyen sabahın beşinde içeri alarak temel hak ve özgürlükleri kurban ettiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Tamamlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Hemen hemen her seçimde sandık güvenliğini yok ettiniz, vatandaşın en tabii görevi olan oy hakkını çalarak demokrasiyi kurban ettiniz. Gençlerimizin hayallerini kurban ettiniz. Yabancı paralar karşısında pula dönüştürdüğünüz Türk parasını kurban ettiniz. Dağları, ovaları, denizleri, yeşilliğimizi, ağacımızı, ormanımızı betona kurban ettiniz. Cumhuriyet değerlerini ve memleketin yüz yıllık kazanımlarını; limanlarını, şeker fabrikalarını, çimento fabrikalarını kurban ettiniz. Hasta garantili hastaneler, araç geçiş garantili otoyollar, köprüler yapma bahanesiyle çocuklarımızın geleceğini kurban ettiniz. Mustafa Kemal Atatürk’ün gösterdiği Türk dünyası hedefini Orta Doğu çöllerine kurban ettiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Hemen tamamlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Anadolu’nun saf, temiz Müslümanlığını bedevi sefilliğine kurban ettiniz. Sosyal devleti seçim ekonomisine kurban ettiniz. Temeli Türk kahramanlığıyla atılmış bu ülkenin kurumlarını, kurucu değerlerini istibdada kurban ettiniz. Hasılı, koskoca ülkeyi kötü yönetiminizle ağgözlü dünyaya kurban ettiniz.

İşte böyle bir Kurban Bayramı’nı karşılayacağız. Rahmetli Karakoç’un duasıyla: Ya bayramlar bayram olsun, kurtulsun ya takvimler cayır cayır yırtılsın!

Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Türkoğlu.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın İbrahim Akın.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Akın.

DEM PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AKIN (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin, Kurban Bayramı vesilesiyle hayvan meselesini gündem yapması ve bunun tartışılmasıyla ilgili söz almış bulunmaktayım.

Türkiye’de hayvancılık, aslında uzun yıllardan bu yana öldürülmektedir. Özellikle, kürdistan coğrafyasında tarım ve hayvancılık çok yaygın bir şekilde yapılırken maalesef Kürt sorununun demokratik, siyasal çözümü yapılamadığı için bölgedeki bütün hayvan üretimleri bitirilmiş, insanlarımız köyünden edilmiş ve hayvan üretimi yapamadığı gibi aynı zamanda yaşamlarını da yürütemez hâle gelmişlerdir.

DEM PARTİ olarak biz şunu öneriyoruz: Türkiye’de ve dünyada yaşanmış ekolojik krizin sebebi olan endüstriyel tarımcılığın bitirilmesi gerekir ama maalesef kaosu, aynı zamanda şiddeti, aynı zamanda bir istikrarsızlığı örgütleyen ve kötülük iktidarı hâline gelmiş bu iktidar, ülkemizde her konuda olduğu gibi tarımda da hayvancılıkta da bunu yapıyor ve ağırlıklı olarak da 2010 yılından bu yana yapmış olduğu ithalatlar vesilesiyle Türkiye’yi, hayvancılıkta 11 milyar civarında borçlandırmış durumda; hâlâ buna devam ediyor.

Geçen, Tarım ve Orman Bakanlığı müdürünün yapmış olduğu bir toplantıda gördüğüm tablo şuydu: Tarım ve Orman Bakanımız ve aynı zamanda Tarım ve Orman Bakanlığımızın müdürü aynen şunu diyor: “Biz önümüzdeki dönemde çok daha fazlasını yapacağız çünkü bu alışkanlık, bu anlayış çok daha yaygın bir şekilde geliyor.” 2018 yılında, sanırım Pakdemirli’nin Bakan olduğu dönemde Pakdemirli’nin bir sözü vardı, “İstiyorsanız et yemeyin, ot yiyin.” demişti. Böylesine sorumsuz, böylesine eleştiriler karşısında kapalı bir anlayış biçimiyle karşı karşıya olduğumuzu buradan ifade etmek isterim. Yine, aynı Bakan şunu demişti: “Paramız var ki ithal ediyoruz.” Ama önümüzdeki günlerde bu kadar ağır ekonomik krizler karşısında muhtemelen ithalat da yapamayacaksınız.

Biz buradan öneriyoruz; özellikle bölgemizde yerel yönetimler vasıtasıyla yaygın bir şekilde hayvancılığın örgütlenmesini, kooperatifin yapılmasını ve kooperatifler vasıtasıyla tekrar o bölgelerimizdeki tarımın doğal olarak yapılmasını, erişilebilir, sağlıklı gıda sağlanmasını, hem buğday bakımından hem arpa bakımından hem de hayvancılık bakımından bunun yapılabilirliğinin tarihsel olarak mümkün olduğunu düşünüyoruz. DEM PARTİ olarak, eğer bu kayyumlar zihniyeti devam etmezse, bu kayyum politikaları karşısında sağlıklı bir demokratik duruş sağlanabilirse, seçme ve seçilme hakkını herkes için eşit bir şekilde uygulayabilirsene inanıyoruz ve göreceksiniz ki bölgede tekrar hayvancılık, kooperatifçilik, tarımcılık gelişecek ve Türkiye tekrar daha sağlıklı gıdaya erişebilecek ama bunu istemeyen, özellikle ticaret yapmak isteyen, bir avuç zengini zengin yapmak isteyen, hayvanlar üzerinden kendine sermaye transferi yapmak isteyen bu zihniyet tekrar geliştirilmek isteniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Akın.

İBRAHİM AKIN (Devamla) – Bu dönemde 4.300 civarında şirkete kredi vererek hayvancılık yapılmasını teşvik etmeye çalışıyorlar. İtiraz ediyoruz; dünyadaki bütün ekosistemi de bozan, özellikle endüstriyel tarımın bu şekilde yapılmasını teşvik eden bu zihniyet, Türkiye’nin havasını, suyunu, iklimini bozmaya, bizi topraksız, susuz bırakmaya ve aynı zamanda gıdanın daha pahalı, erişilemez hâle gelmesine sebep olmaktadır ve bu gıdalar bu şekilde devam ettiği süreçte de Türkiye’de sağlıklı yaşam mümkün değildir.

İnsanlarımızın parasıyla sağlıksız yaşam koşullarını teşvik etmeye devam etmeyin, bu tarz üretimden vazgeçin, dünyanın vazgeçtiği endüstriyel tarım politikasından vazgeçin, hayvancılığı burada bu şekilde yürütmekten vazgeçin, ithalatı kesin, Türkiye’deki çiftçileri, tarımı destekleme konusunda daha samimi adım atın çünkü insanlarımız artık mevcut koşullarda bırakın et yemeği, ekmek bile bulamıyorlar. Buna mahkûm değiller, bizim insanlarımız bunu artık kabul etmeyecekler.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, sağ olun, var olun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akın.

Cumhuriyet Halk Partisi adına Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi Gürer konuşacaklar.

Buyurun Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hayvancılığın sorununu çözmek için öncelikle işe yemden başlamak lazım. Yem sorunu çözülmeden hayvancılığın sorunları çözülmez çünkü hayvancılığın yüzde 70 giderini oluşturan yemdir. Özellikle ithal yemlerdeki fiyat artışı hayvancılığı önemli ölçüde riske sokmuştur.

Hayvancılıkla ilgili, Adalet ve Kalkınma Partisinin uyguladığı yanlış politikaların bedelinde vatandaş pahalı et alarak tüketmek durumunda kalıyor. Esasında diğer fiyat artışlarına göre etin pahalı olduğunu söylemek de çok gerçekçi olmaz çünkü hayvanın bir yıllık bakımıyla oluşan masraf ve giderlerinden sonra rafa yansıyan et fiyatları zeytine bakarsanız, diğer sebzeye bakarsanız yine de uygun bir fiyat gibi görülür.

Özellikle Türkiye’de ithalata dayalı bir politikayla sorunları çözme anlayışı bugünkü yaşadığımız sorunun temelini oluşturuyor. On altı ayda 1 milyon baş hayvan ithal edildi. Bunun yanı sıra, on altı ayda ithal edilen et ise 57.693 ton. 572 milyon 716 bin dolar, et için yurt dışına verdik. Türkiye’de hayvancılığı geliştirmek için doğru politikalar uygulansaydı bugün yaşanan sorunlar olmayacaktı. 1940 yılında bu ülkede 44 milyon hektar mera alanı varken bugün iktidara göre 14 milyon hektar, farklı kaynaklara göre 12 milyon hektar kalmış. Mera hayvancılığını bitirmişiz, hayvanı kapalı alanda on ik ay beslemek durumundayız. İşte, besicilere gidiyoruz, kurban için umutları vardı ama geçen yıla göre müşterisinin en az

yüzde 30 daha az geldiğini söylüyor, hayvanını satamıyor, satamadığı süre için de oturup bir hesap yapıyor, Türkiye’de uygulanan faiz politikasını dikkate alarak diyor ki: “Bu hayvanları elimden çıkarsam faizden daha çok gelir sağlayacağım.” Böylece, hayvancılığa karşı bakışı da olumsuzlaşıyor. Keza, küçük, aile tipi işletmelerde artık ahıllar boşaldı. 1 ila 10 hayvanı olan bu işi yapamıyor çünkü çiftçilik yapmayan hayvancılığı sürdürebilmesi artık olası değil. Yem fiyatlarının dışında, ahır giderleri ile veterineri, aşısı, işçisi, çobanı derken hayvancılık sürdürülebilir olmaktan çıkıyor. Uygulanan yanlış politikalar tüketiciye doğal olarak olumsuz yansıyor.

Bunları aşmak mümkün, öngörülebilir bir politikayla, dişi inek kesime giderken onun kesimi engellenseydi bugün bu sorun olmayacaktı. Hayvancılıkta bugün bir hayvandan en az 3 ila 5 yavru alınır ama dişi ineğin kesime gitmesiyle orada sorun oluştu. Hayvan hastalıklarının önüne geçilemedi, buzağı ölümleriyle ilgili gerekli çalışmalar yeterli ölçüde yapılmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Gürer.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Bir de biraz evvel AKP Grup Başkan Vekilinin desteklerle ilgili açıklamasını bir örnekle size anlatayım. Bu ülkede destek nasıl oluyor? Cumhurbaşkanlığının programında 16 milyar lira mazota destek görülüyor, çiftçiler yıllık ortalama 3 milyar litre mazot tüketiyorlar, ÖTV ve KDV olarak çiftçiden alınan 45 milyar lira yani ÖTV ve KDV’den aldığımız vergiyle “Çiftçiye verdik.” dediğiniz desteği zaten alıyorsunuz. Bugün verilen destekler bir yıl sonra ödendiğinde enflasyon karşısında anlam yitiriyor. Adalet ve Kalkınma Partili milletvekilleri bölgelerine gittiği zaman buğday alım fiyatından memnun olan bir tek çiftçi bulamazlar. Öyle olunca burada gelip fiyatı savunmak yerine uygulanan ekonomik politika nedeniyle düşük alım uygulamasına geçildiğini söylemek daha samimi olur. Burada da çiftçinin canına okunuyor.

Bu fiyatlarla önümüzdeki yıl buğday üretimi de düşer diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Gürer.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Faruk Kılıç konuşacaklar.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA FARUK KILIÇ (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin vermiş olduğu önerge üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Aziz milletimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken 7 Ekimden beri savunmasız kalan yaklaşık 40 bin Filistinli kardeşimizi şehit eden İsrail terör devletini tekrar kınıyorum. Ayrıca, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde, Gazze’de hemen ateşkes öngören üç aşamalı teklife destek talep edilen karar tasarısının kabul edilmesinin memnuniyet verici olduğunu da ifade etmek istiyorum.

Türkiye Yüzyılı’nın temel unsurları arasında tarımın, hayvancılığın, kırsal kalkınma ve tüm bu alanlardaki verimlilik artışının ayrı bir yeri olduğunu biliyoruz. Hayvancılıkta temel amacımız verimli, kaliteli, sağlıklı üretimi artırmaktır. Bu kapsamda 2024 yılında iklim değişikliği, coğrafi kısıtlılıklar, doğal kaynakların etkin kullanımı ve gelecek nesiller için hayvansal üretimin garanti altına alınması adına üretim

planlaması hayata geçirilmiştir. Stratejik öneme sahip kırmızı et, süt, beyaz et ve yumurtanın nerede, ne kadar ve nasıl üretileceğine ilişkin hedef politikalar hayata geçirilmiştir. Hayvan sağlığı ve refahının ön planda tutulduğu, biyoteknolojik ıslah yöntemlerinin kullanılarak verimin artırıldığı, aile işletmeleriyle genç ve kadın üreticilerin desteklendiği birbirini tamamlayıcı faaliyetleri kapsayan politikalar hazırlanmıştır. Bu kapsamda, 2024 yılı itibarıyla yeni destekleme modeli, üretim planlaması, hastalıklarla aktif mücadele, yol kontrol noktaları, hastalıktan arı işletmelerin artırılması, Ulusal Islah Eylem Planı'yla birim hayvandan maksimum verimi elde etmek hedeflenmektedir; kendine yeterli ve bölgesinde ihracat odaklı büyüyen bir Türkiye hedeflenmektedir.

Son yirmi iki yılda uyguladığımız politikalarla büyükbaş hayvan sayımızda yüzde 67, küçükbaş hayvan sayımızda ise yüzde 64 oranında artış sağlanmıştır. Avrupa ülkeleri arasında büyükbaş, küçükbaş ve toplam hayvan varlığı sayısında lider konumdayız. Kırmızı et üretimimiz, süt üretimimiz, kanatlı et üretimimiz, yumurta üretimimiz, bal üretimimizde ciddi anlamda artışlar meydana gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, 2023 yılı Kurban Bayramı'nda 846 bin büyükbaş, 2 milyon 772 bin küçükbaş hayvan kesilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

FARUK KILIÇ (Devamla) – 2024 yılında ise 1 milyon 71 bin büyükbaş ve 3 milyon 300 bin küçükbaş kurbanlık hayvan mevcudu bulunmaktadır. Kurbanlık sayımızın geçtiğimiz yıllarla kıyaslandığında yeterli olduğunu görmekteyiz.

Az önce kürsüdeki hatibin Doğu ve Güneydoğu'da hayvan sayısının artırılması ve hayvancılığı destekleme noktasındaki sorusuna gelince... Kıymetli arkadaşlar, bizim dönemimizde Doğu ve Güneydoğu'da özellikle dağların terörden arındırılmasıyla birlikte, meraların açılmasıyla birlikte ciddi anlamda hayvan desteği sağlanmakta ve başta tarımsal kalkınma olmak üzere, tüm birimlerimizce oradaki vatandaşlarımız, hemşehrilerimiz desteklenmektedir. Bu doğrultuda önümüzdeki dönemde de et fiyatlarının tekrar düşeceğini burada belirtmek istiyorum.

Başta ülkemiz olmak üzere, tüm İslam âleminin mübarek bayramını kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Şimdi Saadet Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kabul edilecek Başkanım, kabul ediyoruz.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Muhalefet çoğunlukta Başkanım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayalım Başkanım, sayalım.

BAŞKAN – Öneri kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, İç Anadolu'daki dolu afeti nedeniyle zarar gören tarım arazilerinde hasar tespiti yapılması, zarar gören mahsul nedeniyle oluşan ekonomik kaybın telafi yöntemlerinin tespit edilmesi, afet nedeniyle mağdur olan

çiftçilerimizin borçlarının en az iki yıl süreyle faizsiz ertelenmesi ve TARSİM poliçelerinin kapsamının genişletilmesiyle bundan sonra yaşanması muhtemel olumsuzluklar için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla 10/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Haziran 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

11/6/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 11/6/2024 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Balıkesir Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Turhan Çömez tarafından, İç Anadolu'daki dolu afeti nedeniyle zarar gören tarım arazilerinde hasar tespiti yapılması, zarar gören mahsul nedeniyle oluşan ekonomik kaybın telafi yöntemlerinin tespit edilmesi, afet nedeniyle mağdur olan çiftçilerimizin borçlarının en az iki yıl süreyle faizsiz ertelenmesi ve TARSİM poliçelerinin kapsamının genişletilmesi ile bundan sonra yaşanması muhtemel olumsuzluklar için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla 10/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 11/6/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Yozgat Milletvekili Sayın Lütfullah Kayalar konuşacaklar.

Buyurun lütfen. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Kayalar.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFULLAH KAYALAR (Yozgat) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; biraz önce gerekçesi açıklanan, İYİ Parti Grubu olarak vermiş olduğumuz Orta Anadolu'da, başta Yozgat olmak üzere Kayseri, Konya, Aksaray gibi illerimizde, iklim koşulları nedeniyle tabii afet sayılabilecek olan hasar ortaya çıkmış bulunmakta ve çiftçimiz bu konudan da fevkalade mağdur durumdadır. 7 Haziran Cuma akşamı, Milletvekili olduğum Yozgat ilimizin Şefaattli ve Yerköy ilçelerindeki aşağı yukarı 40'a yakın köyde, 100 bin dekarın üzerindeki arazide yarım saat süren bir dolu neticesinde inanılmaz bir hasar ortaya çıkmış bulunmaktadır. Ben, bu sahaların bir kısmını gezdim ve inanın, Ankara'dan hareket etmeden önce, normal bir olaydır diye düşünüyordum ama gittiğimde gördüm ki bu, belki otuz kırk senede bir olabilecek olan gerçek bir afet olmuş. Burada -resmini ifade ediyorum- aşağı yukarı yirmi bir yirmi iki saat sonra çekilmiş olan doluların bir resimidir -bunu benim yanımda arkadaşlarım çektiler- yani yirmi iki saatte erimeyen doluları gösteren, gerçekten ibret verici bir resim.

İfade etmek istediğimiz şu... Burada bir büyük hasar ortaya çıkmış ve zaten, hububat fiyatlarından dolayı büyük bir sıkıntı içerisinde olan çiftçimiz, bölgesel olarak burada başka bir büyük sıkıntının içine düşmüş durumdadır. Tabii ki Bakanlık yetkilileri, Tarım İl Müdürlüğü yetkilileri ve diğer yetkililer buralarda tespitlerini yapmaktalar şu anda ve tespitler neticesinde de TARSİM sigorta sistemi de gereğini yapacaktır diye ümit ediyoruz. Ancak bilindiği gibi, bütün çiftçilerimiz TARSİM'e kayıtlı değil; kaldı ki TARSİM'in yapacağı bu tespitler içerisinde ürün fiyatlaması, rekoltenin hangi hesaplara göre yapılacağı ve TARSİM'e kayıtlı olmayan çiftçilerimizin bu hasarlarının nasıl giderileceği konusu da önem arz etmektedir. Onun

için, ifade etmek istediğimiz şu: Bu bölgelerin afet alanı olarak ilan edilmesi -gerçekten çok büyük bir afet- bu çerçeve içerisinde, özellikle, burada zarar gören çiftçilerimizin Tarım Krediye olan borçlarının, Ziraat Bankası başta olmak üzere diğer kamu bankalarına olan borçlarının iki yıl faizsiz olarak ertelenmesi; aynı şekilde, yeni ekim için çiftçimize tohum, gübre başta olmak üzere girdi desteğinin yapılması gerekir. Gene burada sulamayla ilgili olan kanallar ve buradaki göletler epeyce tahrip olmuş durumdadır, yollar tahrip olmuş durumdadır. Bunların da yeniden ve bir an önce yeni ekim dönemine yetiştirilmek üzere tamiratlarının yapılması gerekmektedir. İfade etmek istediğimiz şey şudur: Aynı şekilde, sulamayla ilgili sulama birliklerine yapılan bildirimler var, sulama birliklerine çiftçinin borçları var; bu borçların da faizsiz olarak ertelenmesini ve önceden sulama birliklerine ödeme yapmış olanlar için de yeni dönem için kolaylaştırıcı tedbirlerin alınması gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Evet, burada, bugün Meclisimizin oturumunda hemen hemen bütün siyasi partilerimizin konuşmalarında ağırlıklı olan konu, çiftçimizin Türkiye genelindeki sıkıntıları. Türk tarımının, özellikle son yirmi yıldır büyük bir ihmale uğraması neticesinde bugün içine düştüğü durumun değişik tezahürlerini kıymetli milletvekilleri dile getirmişlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Kayalar.

LÜTFULLAH KAYALAR (Devamla) – Bu, fevkalade önemli olan bir konudur. Bakınız, hemen hemen bütün siyasi partilerimiz, ifade ediyorum, bugün... Bu, bölgesel olarak ortaya çıkmış olan afet değildir, Türk tarımının içine düşmüş olduğu durumu ifade ediyor; bunun en güncel olarak sunulan, ortaya konulan örneği hububat fiyatlarıdır. Hububat fiyatlarında geçen seneye göre artış yüzde 11’ler, yüzde 12’ler mertebesinde. 8,25 artı 1 lira da prim, geçen sene 9,25’ti, buğdayda fiyat 9 lira 25 kuruştı; bu sene de 9,25 fiyat verilmiştir, 1,75 de prim verilmiştir. Ancak 1,75’te “kadar” ibaresi vardır yani “1,75” net bir ifade değildir, bu “kadar” da bir başka konudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFULLAH KAYALAR (Devamla) – Dolayısıyla, çiftçinin bir yıl emeğini koyduğu, alın terini bir yıl topraktan gelecek gelire bağladığı -hububat fiyatları başta olmak üzere- bu yüzde 10’lar mertebesindeki fiyat artışının tatmin edici olması mümkün değildir; burada bu fiyatların yeniden gözden geçirilmesi ve özellikle kırk beş günlük ödemelerin öne alınması en öncelikli yapılması gereken konulardandır. “Fiyatların arttırılması konusu olmaz.” denilebilir ama olmayacak olan bir konu değildir. Durum ortadadır, çiftçimizin durumu da ortadadır; özellikle bu fiyat konusunun yeniden gözden geçirilmesi gerekir.

Aynı şekilde, geçen sene randevu sisteminde, kota sisteminde, alımlarda inanılmaz aksamalar oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

LÜTFULLAH KAYALAR (Devamla) – Bu sene de depolama konusunda sıkıntının olacağı, büyük bir sıkıntının ortaya çıkacağı şu anda görünüyor. Bu görünenlere karşı da bir tedbirin şimdiden alınması gerekiyor yoksa inanın, bir ay sonra Türkiye’nin hemen hemen bütün bölgelerinde... Bakın, ben dün, burada, Mecliste bu konuyla ilgili bir basın toplantısı yaptım; Batman, Urfa, Çukurova, Trakya, Orta Anadolu, Ege’nin değişik yerlerinin hepsinden arayanlar oldu. Bu demektir ki gerçekten tabanda bir büyük sıkıntı var, çiftçinin bir büyük sıkıntısı var ve bu sıkıntının her türlü siyasi görüşün üzerinde... Çiftçimizin zor günlerinde alınması gereken acil tedbirler var ama asıl sıkıntı yirmi senelik tarım politikalarının artık çökmüş olmasıdır, yeni tarım politikalarının tespit edilmesi gerekir.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum, yüce Meclise saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kayalar.

Saadet Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Sema Silkin Ün konuşacaklar.

Buyurun Sayın Ün. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun önergesinde konu ettiği üzere deprem, sel, kuraklık, dolu gibi afetler tüm yaşamsal faaliyetleri etkilediği gibi tarım ve gıda değer zincirini de olumsuz etkiliyor. Her beşerî sektörün olduğu gibi tarım ve gıda sektörünün de söz konusu afetlerden çıkarması gereken dersler var. Son yıllarda olumsuz iklim koşulları nedeniyle sıklıkla yaşadığımız afetlerden çıkaracağımız derslerden biri, afetlere dayanıklı bir tarım politikası hayata geçirmek. Peki, bu yapılıyor mu? Hayır. Her gün ülkemizin dört bir tarafından çiftçilerimizin kitlesel çılgınlıkları yükseliyor. Bu çılgınlardan biri tanesi de şehrim Denizli’den. Acıpayam ilçemizin Akalan Ovası’nda on beş gün önce yaşanan dolu felaketinde 30 bin dekar arazinin üçte 1’i doğrudan etkilendi. Kavun, karpuz, biber, buğday ekimi yapılan bölgemizde çiftçilerimizin ÇKS sorunu olduğundan, en fazla yüzde 15 oranında çiftçimizin TARSİM’e kaydı olduğundan maalesef geri dönüşler olamıyor.

Afetin ilk anından itibaren yanında olduğumuz çiftçilerimizin zararının tazmin edilmesini beklerken, faizlerinin silinmesini beklerken aradan geçen zamanda çağrılarımıza kulak tıkayan bankalar maalesef daha çiftçinin kredi borcunun ötelemesini bile yapmadı. Çiftçi devletini yanında görmeyi bekliyor ve bilinmezlikler içinde kredi borcunu ödemek için çırpınıyor.

Çiftçiye “Bekle.” diyorlar, neyi bekleyecek? Cumhurbaşkanına sunulmak üzere hazırlanacak hasar raporuyla ilgili “Cumhurbaşkanının iradesini bekle.” diyorlar. Yani Bakanlık yok, Bakanlığın taşra teşkilatı yok, Denizli’nin bir mahallesindeki tarım desteğini Cumhurbaşkanı belirleyecek. Emin olun, karşımıza son günlerin popüler mazereti tasarruf tedbirleri çıkacak. Zenginden, faizciden, tefeciden, servet transferi yaptıklarından elde etmedikleri tasarrufun acısını çiftçinin heba olan emeğinden çıkaracaklar.

Enflasyon oranını yüzde 75 olarak açıklayıp buğday alım fiyatını sadece yüzde 12 artıran bir anlayış hakkında daha fazla iyimser olmamız maalesef mümkün değil. Tüm kesimler isyanda, “Rakamlar revize edilsin.” diye haykırıyorlar. Maliyeti 10 liranın üzerinde olan buğdaya 9,25 fiyat veriyorlar, çiftçi isyanda. Tarım Bakanı çıkıp “Çiftçiye bize karşı kıskırtmayın.” diyor.

Sayın Bakan, çiftçiye kıskırtan birisi varsa çiftçiye topraktan koparan sizin bu acımasız kara düzen politikalarınızdır. Çiftçiye kıskırtan bir şey varsa çiftçiye aldığı mazot desteği tutarının 3 katını vergi olarak ödeten politikanızdır. Çiftçiye kıskırtan bir şey varsa tarım sektörünün takipteki kredi tutarını 2 milyar lirayı geçiren politikanızdır. Çiftçiye kıskırtan bir şey varsa çiftçinin bankaya borcunu bir yılda yüzde 75 artıran vicdansız siyasetinizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – Yani çiftçiye kıskırtan bir şey varsa Sayın Bakan, zengin topraklardan fakir insanlar yarattığınız için sizsiniz. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ün.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın George Aslan.

Sayın Arslan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA GEORGE ASLAN (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin grup önerisi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz Mayıs ayının 14’ünde Dünya Çiftçiler Günü kutlandı ancak Türkiye’deki çiftçilerin, tarım üreticilerinin durumuna baktığımızda iç karartıcı bir manzarayla karşılaşyoruz. Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre 2012 yılında 1 milyon 56 bin olan aktif sigortalı çiftçi sayısı, bugün 460 bine gerilemiş durumda. Diğer yandan, Türkiye Ziraat Odaları Birliğine bağlı çiftçi sayısı 5,5 milyonken Çiftçi Kayıt Sistemi’ne kayıtlı 2,1 milyon çiftçi var. Bu da çiftçilerin yarısının kayıtlı olmadığını ve destek alamadığını göstermektedir.

Tarımda bütün zorluklara rağmen üretime devam eden çiftçiler artan maliyetler, düşen kazançlar, kuraklık tehlikesi, yanlış ithalat politikaları, yetersiz destekleme, düşük alım-satım fiyatları gibi birçok zorlukla karşı karşıya. Çiftçilerin bankalara olan borcu bir yılda yüzde 64,7; son yirmi yılda 122 kat artarak 651,6 milyar liraya yükseldi. İktidarın çiftçilerin sorunlarıyla ilgilenmediğini geçtiğimiz hafta açıklanan hububat taban fiyatından da açık bir şekilde görüyoruz. Tarım ve Orman Bakanlığı, ekmeklik buğdayın kilogram fiyatını 9,25 lira, durum buğdayının kilogram fiyatını 10 lira, arpanın kilogram fiyatını ise 7,25 lira olarak açıkladı. Bu fiyatlar çiftçilerin beklentisinin çok çok altında. Oysa tarımın gerçek anlamda desteklenmesi gerekmektedir. Bütçeden alması gereken pay hiçbir zaman çiftçilere aktarılmamaktadır. Çiftçiler bu hakkını alamadığı için giderek borçlanmakta ve çok ciddi bir borç yükü altında ezilmektedir. Üretim maliyetlerinin düşürülmesi, başta mazot ve gübre olmak üzere girdi maliyetlerinde destek verilmesi, toplam destek bütçesinin artırılması ve desteklerin önceden verilmesi gerekiyor. Ayrıca çiftçiler lehine bir faiz düzenlemesi de gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, son günlerde yoğun yağışlar nedeniyle Ankara, Adana, Yozgat, Konya, Kırşehir ve diğer illerde zarar gören çiftçilerimize geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz. Çiftçilerimizin yaşadıkları maddi kayıpların kısmi değil tümünün karşılanması gerekmektedir diyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aslan.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Güzelmansur.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Güzelmansur.

CHP GRUBU ADINA MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, aşırı yağışlarda sel baskınlarıyla, dolu yağışıyla, don vurmasıyla ya da depremlerle çiftçilerimiz varını yoğunu ortaya koyarak ettikleri ürünlerini kaybediyorlar, ağaçlarındaki ürünler telef oluyor. Bu tür afetzedelerin, çiftçinin zararının ayırım yapılmadan karşılanması için bir sistemin geliştirilmesi lazım; TARSİM poliçelerinin kapsamının genişletilmesi gerekiyor.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, ben, buradan değerli Hataylı hemşehrilerime sesleniyorum: Ben size hep söylüyorum, Hatay sahipsiz; Hatay, iktidar tarafından ihmal edilen bir şehir; Hatay, iktidarın umurunda olmadığı böyle bir şehir. Bugün de bunun ispatı. Dün, AFAD kira yardımı yaptıkları depremedelere mesaj gönderiyor, diyor ki: “On iki ay kiracılara ödenmesi planlanan destek ödemelerinin 15’incisini ve sonuncusunu haziran ayında yaparak tamamlayacağız.” Yani artık, bundan sonra size kira yardımı yok ama az önce AKP Grup Başkanı ne diyor: “Efendim, kira yardımı devam edecek.” Mademki kira yardımı devam edecek, niye o zaman bu mesajı çekiyorsunuz? Sizin, Hatay’da ne olupbittiğinden haberiniz bile yok. Ne diyordunuz? “Efendim, genel iktidar ile yerel iktidar bir olunca Hatay’a hizmet gelecek.” Ne oldu peki, ne oldu? Hatay’a hizmet geleceğine siz Hatay’a gelen yardımları kesiyorsunuz ve bu sizin paranızdan değil...

DERYA YANIK (Osmaniye) – Kiracılar ile hak sahipleri farklı...

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Dinleyin lütfen, dinleyin, ondan sonra...

DERYA YANIK (Osmaniye) – Dinliyorum ben.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – 136 milyar para topladınız, 136 milyar. Bunun 101 milyarını harcadınız, geriye kalan 35 milyar lira. Evini kaybetmiş, iş yerini kaybetmiş, akrabasını kaybetmiş, iş yerini açamamış, evini kuramamış bir adama bir kira yardımı size çok mu geldi? 35 milyar lira bankada olmasına rağmen...

DERYA YANIK (Osmaniye) – Evini kaybedenlere veriliyor zaten. Hak sahiplerine evleri teslim edilene kadar verilecek.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Ben size bunları söylüyorum, Grup Başkan Vekili cevaplasın.

DERYA YANIK (Osmaniye) – Yanlış bilgi veriyorsunuz Genel Kurula.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Bakın, gelen mesajlara bakın; yani “İnsanlar mağdur, bu uygulama kaldırılmalı, lütfen eskisi gibi devam edin.” denir. “Depremzedeler çok mağdur. AKP bizleri daha da mağdur etmesin, intihar mı edelim!” Bu, bana gelen mesajlar. Ne diyor? “On beş senedir 10 milyon Suriyeliye maaş verenler depremzedelere bir yıllık kira yardımını kestiniz, hakkımızı helal etmiyoruz.” Girin sosyal medyaya, bu mesajları görün. Biz ne diyoruz arkadaşlar? Hatay’a sahip çıkın.

Başka bir şey: Bugün rezerv alanları... Hep bunu söylüyoruz, az önce diğer partilerin Grup Başkan Vekilleri de söyledi. Bir mesaj geliyor “On beş gün içinde evinden çık.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Peki, on beş aydır şimdi mi aklınıza geliyor? Adam evini yapıyor, borçlanıyor, orta hasarlıdan az hasarlıya çeviriyor. Şimdi diyorsun ki: “Evinden çıkman gerekiyor.” Ama -ne yazık ki- Hatay bu şekilde, inşallah, ilk seçimlerde size gereken cevabı verecektir. Hatay’a sahip çıkın. Hatay -tekrar söylüyorum- Ulu Önder Atatürk’ün bize emanet ettiği bir il. Hatay’da ne olupbittiğini Grup Başkan Vekiliniz bile bilmiyor, hep yanlış bilgilendiriliyor.

Teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Güzelmansur.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Ahmet Fethan Baykoç konuşacaklar.

Buyurun Sayın Baykoç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerine AK PARTİ’imiz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle aziz milletimiz başta olmak üzere, Gazi Meclisimizin çatısı altında her birinizi saygıyla selamlıyorum.

Hepimizin malumu olduğu üzere, dünyamız ve ülkemiz küresel ısınma tehdidiyle karşı karşıyadır. Özellikle son yıllarda değişim gösteren yağış rejimi, başta ülke ekonomimizin bel kemiğini oluşturan, gıda arz güvenliğimizin bekçisi olan çiftçilerimizi ve binbir emekle ortaya çıkan ürünlerimizi olumsuz yönde etkilemektedir. Son günlerde özellikle de İç Anadolu Bölgemizde yaşanan aşırı yağış ve dolu afetleri de biraz önce bahsetmiş olduğum gerçeğin bir sonucudur. Yapılmakta olan hasar tespitlerindeki ilk verilere göre sadece Ankara’ımızda 16 köy, 103 çiftçi ve 10 bin dekar tarım arazimiz olumsuz yönde etkilenmiştir. Bakanlığımızın teknik ekipleri ve TARSİM eksperleri tarafından sahada kesin hasar tespit çalışmaları devam etmekte olup üreticilerimizden gelen talepler değerlendirilmektedir. Meydana gelen afetler 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu teminatı kapsamında olup tarım sigortası yaptıran üreticilerimizin zararları TARSİM eksperlerince yapılan hasar tespitleri neticesinde ivedilikle karşılanacaktır.

30/12/2023 tarihli 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ve bu kararlara dayanılarak hazırlanan 2024/15 sayılı Uygulama Esasları Tebliği'yle, doğal afetlerden etkilenen çiftçilerimizin Ziraat Katılım Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan tarımsal kredi borçlarının ertelenmesi ya da taksitlendirilmesi gerçekleştirilmektedir. Doğal afetlerden ve çeşitli risklerden zarar gören üreticilerimizin tarımsal üretimleri güvence altına alınarak devlet destekli tarım sigortalarında yüzde 50 ila yüzde 67 oranında devlet prim desteği sağlanmaktadır.

Ülkemiz genelinde 2023 yılında çiftçilerimize 9,2 milyar TL prim desteği sağlanmış ve 8 milyar TL hasar tazminatı ödenmiştir. Yine, ülkemiz genelinde son on yılda meydana gelen doğal afetlerden etkilenen 909 bin çiftçimizin borçları ertelenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Devamla) – Aynı zamanda, üreticilerimize TARSİM kapsamında olmayan afetler nedeniyle 2090 sayılı Kanun kapsamında 318 milyon TL ödeme yapılmıştır. Yine, TARSİM yaptırmayan üreticilerimiz için valilikler aracılığıyla Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığından ödenek talebinde bulunan illerimize 2019-2024 yılları arasında 1,22 milyar TL il acil destek ödeneği tahsis edilmiştir.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; günümüz dünyasında güvenlik paradigmaları değişim göstermekte olup özellikle Covid-19 sürecinden sonra gıda arz güvenliği son derece önem arz eden bir noktaya gelmiştir. Bizler AK PARTİ hükümetleri olarak gıda arz güvenliğimizin koruyucusu çiftçilerimizin her daim yanlarında olduğumuzu belirtiyor, aziz milletimizin ve sizlerin önümüzdeki günlerde idrak edeceğimiz mübarek Kurban Bayramı'nı tebrik ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

İYİ Parti Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, sivil darbe uygulamalarının araştırılması amacıyla 11/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Haziran 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

11/6/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/6/2024 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisini İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

11 Haziran 2024 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından, (5878 grup numaralı) sivil darbe uygulamalarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 11/6/2024 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz Uysal Aslan konuşacaklar.

Buyurun Sayın Aslan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Sayın Başkan değerli milletvekilleri; partimiz 31 Mart yerel seçimlerinden önce Türkiye tarihinde eşi benzeri görülmemiş bir demokrasi şöleniyle ön seçimlerle adaylarını belirledi. Adaylarını belirlerken sandık kurdu; bu sandıklarda halkın belirlediği, sadece belediye eş başkanları değil, meclis üyeleri ve il genel meclis üyeleriyle, halkın seçtiği adaylarla seçime gitti. Bütün belediye başkanlarımız halkın talebi, rızası ve onayıyla aday belirleme sürecinden geçerek resmî seçimlerle yarışmış, iktidarın tüm hilelerine rağmen belediye başkanı olarak seçilmişlerdir. Ancak Nazi Propaganda Bakanı Goebbels’i bile kışkırtacak algı operasyonları ve kumpas dosyalarıyla 2016 yılından beri sürdürülen sömürgeci kayyım politikalarına 31 Mart seçim sonrasında da devam ettirildi. Asker çıkarılarak fetih görüntüsü verilen Hakkâri’de, sandık sonucunu ortadan kaldıran yerel kayyım darbesi yapıldı. Kürt halkının, Hakkâri halkının seçme ve seçilme hakkı bir kez daha gasbedilmiştir. Bu nedenle bugün buradaki önergemizde sadece sivil siyasi bir darbeyi değil, bu yapının tamamen tasfiyesi için atılacak kapsamlı bir demokratikleşme adımlarını oylamayacağız, aynı zamanda yüz yıldır umumi müfettişliklerle, OHAL’le, süper valiliklerle, 2016 yılından beri de seçilmişler yerine atanan kayyımlarla yönetilen kürdistanın, Hakkâri’nin, Van’ın, Muş’un, Ağrı’nın sömürge konumunu da oylayacağız. Bir halkın dilini, kültürünü yasaklamak, seçilmişlerini tanınamak, ikili sömürgeci hukuku uygulamak, burada ifade edildiği gibi “sömürgecilik” kavramının başka bir adı ne literatürde ne de Türkiye tarihinde yoktur.

Bir algı operasyonu, seçilmiş olan belediye başkanlarımızın dosyaları üzerinden oluşturulan algı operasyonu, geçmiş dönemdeki kayyım uygulamalarında dosyası olmayanlara da kayyım atandı, dosyasından beraat ettirilenler bile görevlerine geri getirilmedi. Aynı zamanda, Hakkâri Belediye Başkanımız... 15 Temmuz darbe girişiminin en büyük mağduriyeti olarak ifade ettiğiniz FETÖ mensupları tarafından hazırlanan dosyayla gerekçe yapıldı. Mesele hukuki değil yerel iradeye, halkın iradesine apaçık bir darbedir. Türkiye’de anbean yenilenen, süreklileşen, sistematikleşen bir darbe mekanığımız içerisindemiz.

Bakınız, darbe, Türkiye’de tek başına bir paranoya değil, bir ihtimal değil, maalesef ki AKP yönetiminde bir yönetim biçimini aldı. En çok da 2015 sürecinde, çözüm süreci sonrasında ilan edilen sokağa çıkma yasaklarıyla; 15 Temmuz darbe girişimi sonrası OHAL ilanı; OHAL gerekçesiyle çıkarılan KHK’ler, KHK’lerin kanunlaşması; Anayasa’ya ve AİHM kararlarına uymama; parti kapatma davaları; Kobani’den Gezi’ye yürütülen dosyalar; vekillerin dokunulmazlıklarının kaldırılması, tutuklanması; medya üzerindeki yoğun sansür; barış akademisyenlerinden bugün Boğaziçi Üniversitesinde olan duruma; İstanbul Sözleşmesi’nin feshi; şu an, her gün konuştuğumuz çete-mafya yapılanmasının devletin her bir kademesinde güçleri parsellemesine kadar hukuk eliyle yürüttüğünüz her işlem tek başına birer darbe, topyekûn ise darbenin daniskasıdır.

Bakınız, AKP bir darbe iktidarıdır; AKP ve MHP bir darbe ortaklığının hukuk eliyle yürütülen yasal görünümü, yasa dışı, antidemokratik zor aygıtlarıyla kendini ayakta tutmaya çalışan bir darbe iktidarının

ta kendisidir. Başarılı olacaklar mı? Hayır, mücadele sürdüğü sürece, halk ayakta olduğu sürece ne tek başına bu tek tek saydığım olaylardaki darbe yöntemi ne de topyekûn olarak bu darbe girişimi başarıya ulaşamayacaktır.

Yıllarca sordunuz “Kürtler ne istiyor?” Bu son bir yıl içerisinde burada defalarca söylendi; Kürtler bedel ödeye ödeye elde ettiği, sizlerin lütuf gibi ortaya koymuş olduğunuz her bir kazanıma karşı... Sonra da “Kürtler daha ne istiyor?” noktasından bugün de -her ortaya çıkan birisinin “en temel hak” diye övüne övüne gerindiği- seçme ve seçilme hakkının tanınmadığı bir aşamaya gelindi. “Kürtler ne istiyor?” değil, bu devlet Kürtlerden ne istiyor, bu iktidar Kürtlerden ne istiyor, siz Kürtlerden ne istiyorsunuz; öncelikle ona karar verin. Kürtler eşit vatandaşlık hakkıyla, eşit temel haklarla ayrımcısız bir yaşam istiyor, bunun mücadelesini veriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) – Yüz yıldır demokrasi için mücadele eden, eşit, özgür, onurlu bir yaşam için inkâra, asimilasyona direnen Kürtlerden iradelerini, onurlarını, varlıklarını teslim alamayacaksınız. Ne irademizi ne onurumuzu teslim etmeye hiçbir niyetimiz, hiçbir şeyimiz yok.

Darbe mekanizmasının süreklileşmesine ilişkin burada, defalarca, birçok parti benzer durumları da ilettiler. 15 Temmuz 2016’da tek adam rejiminden bu Meclisin, yasamanın işlevsizleştirilmesine, hukukun askıya alınmasına, yargının siyasallaşmasına kadar, cumhuriyetin kuruluşundan bugüne kadar Kürtlerin dayandığı demokratik direnme hakkı mevcut koşullarda meşrudur, mevcut koşullarda geçerlidir. Anayasa 67’de güvence altındaki seçme ve seçilme hakkından her türlü temel hakkımızın gasbedilmesine karşı bizler sokaktayız, içeride ve dışarıda direnmeye devam edeceğiz; direnenlere selam olsun! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aslan.

Saadet Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurun.

Süreniz üç dakikadır Sayın Çalışkan.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki bir ülkede idarenin öncelikli görevi huzur, barış ve kardeşlik ortamını tesis etmesidir; hele de Anayasa değişikliğini tartıştığımız bugünlerde güvene her zamankinden daha fazla ihtiyacımız vardır. Bu noktada, genel itibarıyla şunu düşünmek gerekir ki eğer bir insanın görevden azli gerekiyorsa bunun aday olma sürecindeki yaşananları gözden geçirmek gerekir. Mademki bir şahıs belediye başkanı yapılmaya yeterli değil, öyleyse kim, hangi kurumlar, ne sebeple bu şahsın aday olmasına izin verdi? Sonrasında da hiçbir gerekçe yokken valilik makamı görevlendirilerek âdeta huzur bozulmaya çalışılıyor. Geçmişte yaşadık, AK PARTİ’li Ankara ve İstanbul Belediye Başkanları görevlerinden alındılar ama bunların yerine meclis içerisinde birileri seçildi. Bugün de hiç kimsenin suç işleme özgürlüğü yoktur ama suç işleyen de hukuka göre yargılanması gerekir. Şunu söyleyeyim ki eğer gerçekten, burada, sırf parti menfaati olsun diye böyle bir yanılsa imza atılıyorsa bu ülkeye yapabileceğiniz en büyük kötülük bu; ülkedeki huzur ortamı ortadan kaldırılıyor.

Bugün, literatürden tamamen kaldırmamız gereken kelimeler “darbe”dir, “vesayet”tir, “baskı”dır, “hak ihlali”dir, “kayyım”dır; bu kelimeleri hiçbir şekilde kullanmamalıyız. Maalesef ki İsrail protestosu yapan genç kızlarımızı coplandı, hakkını arayan özel öğretmenler coplandı, Hatay’da rezerv alanından kuşku duyan depremzedeler coplandı. Bugün bir şekilde idare kendi tahakkümüyle “Benim seçilemediğim

yerde başkasına da yaşam hakkı tanımam.” derse doğru bir şey söylemiş olmaz, bilmeli ki bu ülkede hukuk herkese her zaman lazımdır.

Aradan otuz yıla yakın bir süre geçti, hâlen darbeden söz ediyoruz, hâlen 28 Şubat baskısından, zulmünden bahsediyoruz, sakız gibi çiğneniyor ama sonuçta, meğer 28 Şubatın darbecileri serbest bırakılacakmış, ona zemin hazırlanıyormuş. Bugün de belli ki bu girişimler sıradan bir hadise değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Eğer bir şahıs suç işlemişse elbette görevden alınmalı ama bunun hukuki yolu, prosedürü vardır. Siz bu durumda bir belediye başkanını cezalandırmış değilsiniz; şu hâliyle, o adaya oy veren seçmen bütünüyle cezalandırılmış ve devlete olan güveni sarsılma noktasına ilerlemiş olur çünkü “Ben hangi oyu kullanırsam kullanayım oyum geçersiz olacak, istedikleri atanacak.” dediği zaman siz bu ülkeye kötülük yapmış olursunuz ve bütün bunlardan öte, valilik gibi devleti temsil eden bir kurumun da böyle bir işgüzarlığa alet edilmesi doğru değildir. Burada yapılacak usul, yöntem, kanun, kurallar bellidir. Belli ki bunların hiçbirisi ciddiye alınmadan, perde arkasında başka planlar yapılıyor gibi görünüyor. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çalışkan.

İYİ Parti Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Turhan Çömez.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Çömez. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ’nin vermiş olduğu önergeyle ilgili İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önerge her biri üzerinde saatlerce konuşmayı gerektirecek başlıkları içeriyor. Her biri için değerlendirme yapmak bu kısıtlı sürede tabiatıyla mümkün değil ancak genel bir perspektif ve vizyon olarak sizlerle kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Biz demokrasiden, insan haklarından, özgürlüklerden ve hukukun üstünlüğünden yanayız; laik, demokratik hukuk devleti ve bu güzel ülkenin birliği, bütünlüğü, güvenliği için biz son derece kararlıyız ve bu konuda taviz vermeyiz. Öte yandan, ülkemizin güvenliği, terörle mücadele konusundaki kararlı tutumu ve bu konuda ortaya konan samimi çabaları da destekliyoruz.

Tüm bunların ışığında, ilk olarak kayyum konusuna değinmek istiyorum. Hakkâri Belediye Başkanı seçilen kişi terör suçundan tam on yıldır yargılanıyor. Peki, bu kişi neden aday gösterildi, DEM PARTİ aday gösterirken bu gerçeği bilmiyor muydu? YSK bu adayı onay verirken ilgili süreçten habersiz miydi? Hem DEM PARTİ’nin hem de YSK’nin bu durumdan habersiz olmayacağı gerçeği göz önünde bulundurulduğunda adaylık süreci acaba nasıl çalıştı? Öte yandan, devam eden bir davanın kararı açıklanmadan bu Başkan neden görevden alındı ve yine yerine meclis üyelerinden biri değil de neden bir kayyum atandı? Tüm bunları alt alta koyduğumuzda, samimiyetten, iyi niyetten, hukukun üstünlüğünden, demokrasinin kurum ve kurallarının işlerliğinden ve ne yazık ki güçlü bir devlet yönetimi anlayışından bahsetmemiz mümkün değildir. Söz konusu davanın soruşturmasını açan bir FETÖ’cü. FETÖ’cü bir savcının ve kendisi gibi örgüt üyelerinin açtığı bir kumpas davasında ömür boyu ağır hapis ve on beş yıl ağır hapisle yargılanan biri olarak söylüyorum: Neden bir FETÖ’cünün açtığı davayı tam ve adil bir hukuk bakışı çerçevesinde mercek altına almadınız?

Sayın milletvekilleri, diğer maddelere kısaca değinecek olursam... İfade özgürlüğü, düşünce özgürlüğü, toplantı, gösteri ve yürüyüş hakkını sonuna kadar savunan bir partiyiz. Medyadaki baskı,

kontrol ve sansürün şiddetle karşısındayız. Yine, bununla ilintili olarak düşünülmüş olduğu intibasını uyandıran etki ajanlığı yasa teklifiyle ilgili görüşümüz son derece nettir. Bu yasayla birlikte var olan korku ikliminin bir korku imparatorluğuna dönüştürülmek istendiği kaygısını taşıyoruz.

Gelelim, Parlamentonun demokratik yetkilerinin sınırlandırılması meselesine. Türkiye'nin hiç vakit kaybetmeden parlamenter rejime geçerek yüce Meclisin yasama ve denetleme faaliyetlerini hakıyla ve layıkıyla yerine getirmesi şarttır.

Ayrıca, İstanbul Sözleşmesi'yle ilgili bir madde de var önergede.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Bitireceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Bu sözleşmeyi biz sonuna kadar destekliyoruz. Ancak, Parlamentonun onaylamış olduğu bu sözleşmenin Sayın Cumhurbaşkanı tarafından iptal edilmiş olmasını da bu ucube sistemin bir neticesi olarak görüyoruz.

Öte yandan, bir başka konu da yargı ve siyaset ilişkisi. Net olarak ifade edeyim, kuvvetler ayrılığının tam bir şekilde uygulanması gerektiğinin altını çizerek siyasetin yargıya, yargının da siyasete yön vermesini kesinlikle reddediyoruz.

Bir diğer konu ise seçilmiş bir milletvekilinin yargı eliyle vekilliğinin düşürülmesi meselesidir. Millet iradesine ipotek koyan, onu gasbeden her anlayışın karşısındayız ve Can Atalay'ın bugün bu çatı altında olmayışını kabul etmiyoruz.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarına gelince, şunu ifade edeyim: Türkiye'nin karnesi Avrupa ortalamasının üzerindedir. Ancak, buna rağmen iç hukukun olması gerektiği gibi çalışmasının ve AİHM kararlarının kişiden ve olaylardan bağımsız olarak ciddiye alınmasının çok değerli olduğunu düşünüyör, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Çömez.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Sayın Çömez, dosyanın tek başına geçerli olamadığı açık. Sizin de dosyanız var, o zaman “Sizi niye vekil yaptılar?” mı diyeceğiz? Dosya ne hukuken ne siyaseten yeterli bir gerekçe değildir. Dosyası olmadığı hâlde atanan onlarca kayyum vardır.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Adımdan bahsedilerek bir sataşma yapılıyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hayır, yerinden konuşuyor, kürsüde...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Kürsüde de cevap verdim Sayın Çömez. Cevap vermeme rağmen öyle konuşuyorsunuz.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – İsterseniz söyleyin, bir sussun, yoksa benim cevap vermem gerekecek.

BAŞKAN – Böyle bir üslup doğru değil. Ben kimseye susmasını falan vaaz edemem.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – O zaman ben konuşma hakkımı rica edeceğim daha sonrası için.

BAŞKAN – Ama bu kürsüden yapılan konuşma değil; bir. Herkesin kendi arasında birbirine söylediği...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Ama yerinden direkt bana hitap ederek, benim isimle yapılan bir değerlendirmeden söz ediyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Anladım. Duymadım ne dediğini. İsterseniz getirtelim tutanakları, bakarız.

BAŞKAN – Sayın Temelli, söz talebiniz var.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- *Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu, çok fazlasıyla kullanılan bir kavram, özellikle iktidar partisinin hukuksuzluğu, o yasa tanımazlığı için kullanılıyor. Hep şu söyleniyor: “On yıldır süren bir dava vardır, neden aday gösterdiniz?” Bir kere tahditli hukuk olmaz, kesinleşmiş bir hüküm yok. O davanın nasıl açıldığına dair sayın hatip de söyledi: “FETÖ’cülerin yaratmış olduğu bir şey.” diye. Ama şunu da hatırlatmak istiyoruz tabii, cevap olsun diye değil: Sayın Akşener de böyle bir soruşturma içindeyken aday gösterilmişti, dolayısıyla hüküm kesinleşmeden kesinleşmiş gibi yaklaşmak tahditli bir hukuk anlayışıdır, bu kabul edilebilir bir şey değildir.

BAŞKAN - Teşekkürler.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, kısacık bir açıklama yapabilir miyim izninizle?

BAŞKAN – Buyurun.

44.- *Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Temelli, Sayın Akşener'in açılmış bir davası yoktu, devam eden bir soruşturma vardı; lütfen onunla ilgili davayı söz konusu davaya entegre etmeyin.

Öte yandan, on yıldır devam eden söz konusu davanın bir FETÖ'cü tarafından açılmış olmasını eleştirdim. Kendim de şahsi olarak böyle bir süreçten geçtiğim için hukukun ne kadar değerli ve kıymetli olduğunu vurguladım ancak sizin partinizin, adaylık sürecinde daha hassas olması gerektiği konusunda da şahsi kanaatimi sizlerle paylaştım.

Öte yandan, Türkiye’de, hukukun ayaklar altına alınmasının ve özellikle, hukuka siyasetin ve siyasetin hukuka müdahale etmesinin şiddetle karşısında olduğumu da vurguladım. Bunu da kayıtlara geçirmek için paylaşıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Masumiyet karanesi sadece mahkemede mi geçerlidir? Soruşturma başladığı andan karar verilene kadar masumiyet karanesi vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

3.- *DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, sivil darbe uygulamalarının araştırılması amacıyla 11/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Haziran 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Adına Elâzığ Milletvekili Sayın Gürsel Erol konuşacaklar.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Sayın milletvekilleri, Sayın Başkanım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında bugün bu konuşmayı yalnızca AK PARTİ Grubuna yapmak isterim. 12 Eylül dönemini hepiniz hatırlıyorsunuz değil mi? 12 Eylül generallerinin bu ülkede uyguladıkları faşist sistemi ve düzeni hepiniz hatırlıyorsunuz; baskıcı bir rejim, kapatılan Parlamento, siyasi yasaklar, tutuklanan milletvekilleri, tutuklanan siyasetçiler. Yani siyasetçilerin seçme ve seçilme hakkını, özgürlüklerini kısıtlayan her

anlayış faşist bir anlayıştır ve aslında sizin, 12 Eylül zihniyetine, bu kayyumlara ve siyasi yasaklara karşı çıkmamız gereken tarihinizde yaşanmış çok önemli bir olay var, Sayın Cumhurbaşkanımıza, Recep Tayyip Erdoğan'a siyasi yasak getirilmesi, hatırlıyorsunuz değil mi? Onu da hatırlıyorsunuz ve 2003 yılında Cumhuriyet Halk Partisinin destek vermesiyle Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın siyasi yasağı kalkarak siyaset yapma hakkını aldı ve bugün ülkenin Cumhurbaşkanı. Yani demek istiyorum ki insanların seçme ve seçilme haklarına, seçildikten sonraki süreçle ilgili anayasal yurttaşlık haklarına aslında bizden fazla sizin sahip çıkmamız ve sizin destek vermeniz lazım ama görüyorum ki güç elinize geçtikten sonra tarihinizi, geçmişinizi unutarak, yargının verdiği güçle insanların seçme ve seçilme hakkına ve insanları seçen iradeye haksız bir uygulamanız var. Teröre karşı olmak ayrı bir şeydir, yurttaşlarımızın yurttaşlık haklarını savunmak ayrı bir şeydir. Olabilir, seçilmişler suç işleyebilir mi? İşleyebilirler. Kanunlara, yasalara aykırı davranışları olmuş olabilir mi? Olabilir. Bu ülkenin yargısı var ama yargının sonuçlanması nedir? En son Yargıtay süreci bitinceye kadar kimsenin cezasının hükmünün gerçekleştiği anlamına gelmez. Alınabilir mi bir belediye başkanı? Görevden de alınabilir yani bu yalnızca kayyum atamakla ilgili, siyasi bir davadan dolayı da değil, herhangi bir gerekçeden dolayı da alınabilir ama mesele burada yalnızca belediye başkanının görevden alınması değil, oradaki seçmenlerin özgür iradesiyle seçilmiş bir de bir belediye meclisi var yani en azından belediye başkanı açığa alındıktan sonraki süreçte bir kayyum atamak yerine, belediye meclisinin kendi içerisinde seçeceği -en azından yargı süreci geçinceye kadar- bir başkan vekiliyle yönetilmesi lazım. Bunun örnekleri var mı? Bunun örnekleri oldu, İzmir Menemen'de yaşadık. Bizim bir belediye başkanımız hukuksuz davranışından dolayı açığa alındı, arkasından Meclis bir seçim yaptı, AK PARTİ'li bir üyeyi başkan yaptı ve arkasından, belediye başkanı istifa edince vekâleten seçilen başkan asaleten seçildi ve görevine devam etti. Yani burada, AK PARTİ Grubu, güç elinizde diye geçmişte size uygulanan bu faşizan anlayışı, bu faşizan dayatmaları, kendi karşınızdaki insanlara uygulamayın ve dayatmayın. Bunlar doğru şeyler değildir. Yarın iktidardan düştüğünüzde aynı şeyler sizin karşınıza çıktığı zaman, biz geçmişte Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın hakkını aradığımız gibi sizin hakkınızı da arayacağız. Yani bunu, yalnızca bir DEM PARTİ'li belediye başkanına yapılan bir uygulama olarak görmüyorum ben.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın Sayın Erol.

GÜRSEL EROL (Devamla) - Bu, DEM PARTİ'li bir belediye başkanına yapılan bir uygulama değil yalnızca; bunu, insanların özgürlük alanlarının, seçme ve seçilme haklarının takdir görmediği, Anayasa'ya göre yasal olmayan bir davranış şekli olarak değerlendiriyorum ve bu anlamda kayyum atamaları bu ülkede asla doğru bir atama değildir. İnsanlar suç işleyebilirler, Anayasa'ya aykırı davranabilirler, kanunlara aykırı davranışlar gösterebilirler; yargı süreci tamamlanıncaya kadar hiç kimse görevinden alınmamalı ama bir başka gerekçeyle görevden alınması durumunda da oranın seçilmiş belediye meclisi yeni başkanı veya başkan vekilini seçerek görevine devam etmelidir diyorum. Bu kayyum atamalarını doğru bulmadığımı ifade ederek hepinize sevgi ve saygılarımı sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Erol.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Amasya Milletvekili Sayın Haluk İpek konuşacaklar.

Buyurun Sayın İpek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA HALUK İPEK (Amasya) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; DEM PARTİ'nin önergesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle belirtmek isterim, hukuk sistemimize ve demokrasimize yönelik, taammüden planlanmış bir orta oyunuyla karşı karşıyayız. Devlet geleneğimiz, hukuk sistemimiz ve demokrasimiz bu orta oyununu bozacak güçtedir. Kuklayı da kuklacıyı da biliyoruz ve baştan söylüyorum, bu senaryoyu yazanlar başaramayacaktır.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Kültürü, sanatı niye aşağılama malzemesi olarak kullanıyorsunuz?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Müsaade edin.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Orta oyunu kötü bir şey mi? Bizim geleneksek bir sanatımız yani. Artık şu dilden kurtulalım.

HALUK İPEK (Devamla) - Orta oyununu delilleriyle anlatacağım. 2011 seçimlerinde AK PARTİ Genel Merkez Seçim İşleri Başkanıydım. Seçimden sonra Diyarbakır'da seçim hukukunu ilgilendiren bir konu ortaya çıktı. Hatip Dicle, milletvekili seçilme yeterliliğini kaybettiren, Yargıtayın onayladığı, kesinleşen bir kararla mahkûm oluyor. Avukatına ve kendisine tebliğ edildikten yirmi iki gün sonra milletvekilliği adaylığına müracaat ediyor. Dosya iki ay gizleniyor. Seçimden bir gün önce öğleden sonra Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına mahkûmiyet dosyası geliyor. Seçim oluyor, Hatip Dicle, 67 bin, Oya Eronat 37 bin oy alıyor. Mazbata Hatip Dicle'ye verilmek isteniyor. O günkü Komisyon Başkanı, Diyarbakır'da sistem kapalı olmasına rağmen, Yüksek Seçim Kurulu hiçbir mazbatayı vermemesine rağmen hiçbir milletvekiline, dışarıdan bir daktilo getiriyor ve mazbatayı vermek istiyor. Yüksek Seçim Kurulu bunu iptal ediyor ve ardından Diyarbakır sokaklarında gösteriler, olaylar ve kıskırtmalar... Diyarbakır'ı karıştırmak isteyenler Hatip Dicle'nin seçilme yeterliliğini kaybettiğini biliyorlardı. Aday gösterilmesi kaos çıkarmak içindi. 2011'de bir yemin krizi nedeniyle Meclis Başkanlığının çağrısı üzerine yapılan toplantıda Selahattin Demirtaş'a "Neden seçilme yeterliliğini kaybeden Hatip Dicle'yi aday gösterdiniz?" diye sordum. "Haberimiz yoktu." dedi. Kararın tebliğ edildiğini kendisine söylediğimde cevap vermedi, bir sustu, dolayısıyla o da biliyordu. Can Atalay dosyası da aynı şekildedir. 2013'te Gezi olayları olmuştur, on yıl bu dosya rezervde bekletilmiştir.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Asıl, seçildikten sonra dosyaları apar topar karara çıkaran sizsiniz.

HALUK İPEK (Devamla) – Can Atalay'ın aday yapılması alacağı cezanın bilinmesinden dolayıydı. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Nesin sen? Falcı mısın sen?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Gülme bari, gülme!

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

HALUK İPEK (Devamla) – Van Belediye Başkanının da durumu aynıdır.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Sen mahkeme misin? Mahkemenin vermediği kararı nasıl görebiliyorsun? On beş günde karar verdiniz Belediye Başkanımız hakkında!

HALUK İPEK (Devamla) – Çok detaya girmek istemiyorum ama hukukçu olan herkesle her platformda tartışmaya hazırım. Hepinize hodri meydan! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sen hukukçu olsan kayyumu savunmazsın.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sana "Hodri meydan!" da ben diyorum. "Hodri meydan!"mış, sen kime "Hodri meydan!" diyorsun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Böyle bir şey mi olur ya, senin gibi hukukçu mu olur!

HALUK İPEK (Devamla) – Son olarak şunu söylüyorum: 30 civarında kriminal ceza alma ihtimali olan kişi DEM PARTİ tarafından aday gösterilmiştir. Amaçları Türkiye'yi karıştırmak istemektir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Elin çıkar cebinden!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Elini çıkar cebinden!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Elin çıkar cebinden, saygılı ol!

HALUK İPEK (Devamla) – Dolayısıyla Hakkâri’de on yıl önce kendisine dava açılan kişiye dava açılması, aday gösterilme gerekesidir.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Hangimizin dosyası yok! Hangimizin mahkemesi yok!

HALUK İPEK (Devamla) – Şöyle soruyorum: Bu kişi neden yargılanıyor?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Elini çıkar cebinden!

İSMET GÜNEŞHAN (Bursa) – Elini cebinden çıkar!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Elini çıkar cebinden sen!

HALUK İPEK (Devamla) – Hiç konuşan oldu mu şu kürsüde? Bu kişi neden yargılanıyor? Şunu söylüyorum: Başaramayacaksınız, başaramayacaksınız, başaramayacaksınız! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sen kimsin ya! Elini cebinden çıkarmadan konuşan bir hadsiz!

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Sen de başaramayacaksın orta oyuncu! Tiyatrocu! Tiyatrocu, tiyatro yaptın burada! Söylediklerinin hiçbirisi gerçek değil, hiçbirisi gerçek değil! Elini cebinden çıkar önce, elini cebinden.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın İpek.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- CHP Grubunun, Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve arkadaşları tarafından, yerel basın kuruluşlarının yaşadığı sorunların tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 5/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Haziran 2024 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

11/6/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 11/6/2024 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Murat Emir

Ankara

Grup Başkanı

Öneri:

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve arkadaşları tarafından, yerel basın kuruluşlarının yaşadığı sorunların tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 5/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (628 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 11/6/2024 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili Sayın Utku Çakırözer konuşacaklar.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Anadolu’nun dört bir yanında gazeteci meslektaşlarımın, basın kuruluşlarımızın haykırışını sizlere duyurmak için bugün karşınızdayım.

Mayıs ayında tasarruf genelgesi yayımlandı; yazlık, kışlık, uçan saraylarından, geçmediğimiz köprülerden, uçmadığımız havaalanlarından tasarrufa gitmeyenler; emeklinin, emekçinin, memurun sırtına tasarrufu yüklediler. Bir de ne yaptılar, biliyor musunuz? Kamu kurum ve kuruluşlarına günlük gazete alımını yasakladılar. Başka ne yaptılar? SGK tarafından basın kuruluşlarına verilecek ilan sayısını azaltan düzenleme getirdiler. İlan yayınlama rayiç bedeli 5 katına çıkarılarak gazeteler ilan alamaz hâle getirildi. Bu yapılanlar gazeteler için ölüm fermanıdır. Bunu ben söylemiyorum, Anadolu’nun dört bir yanında seslerini duyurmaya çalışan gazeteler söylüyor. Bakın, Akdeniz Gerçek gazetesi “Basının idam fermanı kaldırılmalıdır.” diyor; Akdeniz Gerçek. Nitekim, tasarruf genelgesi sonrası birçok şehirde gazeteler ya son sayılarını çıkararak ya da başka gazetelerle birleşmek zorunda kalarak yayın hayatlarına veda ettiler, etmekte. Ankara’da 24 Saat, Ticari Hayat, Anadolu, Güçlü Anadolu, Zafer gazeteleri 31 Mayıs’ta kapandı; yerel gazete sayısı 9’dan 4’e düştü; Bartın’da 5’ten 2’ye, Nevşehir’de 2’den 1’e, Kırıkkale’de 4’ten 2’ye, Uşak’ta 3’ten 1’e. İzmir’in otuz beş yıllık Yeni Çeşme gazetesi “Elveda Çeşme” diyerek kapandı. Birkaç gün sonra, Ordu’da 9 olan gazete sayısı 3’e düşecek. İşte, bakın, bu da Balıkesir ve Çanakkale’de yerel gazetelerin 1’inci sayfaları; sayfalarını kararttılar, dediler ki: “Kamu kurum ve kuruluşlarımızın çalışmalarından halkımızı haberdar edemediğimiz için özür dileriz.” Kapkara çıktı gazeteler.

Değerli arkadaşlarım, Anadolu basını zaten uzun zamandır can çekişmekte. Önce pandemi vurdu, arkasından kâğıt, kalıp, mürekkep başta olmak üzere tüm malzemelerin döviz cinsinden fiyatlarında olağanüstü artış yaşandı. Son yıllarda yüzlerce gazete kapandı. 2019 yılında 1.100 olan gazete sayısı, bu genelgeden hemen önce 842’ydi. Şimdi, bu tedbirler sonrasında bu rakam 500’lere inecek.

Sadece gazetelerin ipini çekmiyorsunuz, Anadolu’nun sesi olan yerel televizyonlar da inim inim inliyor; her ay TÜRKSAT’a 10 bin dolar uydu kirası ve “uplink” ücreti ödemek zorundalar. Bir yıl önce “Aman, Erdoğan seçimleri kazansın.” diye doları 11 liraya sabitlemiştiniz ama şimdi yerel seçimleri de kaybedince acısını kimden çıkarıyorsunuz? Anadolu medyasından çıkarıyorsunuz. Bir yılda bu kanalların ödeyeceği para, yüzde 200 artmış durumda. Hangi televizyon kanalı, ayda 300-400 bin lira ödeyecek? Onu ödeye hangi parayla muhabir çalıştırıp program hazırlayacak?

Değerli milletvekilleri, yerel basın, Anadolu’umuzda demokrasinin temel taşı, şehirlerimizin hafızası, sesi, gözü, kulağı. Çoğu zaman ana haberlerde hayretle izlediğimiz, Türkiye’yi sarsan haberlerin kaynağı, aslında hep yerel basından gelmekte. Depremde, yangında, pandemide, selde olayı biz hep Anadolu’daki gazetecilerden alıyoruz. Şimdi, siz tasarruf yapacağız diye bu gazetelerin üç kuruş aboneliğine el koyduğunuzda, uydu giderlerini yüzde 200 artırdığınızda bu kurumlar nasıl yaşayacak? Yaşayamayacaklar; ya kararacak, yok olacaklar ya da birleşmeye zorlanacaklar ve Anadolu’da, ülkemizde, şehirlerimizde çok sesliliğe darbe vurulacak, şehirlerimizde yurttaşlarımız, yerel ve merkezî idarelere karşı öz denetim hakkından mahrum kalacak, gazetecilerin iş ve aş kapısı kapanacak, işsiz gazeteci ordusuna binlerce yenisi eklenecek.

Sayın milletvekilleri, bu iş öyle sarayda üç beş yandaş çağırıp “Anadolu medyasına ödül veriyoruz, verdik.” demekle çözülmüyor; Anadolu basını sizden plaket beklemiyor, acil sorunlarına çözüm bekliyor. Gazeteden, haberden tasarruf olmaz. Şehirlerimizde bizlerin de sesi olan gazetelerimiz yok olmasın diyorsak, televizyonlarımız yok olmasın diyorsak, işte, yapmamız gerekenler şunlardır: Tasarruf genelgesindeki abone ve ilan gelirlerinin kısıtlanması düzenlemesinden derhâl vazgeçilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Sosyal Güvenlik Kurumunun ilan yayınlama zorunluluğu için belirlediği rayiç bedel, makul seviyeye çekilmelidir. Televizyon kanallarının uydu bedelleri, Türk lirasına çevrilmeli ve makul bedele indirilmelidir; bu bedellerin bir bölümünün yayınladıkları kamu spotlarıyla mahsuplaştırılmasına mutlaka imkân tanınmalıdır.

Değerli arkadaşlarım, gelin, yok olmasın diyorsak Anadolu basını için Gazi Meclisimizde bir araştırma komisyonu kuralım, sorunlarını masaya yatırıp birlikte çözüm önerilerini geliştirelim; gazetelerimizin, televizyonlarımızın yaşamasının önünü hep birlikte açalım.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çakırözer.

Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya konuşacaklar.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin yerel basınla ilgili verdiği grup önerisi hakkında Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Medeni dünyada basın, devlet organlarının hizasında toplumun menfaatlerini gözetmekle görevli bir güç olarak kabul edilmektedir. Bu anlayışın gereği olarak basın kuruluşları, toplumun yaşanan gelişmelerden haberdar olması ve kanaat edinmesi için önemli bir görev ve sorumluluk yüklenmişlerdir. Basının kamuoyunu aydınlatma görevi gereği özgür olması da temel bir ilkedir.

Basın özgürlüğü, kamuoyunu ilgilendiren haberler başta olmak üzere yorum, fikir ve kanaatleri topluma aktarmak amacıyla çoğaltıcı araçlarla serbestçe açıklayabilme özgürlüğüdür. Bu sayede kamuyu ilgilendiren gerçekler ortaya çıkabilmekte ve dolayısıyla yanlış uygulamalar, hukuk dışılıklar açık edilerek düzeltilebilmektedir. Buna bağlı olarak Anayasa'nın 28'inci maddesinde basının hür olduğunun yanı sıra "Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır." ifadeleri yer almaktadır.

Basın kuruluşlarının kamuya yönelik bu görevlerini yerine getirebilmelerinin bir koşulu, ekonomik yönden bağımsız olmalarıdır ve bu konuda kamuya düşen bir görev de çeşitli resmî ilan ve duyurulara aracılık edilmesi hususunda basına müracaat etmektir.

Salgın döneminde yerel basının yaşadığı ekonomik sorunların henüz aşılması mümkün olmamışken 13 Mayıs 2024 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanlığınca açıklanan Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'nin bazı maddeleri, söz konusu sorunları katbekat artırmaktadır. Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'nde yer alan "Basın ve yayın organlarını ilan ve reklam verilmeyecek, kamu kurum ve kuruluşlarına hiçbir şekilde günlük gazete alımı yapılmayacak, görev alanıyla ilgili olmayan yayınlara abone olunmayacak." şeklindeki açıklama, maalesef yerel basın için idam fermanından başka bir şey değildir.

Gayrimenkul satışlarının yerel gazetelerde ilan edilebilmesine ilişkin muhammen bedelin sınırının 2 milyon 500 bin TL'den 10 milyon TL'ye çıkarılması, yerel gazetelerin resmî ilan almasının önündeki en büyük engellerden biridir.

Ayrıca, burada internet dezenformasyon yasası çıktı; yanıltıcı bilgi verenlere bir ile üç yıl arasında ceza verileceğine dair karar alındı. Şimdi, bununla birlikte çok mağdur olan insan var, yerel basın da bundan maalesef etkilenmiş durumda; bunu bir kere daha buradan hatırlatmak istiyorum.

Ayrıca, tekelleşme de maalesef şu anda en büyük tehdit olarak önümüzde duruyor. Değerli basın mensuplarının yaşamış olduğu sıkıntıları hep beraber görüyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, bir de şunu ifade ederek sözlerimi tamamlayacağım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Yerel gazete ve internet gazetesi sahiplerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna kayıtlı 11 personel zorunluluğu var. Bunun 8'e indirilmesi, şu an için yapılması gereken en önemli görevdir. Maalesef, yerel basındaki arkadaşlarımızın bu zorluklarla beraber -hem kâğıt maliyeti hem baskı maliyeti hem kalıp maliyetiyle beraber- birçok maliyetin üst üste binmesi dolayısıyla enflasyonist ortamda bu sıkıntıları aşamamaları, basın özgürlüğü için çok sıkıntılı bir süreçtir.

Yerel basın önemlidir. Yerel basın milletin sesidir. Yerel basınla beraber insanlar ancak evrensel anlamda, küresel anlamda veya ulusal anlamda kendilerini ifade edebilirler. İnternet ortamında artık tamamen her şey yerelden ziyade ulusal ve küresel boyuta çok rahatlıkla ulaşabilir diyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinin bu önerisini desteklediğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Hamşioğlu.

Sayın Hamşioğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çok değil, daha on gün önce Ankara'da yayın yapan 5 yerel gazete -24 Saat, Ticari Hayat, Anadolu, Güçlü Anadolu ve Zafer- son kez basıldılar. Zira, tek başlarına ayakta kalamadılar ve yine Ankara'da yayın yapan Anayurt, Başkent, İlk Sayfa ve Sonsöz gazeteleriyle birleşme kararı aldılar. Onlarca gazeteci arkadaşımız da çalışmanın bile derin yoksulluğu aşmaya, temel ihtiyaçları karşılamaya yetmediği bugünlerde maalesef işsiz kaldılar.

Birkaç hafta önce İYİ Parti Grubu olarak biz de aynı konuda bir öneriyle tasarruf tedbirleri genelgesinin yerel basın için artık boğma teli olmaktan da çıkıp giyotine dönüştüğünü savunup sorun ve çözümlerin tespiti için bir araştırma komisyonu kurulmasını istediğimizde iktidarı temsilen konuşan milletvekili arkadaşımız, son derece de nezaketli bir üslupla bizi geri kafalı ilan etmişti, örtülü bir şekilde. Dijitalleşmeden, değişen ve gelişen dünyadan bahisle yerel basına dair bizim çözüm beklediğimiz sorunların bugünün dünyasında artık varolmadığını iddia etmişti. E, ne güzel işte, kuralım o zaman komisyonu, çağıralım yerel gazeteci arkadaşlarımızı, onlara soralım: Bu sorunlar var mı, yok mu? Değişen dünya onları nasıl etkilemiş? Eğer gerçekten yoksa yani biz gerçekten suni gündem oluşturmaya çalıştığımız, iktidara yok yere yüklendiğimiz için bunları söylüyorsak bu durum tescillensin, iktidar da bizi ifşa etsin ama sorunun varlığını bile bile onlar yok sayıyorsa o zaman müsaade etsinler, biz de onları burada ifşa edebilelim. Zira, Mars'ta Venüs'te değil, daha geçenlerde, on gün önce burada, Ankara'da, burnumuzun dibinde yaşandı. Girişte örneğini verdiğim trajedi ki benzerleri Trakya'da da, Anadolu'da da, birçok şehirde, hemen her gün yaşanıyor zaten.

Mademki yerel basın artık bizim bildiğimiz, konuştuğumuz format değil; mademki artık kâğıt gibi, matbaa gibi sorunlar kalmadı; madem ilan ve abonelik derdi yok, neden birbirinin peşi sıra kapanıyor bu kuruluşlar? Rahat, rahatsız etmiyordur herhâlde hiçbirini ama yerelden genele yayılan yolsuzluk haberleri, usulsüzlük haberleri, kayırma haberleri pekâlâ rahatsız ediyor olabilir birilerini. Pekâlâ bazı gerçekler de gözden uzakta kalsın isteniyor olabilir. Pekâlâ, yerelde faaliyet gösteren hiçbir kuruluşun yerine getiremeyeceği o istihdam şartları getiriliyor olabilir bu karartma amacıyla.

Benim mesela hiç anlamadığım bir konu var: Basın İlan Kurumu, zaten, o ilanı hak etmek için gerekli şartları yerine getirdiği için, o ilanı almaya hak kazanan kuruluşların aldığı ilanlar üzerinden niçin komisyon alıyor? Niçin o kadar yüksek oranda komisyon alıyor? Ki sahada hiçbir meslektaşımız -kendileri de duymuştur, kulaklarına gelmiştir- buna “komisyon” demiyor, “haraç” olarak anıyor, öyle adlandırıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Taş atıp eli mi yoruluyor, neyin karşılığı olarak alıyor bunu? Dediğim gibi, anlamak gerçekten bu koşullarda mümkün değil.

Yerel basınla ilgili her konuşmamda ben burada tekrarlıyorum, tekrarlamaya da devam edeceğim: “İtibardan tasarruf olmaz.” diyorsak, diyorsanız, tasarrufa basından başlayamazsınız. Bir ülkenin itibarının kaynağı demokrasi; demokrasiye dayalı bir hukuk düzenidir. Demokrasinin temel göstergelerinden biri de basın hürriyetidir. Köşeye sıkıştırılmış, başının üzerinde “tasarruf genelgesi” adıyla Demoklesin kılıcı sallandırılan bir basın da hür değildir. Dolayısıyla zaten takipçisi olduğumuz, dert de edindiğimiz bu konuyu da öneriyi de destekliyoruz.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Hamşioğlu.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Osman Cengiz Çandar.

Buyurun Sayın Çandar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; söz aldığım CHP’ye ait grup önerisine tümüyle katıldığımı bildirerek başlamak istiyorum.

Yerel basının, gazetelerin, gazeteciliğin halka bilgi sunmak gayretiyle ne kadar zorluklar altında çalışmakta olduğunu yakinen bilen birisiyim. Ben, şimdi, burada, size başka bir basından bahsetmek istiyorum. Adına “gazete” demeye dilimin varmadığı bir gazete, yandaş gazetelerin başında gelen bir gazete “Kandil, Diyarbakır’a kayyum atamış!” manşetiyle “Diyarbakır’da paralel yönetim oluşturdu PKK terör örgütü.” diyor ve “Tüm daire başkanlıkları da PKK gölgesi altında; terör örgütü, belediyenin tüm kaynaklarında söz sahibi.” diye devam ettirmiş. Şimdi, Diyarbakır Vekili olarak bu iğrenç provokasyonu -ki bugün iktidar ortaklarından birinin Genel Başkanı da benzer iddialarda bulundu- bu iddiaları şiddetle reddediyorum, kesinlikle reddediyorum. İktidar, kayyum atamalarıyla demokrasiye, seçme ve seçilme hakkına hançer sokmaya devam ediyor, algı yaratıyor, tetikçi kullanıyor, arkasından da uygulama geliyor. Bunu Hakkâri’de denediler, anlaşılan şimdi başka illerde de yürürlüğe koyma peşindeler.

Az önce gösterdiğim şu haber manşeti baştan aşağı yalan. Şimdi, alın size yalanlar: Adı geçen Belediye Genel Sekreteri -isim veriyorum- Emrullah Gördük, otuz bir yıl kamuda çalışmış ve kamuda çalışmaya devam ediyor. İki, İnsan Kaynakları Daire Başkanı Emrah Erdal, on üç yıl iki ay yirmi sekiz gün Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde çalışmış. Mali Hizmetler Başkanı Özlem Tekin, on yedi yıl Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde çalışmış. “Komiser” diye adı geçenlerden Halime Bayram, 2014 yılından beri Belediye Meclisi Üyesi, hakkında açılmış tüm davalardan beraat etmiş, hem de hukuksuzluğun ve adaletsizliğin kol gezdiği bu ülkede hakkında açılmış davalardan beraat etmiş. Kültür Daire Başkanı Çağla Sanay, kamuda dokuz yıl çalışmış. Bir başka komiser iddiası altındaki Berivan Güneş, on üç yıl yedi aydır Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde çalışmakta. İşte ismi geçen kişilerin hizmet dokümanı, hizmet belgesi dökümleri burada. İsteyen bulur, görür kim olduklarını, komiser mi değil mi anlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) – Şimdi, haydi işletin bakalım dezenformasyon yasasını, siz çıkardınız. Burada apaçık dezenformasyon var ve hiçbir işlem yapılmıyor. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ne yapıyor? Hiçbir şey yapmıyor. Dolayısıyla bakınız, üzerinde yürümekte olduğunuz mayın tarlasından çıkınız, içine daldığınız çıkmaz sokaktan geri dönünüz, bütün bu işlerin altında kalacaksınız.

Saygılar sunuyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çandar.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Hulki Cevizoğlu.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Cevizoğlu.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, gazeteci arkadaşlarla üç dakika içinde Türk medyasının sorunlarını konuşmak ve çözmek mümkün değil. Sevgili Utku Çakırözer bizim eski arkadaşımız. Cengiz Çandar arkadaşımız değildi ama Utku Çakırözer bizim arkadaşımız; dikkatle dinledim. Herkesin geçmişte medya alanında yaptığı konuları burada masaya sererek, Sayın Başkan da bir yönüyle medyacı, biz on saat, yirmi saat burada konuşuruz. Ama konuyla ilgili şunları söyleyeceğim ve bazı bilgileri paylaşmak istiyorum sizinle...

MURAT EMİR (Ankara) – Zaten “Araştırma komisyonu açılışın.” diyoruz Sayın Cevizoğlu, üç dakikada olmaz.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (Devamla) – Evet, tamam.

MURAT EMİR (Ankara) – “Araştırma komisyonu kuralım.” diyoruz.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (Devamla) – Tamam, ona da geliriz inşallah Başkan.

MURAT EMİR (Ankara) – Ona da “evet” dersiniz tam dediginiz olacak.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (Devamla) – Ona da geliriz.

Şimdi, 2024/7 sayılı Cumhurbaşkanlığı Tasarruf Genelgesi’nde “Kamu kurum ve kuruluşlarınca mevzuattan kaynaklanan zorunluluklar gereği yapılan veya kurum faaliyetleri ile doğrudan ilgili tanıtım giderleri hariç olmak üzere -hariç olmak üzere- basın ve yayın organlarına ilan ve reklam verilmeyecektir.” talimatı bulunmakla birlikte bu talimat, yeni bir talimat değil, üç yıl önceki genelgenin, tasarruf genelgesinin aynısı. Üç yıl önce 30 Haziran 2021 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan tasarruf tedbirleri konulu 2021/14 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi’nde de aynen yer almaktadır; yeni bir şey yok.

Peki, bugünkü ve üç yıl önceki genelgede medyaya ilgili tasarruf nedir? Şimdi, CHP’nin araştırma önergesinde yerel basın üzerinde duruluyor. Yerel basın bizim için çok önemli; Atatürk’ün Kuvayimillîye medyasının, Anadolu medyasının yüz yıllık bir geçmişi var, Kurtuluş Savaşı’nda Anadolu medyası olmasaydı -Atatürk’ün dediği gibi, örgütsüz ve medyasız siyaset olmaz- biz Kurtuluş Savaşı’nı da veremezdik. Yerel basınla ilgili bir talimat değil bu. Şimdi, bütün ulusal basını da kapsayan bir tasarruf genelgesi; şimdi, yasakları söyledik, ayrıca ben kırk üç yıllık bir gazeteci olarak şunu söylerim: Yerel basınımızın yazılı basınına, gazetelere abone olmak onların gelir kaynakları arasında çok bir yekûn kalem tutmuyor, toplu gazete almak, takım gazete almak onların gelirlerini artırmıyor ama özel ilanlar hâlen devam ediyor. Basın kuruluşları, televizyonlar çeşitli isimler altında gelir elde ediyor, nedir bunlar? “Bir televizyona prodüksiyon hazırladım.” dediği zaman para alabiliyor o kuruluş, “tanıtım” dediği zaman para alabiliyor, çeşitli isimler altında reklamlarda bir azalma söz konusu değil.

Şimdi, tasarruf genelgesine bakıyoruz, medya küçük bir bölümünü oluşturuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Cevizoğlu.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, kırk yılda bir sahneye çıkıyoruz, üç dakikaya herhâlde biraz müsamaha gösterirsiniz diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Ben sizden önce söyledim.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Araştırma önergesi verdik işte, kabul edin, günlerce konuşun araştırma önergesinin...

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Cevizoğlu, bu üç dakika işini AKP getirdi geçen dönem, onu da söylemiş olalım.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (Devamla) – Şimdi, bu tasarruf genelgesinde personel görevlendirmeleri konusunda tasarruf var, basın yayın giderlerinden kısmi bir tasarruf var. Kırtasiye ve demirbaş alımları, temsil tören ağırlama ve tanıtım giderleri, personel giderleri, enerji ve su alımları, personel servisi hizmetine ilişkin giderler; buralarda tasarruf öngörülüyor. Şimdi, zamanımız yok, Atatürk’ün bir sözüyle veda edeyim. Atatürk medyanın önemine değinirken “Basın, milletin müşterek sesidir. Bir milleti aydınlatma ve irşatta -yani rehberlik etmekte, yol göstermekte- bir millete muhtaç olduğu fikrî gıdayı vermekte, hülasa bir milletin hedefi saadet olan müşterek bir istikamette yürütmesini temin etmekte basın başlı başına bir kuvvet, bir mektep, bir rehberdir.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) – Niye boğazını sıkıyorsunuz, onu konuşuyoruz Sayın Cevizoğlu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Cevizoğlu.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bu duygularla hepinizi saygıyla selamlıyorum ama son olarak şunu söyleyeceğim: Bir araştırma önergesine gerek yok ama biz gazeteci kökenli meslektaşlarımızla -ben de- hepimiz bir araya gelelim, Türk medyasının yerel medya başta olmak üzere sorunlarını çözelim, hep birlikte konuşalım, birlikte çözüm bulalım.

Çok teşekkürler.

Saygılar sunuyorum. Sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Cevizoğlu.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MURAT EMİR (Ankara) – Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Emir, Sayın Kaya, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Yıldızlı, Sayın Tahtasız, Sayın Akay, Sayın Özcan, Sayın Dinçer, Sayın Kılınç, Sayın Çakırözer, Sayın Kış, Sayın Pala, Sayın Akdoğan, Sayın Kanko, Sayın Sarı, Sayın Öztürkmen, Sayın Mullaoğlu, Sayın Sümer, Sayın Akbulut, Sayın Nalbantoğlu.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.05

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.15****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 93’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Pusula gönderen sayın vekillerin Genel Kurulu terk etmemesini rica ediyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Sayın arkadaşlar, toplantı yeter sayısı yoktur.

İkinci yoklamada da toplantı yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 12 Haziran 2024 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

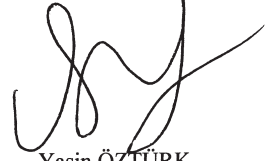
Kapanma Saati: 19.19

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, emekli maaşlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12079)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

Emekli Vatandaşlarımız, geçim sıkıntısı nedeni ile tekrar çalışmak zorunda kalmakta, çalışan ve iş arayan emeklilerimizin sayısı da her geçen gün artmaktadır.

Vatandaşlarımız; geçinebilmek ve ihtiyaçlarını karşılayabilmek için, faiz yüksekliğine rağmen borçlanma dışında bir çare bulamamaktadır.

Kamuoyu ile paylaşılan verilere göre; Açlık Sınırı: 15.048 Liraya, Yoksulluk Sınırı: 49.019 Liraya yükseldi.

Veriler ortada...

Sonuç; milyonlarca Emekli Vatandaşımız açlık sınırının altında yaşamaya mahkûm edilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Açlık Sınırının altında yaşayan Emekli Vatandaşlarımızın maaşlarında “**Vicdana Dayalı**” düzenlemeler yapacak mısınız?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-228177

Konu : Soru Önergeleri-108

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1433943 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK tarafından verilen 7/12079 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

2.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, imalat sanayisinin ara malı ithalatına bağımlılığına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12213)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Ülkemizde son dönemde uygulanan ekonomik politikaların olumsuz bir sonucu da sanayi sektöründe gerek üretimin ve gerek ihracatın ara malı ithalatına olan bağımlılığındaki artış olmuştur. Bu durum AKP iktidarları döneminde hazırlanan Kalkınma Planları, Orta Vadeli Programlar ve Yıllık Programlarda da açıkça ifade edilmiş olup, bu kapsamda gerekli tedbirlerin alınacağı belirtilmiştir. Diğer taraftan, farklı zamanlarda hazırlanarak uygulamaya konulan Girdi Tedarik Stratejisi ve Eylem Planları'nın da bu amaca yönelik olduğu ifade edilmiştir.

Bu bilgiler ışığında;

1. TÜİK tarafından milli gelirin hesaplanması amacıyla yapılan çalışmalarda kullanılan arz-üretim ve girdi-çıkıtı tablolarına göre imalat sanayi üretiminin ana sektörler itibarıyla ara malı ithalatına olan bağımlılığı nedir?
2. İmalat sanayi üretiminin ve ihracatının ara malı ithalatına olan bağımlılığını yıllar itibarıyla ölçmek amacıyla TÜİK tarafından yürütülen çalışmalar var mıdır? Varsa bu çalışmaların sonuçları nelerdir?
3. 2024-2028 yıllarını kapsayan On İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı hazırlıkları çerçevesinde imalat sanayi üretiminin ve ihracatının ara malı ithalatına olan bağımlılığını ölçmek amacıyla herhangi bir çalışma yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu çalışmanın sonuçları nelerdir? Yapılmamışsa Plan dönemi hedeflerinin belirlenmesinde hangi çalışmalardan yararlanılmıştır?
4. Geçmiş yıllarda uygulamaya konulmuş olan Girdi Tedarik Stratejisi ve Eylem Planları çerçevesinde ulaşılan sonuçlar nelerdir? Bu sonuçların alt sektörler bazında ayrıntılı dağılımı nasıldır?
5. İmalat sanayinde ara malı ithalatına bağımlılığı azaltmak amacıyla halihazırda yürüttüğünüz bir çalışma var mıdır?
6. İmalat sanayi ihracatının ara malı ithalatına olan bağımlılığını azaltmak amacı çerçevesinde Dahilde İşleme Rejiminin gözden geçirilmesinin ve aşamalı olarak kaldırılmasının gerekli olduğunu düşünmüyor musunuz?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-229663

Konu : Soru Önergeleri-109

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1436034 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından verilen 7/12213 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Ticaret Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

3.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, 2005-2023 yılları arasında ülkemize yapılan doğrudan yabancı yatırımlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12218)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Türkiye ekonomisi için önemli bir sorun alanı olan cari işlemler açığının finansmanı açısından bakıldığında doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının payının artması büyük önem arz etmektedir. Bununla birlikte, özellikle 2005 sonrasında doğrudan yabancı sermaye yatırımlarında gözlenen artışların, yabancı sermayenin ülkemizin sermaye stokuna katkıda bulunan yeni yatırımlar (yeşil saha yatırımları) yoluyla değil, birleşmeler ve satınalma yoluyla ülkeye gelen yatırımlar ile kamu iktisadi teşebbüslerinin özelleştirilme yöntemiyle blok olarak veya kısmen yabancı sermayeye satılmasından kaynaklandığı görülmektedir.

Diğer taraftan, doğrudan yabancı yatırım girişleri içinde imalat sanayi sektörlerinin payının yüksek olmadığı, bu çerçevede yabancı yatırımların önemli bir kısmının hizmet sektörlerine geldiği, hizmetler sektörü içinde de ağırlıklı olarak bankacılık ve finans ile taşımacılık, depo ve haberleşme gibi alt sektörlerin payının yüksek olduğu gözlenmektedir.

Öte yandan, son yıllarda ülkemize gelen doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının önceki yıllarla kıyaslandığında azalmakta olduğu gözlenmektedir. Bunun yanı sıra doğrudan yabancı sermaye girişlerinin büyük bir kısmını yabancıların ülkemizde gayrimenkul alımları oluşturmakta olup, bu oran yüzde 75-80'ler seviyesine ulaşmıştır. Bununla birlikte, yabancıların gayrimenkul alımının, ülkeye uzun vadeli döviz girişi sağlamasına rağmen, gerek üretim ve ihracatla bağlantısının düşük olması, gerekse gayrimenkulün satılıp ülkeden çıkılmasının diğer doğrudan yatırım türlerine göre daha kolay olması nedenleriyle ülke ekonomisine sağladığı katkı sınırlıdır.

Özet olarak söylersek, ülkemizin kalkınma ve sanayileşme amaçları ile uyumlu, istihdam ve milli gelirin artışına katkıda bulunacak bir doğrudan yabancı sermaye politikamızın bulunmadığı açıktır. Diğer taraftan, dünyada doğrudan yabancı sermayeyi yüksek miktarda çeken Çin, Hindistan, Brezilya ve Doğu Avrupa ülkelerinde stratejik bazı sektörlerde doğrudan yabancı sermayeye bazı kısıtlamalar getirildiği ve/veya yabancı sermayenin bazı sektörlerde kısmen veya tamamen kapalı olduğu bilinmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- 2005-2023 döneminde ülkemize gelen doğrudan yabancı yatırımların sektörel dağılımı yıllar itibarıyla nasıldır?

- 2- 2005-2023 döneminde yıllar itibarıyla ülkemize gelen doğrudan yabancı yatırımların ne kadarı yeni yatırım yapmaya gelmiştir? Söz konusu yatırımların sektörel dağılımı nasıldır?
- 3- 2005-2023 döneminde yıllar itibarıyla ülkemize gelen doğrudan yabancı yatırımların ne kadarı birleşmeler ve satınalmalar yoluyla yapılan yatırımlardır? Söz konusu yatırımların sektörel dağılımı nasıldır?
- 4- 2005-2023 döneminde yıllar itibarıyla ülkemize gelen doğrudan yabancı yatırımların ne kadarı kamu iktisadi teşebbüslerinin özelleştirilme yöntemiyle blok olarak veya kısmen yabancı sermayeye satılmasından kaynaklanmıştır? Bu kapsamda, özelleştirilen kamu iktisadi teşebbüsleri hangileridir?
- 5- 2005-2023 döneminde ülkemize gelen doğrudan yabancı yatırımların imalat sanayi üretiminin ve ihracatının ara malı ithalatına bağımlılığını azaltmaya yönelik bir katkısı olmuş mudur?
- 6- 2005-2023 döneminde ülkemize gelen doğrudan yabancı yatırımlar istihdam artışına bir katkı sağlamış mıdır?
- 7- 2005-2023 döneminde ülkemize gelen doğrudan yabancı yatırımların Türkiye'deki birçok kamu kurumunun özelleştirmesi yoluyla, blok veya kısmen satılarak el değiştirmesi mevcut istihdam hacmi üzerinde nasıl bir etki yaratmıştır? Bu kapsamda yapılmış herhangi bir çalışma var mıdır?
- 8- 2005-2023 döneminde yabancıların ülkemizde gayrimenkul alımlarının bölgeler ve iller itibarıyla dağılımı nasıldır?
- 9- Yüksek miktarda doğrudan yabancı sermaye çeken ülkelerde olduğu gibi, ülkemizde de istihdamı ve teknoloji transferini artırıcı bir şekilde doğrudan yabancı sermayeyi imalat sanayiine yönlendirmeye ve/veya ülke ekonomisi açısından stratejik sektörlerde sınırlamalar getirmeye yönelik düzenlemelere gerek olduğunu düşünüyor musunuz?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-229666

Konu : Soru Önergeleri-109

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1436034 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından verilen 7/12218 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

4.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Kürtçenin kamusal hizmetlerde kullanımına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12373)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

1. Bakanlığınızın yetki alanındaki tüm hizmetlerde ve çalışmalarda Kürtçe'nin kamusal alanda eşit ve özgür kullanımını esas alan herhangi bir çalışmanız var mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-1966468

Konu : Mardin Milletvekili Sayın Beritan GÜNEŞ
AYDIN'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07-1436034 sayılı yazınız.

Mardin Milletvekili Sayın Beritan GÜNEŞ ALTIN'ın 7/12373 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**MARDİN MİLLETVEKİLİ SAYIN BERİTAN GÜNEŞ ALTIN'IN
7/12373 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi dilinin Türkçe, uluslararası konuşma dilinin ise İngilizce olması nedenleriyle; tüm hizmetler Türkçe ve İngilizce olarak gerçekleştirilmektedir.

5.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak'ta taşımali eğitimde kullanılan servis araçlarına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın cevabı (7/12426)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş tarafından Anayasanın 98'inci, Meclis İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla arz ederim. 22.05.2024

Deniz Yavuzylmaz
Zonguldak Milletvekili

25.10.2017 tarih ve 30221 sayılı Okul Servis Araçları Yönetmeliğinde, 12/10/2019 tarihinde “Covid-19 salgını nedeniyle” yapılan geçici düzenleme ile servis aracı olarak kullanılacak taşıtların **on iki yaşından küçük olması kuralı** değiştirilerek, taşıtların yaşlarının **on beş yaşından küçük olması kuralı** getirilmiştir.

Söz konusu geçici maddede 29/4/2023 tarihinde yapılan yeni düzenleme ile de ((Değişik ibare: RG-29/4/2023-32175)) ilk etapta 01/07/2023 tarihine kadar müsaade edilen on beş yaşından küçük olma kuralı 1/07/2025 tarihine kadar uzatılmıştır.

Salgını döneminin şartları gerekçe gösterilerek yapılan söz konusu değişiklikler ile on beş yaşından küçük araçların öğrenci taşımada kullanılması imkân verilmiş ancak sonrasında geçici maddede yapılan süre uzatımı ile salgın dönemi bitmesine rağmen bu araçların kullanımına müsaade edilmeye devam edilmiştir.

Ancak on beş yaşa kadar kullanımına izin verilen araçlarının durumu söz konusu değişiklikler ve süre uzatımları ile her ne kadar yönetmeliğe uydurulsa da, bu araçların donanım eksiklikleri ve yaşa bağlı gelişen kronik arızaları öğrenci taşımacılığında çeşitli güvenliği açıklarını ve riskleri doğurmıştır.

14/12/2022 tarihinde Zonguldak'ın Kilimli İlçesinde meydana gelen okul servisi kazası bu risklerin ne denli ciddi olduğuna en acı örnektir. Söz konusu kazada, taşımali eğitim modeliyle öğrenci taşıyan servis aracında bulunan Kilimli Atatürk Anadolu Lisesi öğrencilerinden Büşra Akın ismindeki kız öğrencimiz hayatını kaybetmiş, 17 öğrencimiz ise çeşitli yerlerinden yaralanmıştır.

Zonguldak'ta büyük infial yaratan bu kazanın ardından yaptığımız araştırmalarda, kaza yapan aracın 2009 model ve 13 yaşında olduğu, daha öncesinde minibüs olarak kullanıldığı, araçta yeterli emniyet kemeri bulunmadığı, aracın sık sık arızalandığı, araç koltuklarının zaman zaman sabitlendiği yerlerden çıktığı, araçta kamera sisteminin çalışmadığı anlaşılmıştır. Aracın yaşının ve teknolojik imkânlarının kullandığı bölgenin iklim şartlarına ve zorlu coğrafi koşullarına uygun olmaması da kazaya neden olan bir başka etken olarak düşünülmektedir. Burada da görüldüğü üzere yönetmelikte bilimsel değerlendirmeler ve teknik araştırmalar yapılmadan

yapılan değişiklikler ile taşıt yaşları yönetmelikte aranan şartlara uygun hale getirilse de olası riskler bu değişikliklerle bertaraf edilememektedir.

Öte yandan, geçtiğimiz günlerde yerel basın organlarında yer alan haberler Zonguldak halkını bir kez daha endişeye sevk etmiştir. Söz konusu haberlerde, Zonguldak ilinde taşıma yoluyla eğitim verilen öğrencilerin taşınmasında “Okul Servis Araçları Yönetmeliği” ve “Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliğine” aykırı olarak 15 yaşında ve 15 yaşın üstünde servis araçlarının kullanıldığından bahsedilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Zonguldak ili genelinde öğrencilerin taşınmasında kullanılan okul servis araçları içinde 15 yaşında ve 15 yaşın üstünde servis araçları kullanılmakta mıdır?
2. Zonguldak ili genelinde toplam kaç adet okul servis aracı kullanılmaktadır? Bu araçların kaç tanesi taşımali eğitimde kullanılmaktadır? Bu araçların içinde 12 yaş ve üzerinde model yılına sahip olanların sayısı kaçtır? (Taşımalı eğitimde kullanılan 12 yaş ve üzeri araç sayısının ayrıca belirtilmesini talep ederim)
3. Zonguldak ili genelinde öğrencilerin taşınmasında kullanılan okul servis araçları meri yönetmeliklerde belirtilen tüm şartları eksiksiz olarak taşımakta mıdır?
4. Zonguldak ili genelinde öğrencilerin taşınmasında kullanılan okul servis araçları meri yönetmeliklere uygun olarak gereğince denetlenmekte midir? Sorumlu kurum ve kuruluşların denetmeye yetkili personelleri meri yönetmeliklere yeterince hâkim midir?
5. Zonguldak ili genelinde taşıma yoluyla eğitim verilen öğrencilerin taşınmasında kullanılmak üzere çıkılan ihaleler meri yönetmeliklere uygun olarak mı düzenlenmektedir? Söz konusu ihalelerin şartnamelerinde taşıtlarda aranan özellikler için Okul Servis Araçları Yönetmeliğinde belirtilen, başta model yılı şartı olmak üzere tüm hususlar titizlikle aranmakta ve talep edilmekte midir?
6. Zonguldak ili genelinde öğrencilerin taşınmasında kullanılan okul servis araçlarının yönetmelikte belirtilen güvenlik donanımlarının (Kamera sistemleri, sensörler, klima sistemleri, kemer sistemleri vb.) eksiksiz ve düzgün olarak çalışıp çalışmadıkları hangi kurumlarca hangi periyotlarla denetlenmektedir? 24.05.2024

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-72079556-610-11724392

Konu : Soru Önergesi (7/12426)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.06.2024 tarihli ve 1436819 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz YAVUZYILMAZ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/12426 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7-12426 Cevap Metni

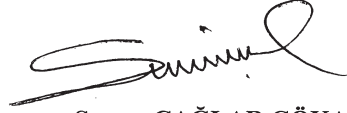
Zonguldak Milletvekili Sayın **Deniz YAVUZYILMAZ**'a Ait 7/12426 Esas Numaralı Yazılı
Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Soru önergesinde yer alan konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.

6.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, Kürtçenin kamusal hizmetlerde kullanımına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12500)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Semra ÇAĞLAR GÖKALP

Bitlis Milletvekili

21 Şubat Dünya Anadili Günü vesilesiyle Bakanlığınıza verdiğimiz 7/10010 esas numaralı soru öngergesinde tek soru olarak “Kamusal alanda Türkçe dışında farklı dillerin kullanımının sağlanması amacı ile çeşitli yasal düzenlemeler hayata geçirilmiş, sağlık, iletişim, bankacılık hizmetleri, KADES, ulaşım araçları anonsları, gibi pek çok uygulamada çok dillilik esas alınmışken; Bakanlığınızın hizmet alanlarına giren konularda Kürtçenin tüm bu uygulama ve yasal düzenlemelerin dışında tutulması hangi yasal mevzuat esas alınarak yapılmaktadır?” sorusunu sormuştuk. Bakanlığınız E-44697349-610-1786017 sayılı yazısında “Türkiye Cumhuriyeti’nin resmi dilinin Türkçe, uluslararası konuşma dilinin ise İngilizce olması nedenleriyle; tüm anons ve danışma hizmetleri, uluslararası metinlere göre Türkçe ve İngilizce olarak yapılmaktadır” şeklinde cevap vermiştir. Tarafımıza ilettiğiniz bu cevabı yetersiz bulduğumuz ve 15 Mayıs Kürt Dili Bayramı vesilesi ile tekrar sormak gereği hasıl olmuştur.

Bu bağlamda;

1. Anayasanın 3’üncü maddesi, kamusal alanda anadil kullanımını yasaklayan bir hüküm olmamasına ve Anayasanın 10 ve 12. Maddelerinde eşitlik ilkelerinden bahsedilmesine rağmen Bakanlığınız neden Kürtçe kamu hizmeti vermemekte ısrar etmektedir?
2. Milyonlarca yurttaşın anadili olan Kürtçe dilinde Bakanlığınızın yetki ve sorumluluk alanına giren konularda hizmet verildiğinde hangi sakıncaların ve sorunların meydana geleceğini düşünüyorsunuz?
3. Ulaşım merkezlerindeki anonsların, yollardaki yön tabelalarının, bakanlığınız sunduğu sözlü ve yazılı tüm hizmetler için Kürtçe seçeneğinin de olması yurttaşların daha verimli ve sağlıklı bir hizmet almasını sağlamaz mı?
4. Bakanlığınızın da gelirleri içerisinde olan vergileri ödeyen milyonlarca Kürt yurttaşın da eşit hizmet alma hakkı yok mudur?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı
Strateji Daire BaŖkanlıĐı

Sayı : E-44697349-610-1966496

Konu : Bitlis Milletvekili Sayın Semra ÇAĞLAR
GÖKALP'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi : 03.06.2024 tarihli ve E-43452547-120.07-1436819 sayılı yazımız.

Bitlis Milletvekili Sayın Semra ÇAĞLAR GÖKALP'in 7/12500 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

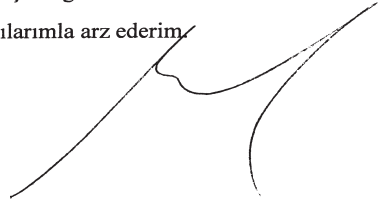
**BİTLİS MİLLETVEKİLİ SAYIN SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP'İN
7/12500 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Soru önergesinde belirtilen hususlar; 01.04.2024 tarihinde 7/10010 esas numaralı soru önergesi kapsamında cevaplandırılmış olup, ilave edilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile yazılı soru ve Meclis araştırması önergelerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/12513)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş tarafından Anayasanın 98 'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 'ncı ve 99 'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Sorular;

- 1- Bakanlıklara verilen soru önergelerinin cevaplanma istatistiklerinin bakanlıklara ve partilere göre ayrılmış hali nedir?
- 2- TBMM Başkanlığı tarafından 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde Milletvekillerine iade edilen soru önergesi sayısı kaçtır? 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde süresi içerisinde cevaplanan önerge sayısı kaçtır? Bu dönemlerde süresi geçtikten sonra cevaplanan önerge sayısı kaçtır?
- 3- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde TBMM Başkanlığı tarafından iç tüzüğü'nün hangi maddelerine dayanarak kaç soru önergesi iade edilmiştir?
- 4- 28. Dönemde hangi milletvekilinin kaç soru önergesi iade edilmiştir?

- 5- 28. Dönemde gündeme alınan kanun tekliflerinde hangi partinin kaç kanun teklifi gündeme alınmıştır?
- 6- 28. Dönemde hangi partinin kaç araştırma önergesi kabul edilmiştir? Hangileri reddedilmiştir?
- 7- 28. Dönemde milletvekilleri tarafından hangi partiden kaç milletvekili kaç soru önergesi vermiştir?
- 8- 28. Dönemde TBMM   t z k 37. Maddesine göre salı günleri kaç kanun teklifi doğrudan görüşülmüştür? Bunlardan ka ı kanunlaşmıştır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-**1442802**
Konu : Soru Önergesi

11.06.2024

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

İlgi : 20.05.2024 tarihli ve 7/12513 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile yazılı soru ve Meclis araştırması önergelerine ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır. Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:

1- Soru Cevabı

2- İade Edilen Yazılı Soru Önergelerinin Önerge Sahiplerine Göre Dağılımı Tablosu

EK-1

CEVAPLAR:

Cevap 1.- 28. Yasama Döneminde (03.06.2024 tarihi itibarıyla) Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanlığınca işleme alınan yazılı soru önergelerinin muhataplarına ve önergelerin son durumuna göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Muhatap	Toplam	Geri Alınan	Süresi İçinde Cevaplanan	Süresi Geçtikten Sonra Cevaplanan	Cevaplanmayan	Cevaplanma Süresi Devam Eden
TBMM Başkanlığı	59		59			
Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Cevdet Yılmaz)	647		353	193	65	36
Adalet Bakanlığı	1.820		1	418	1.271	130
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	448		110	196	107	35
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	742		133	207	358	44
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	1.421		193	178	975	75
Dışişleri Bakanlığı	159		33	44	69	13
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	466		113	282	24	47
Gençlik ve Spor Bakanlığı	266	1	36	4	206	19
Hazine ve Maliye Bakanlığı	419		100	134	126	59
İçişleri Bakanlığı	1.626		104	1.000	436	86
Kültür ve Turizm Bakanlığı	278		9	118	127	24
Milli Eğitim Bakanlığı	926	1	226	516	134	49
Milli Savunma Bakanlığı	145		49	60	23	13
Sağlık Bakanlığı	1.029		119	281	552	77
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	116		53	21	29	13
Tarım ve Orman Bakanlığı	1.037		85	432	448	72
Ticaret Bakanlığı	203		39	128	20	16
Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	705		261	362	35	47
Toplam	12.512	2	2.076	4.574	5.005	855

28. Yasama Döneminde (03.06.2024 tarihi itibarıyla) TBMM Başkanlığınca işleme alınan yazılı soru önergelerinin önerge sahibinin üyesi olduğu siyasi partilere göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Soru Önergesi Sahibi Milletvekillerinin Mensubu Bulundukları Siyasi Parti	Toplam	Geri Alınan	Süresi İçinde Cevaplanan	Süresi Geçtikten Sonra Cevaplanan	Cevaplanmayan	Cevaplanma Süresi Devam Eden
Adalet ve Kalkınma Partisi	16		1	2	9	4
Cumhuriyet Halk Partisi	4.982	2	883	1.853	1.906	338
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi	2.500		140	591	1.506	263
Milliyetçi Hareket Partisi	132		33	64	28	7
İYİ Parti	1734		367	677	538	152
Saadet Partisi	272		30	101	126	15
Demokrasi ve Atılım Partisi	262		42	83	101	36
Yeniden Refah Partisi	21		3	5	10	3
Demokrat Parti	52		6	24	16	6
Türkiye İşçi Partisi	185		33	80	61	11
Demokratik Bölgeler Partisi	4		2	2		
Emek Partisi	141		11	48	66	16
Demokratik Sol Parti	2			1	1	
Gelecek Partisi	9		4	3	2	
Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi	2.188		521	1.037	630	
Bağımsız Milletvekili	12			3	5	4
Toplam	12.512	2	2.076	4.574	5.005	855

Cevap 2 ve 3.- TBMM Başkanlığına sunulan yazılı soru önergeleri ile Meclis araştırması önergelerinin hepsi teker teker Anayasa ve İçtüzük hükümlerine uygunluk noktasında TBMM Başkanlığınca incelenmekte ve yapılan değerlendirme sonucunda işleme alınarak gelen kâğıtlar listesinde yayımlanmakta veya sahibine iade edilmektedir.

Anayasa'nın 138'inci maddesinin üçüncü fıkrasında “Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan TBMM İçtüzüğü'nün 67'nci maddesinin ikinci fıkrasında “Başkanlığa gelen yazı ve önergelerde kaba ve yaralayıcı sözler varsa, Başkan, gereken düzeltmelerin yapılması için, o yazı veya önergeyi sahibine geri verir.” hükmüne; “Yazılı soru” başlığını taşıyan 96'ncı maddesinde “Yazılı soru, kısa, gereksiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin; kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir. Yazılı soru önergesi, sadece bir milletvekili tarafından imzalanır ve Başkanlığa verilir. Yazılı soru önergelerine belge eklenemez. Başkan, İçtüzük şartlarına uygun gördüğü önergeleri gelen kâğıtlar listesinde yayımlar ve ilgili Cumhurbaşkanı yardımcıları ile bakanlara gönderir.” kuralına; “Sorulamayacak konular” başlıklı 97'nci maddesinde ise “Aşağıdaki sorular Başkanlıkça kabul edilmez: a) Başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular; b) Tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konular” düzenlemesine yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen Anayasa ve İçtüzük hükümleri uyarınca;

1) Meclis araştırması önergeleri ile yazılı soru önergelerinin görülmekte olan bir dava hakkında yargı yetkisinin kullanılmasına müdahale anlamına gelebilecek ifadeler veya sorular içermemesi (Anayasa madde 138),

2) Meclis araştırması önergeleri ile yazılı soru önergelerinin kaba veya yaralayıcı ifadeler içermemesi (İçtüzük madde 67),

3) Yazılı soru önergelerinin kısa olması (İçtüzük madde 96),

4) Yazılı soru önergelerinin gerekçesiz olması (İçtüzük madde 96),

5) Yazılı soru önergelerinde kişisel görüş ileri sürülmemesi (İçtüzük madde 96),

6) Yazılı soru önergelerinin kişilik ve özel yaşama ilişkin konular hakkında olmaması (İçtüzük madde 96),

7) Yazılı soru önergelerine belge eklenmemesi (İçtüzük madde 96),

8) Başka kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular hakkında yazılı soru önergesi verilmemesi (İçtüzük madde 97), ve

9) Herhangi bir konuda istişare edilmesi amacıyla yazılı soru önergesi verilmemesi (İçtüzük madde 97) gerekmektedir. TBMM Başkanlığına sunulan yazılı soru önergeleri ile Meclis araştırması önergelerinin söz konusu hususlara uygun olup olmadığının değerlendirilmesi ve uygun bulunmayanların işleme alınmaması (iade edilmesi) yetkisi ise yine TBMM İçtüzüğü hükümleri ile (madde 67 ve 96) TBMM Başkanı'na verilmiştir.

24 ila 28. Yasama Dönemlerinde (03.06.2024 tarihi itibarıyla) işleme alınan, süresi içinde cevaplanan, süresi geçtikten sonra cevaplanan ve iade edilen yazılı soru önergelerinin sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

	24. Dönem	25. Dönem	26. Dönem	27. Dönem	28. Dönem
İşleme Alınan	64.112	2.222	28.989	80.651	12.512
Süresi İçinde Cevaplanan	14.251	165	3.187	10.781	2.076
Süresi Geçtikten Sonra Cevaplanan	24.996	0	9.999	41.998	4.574
İade Edilen	4.907	389	2.768	1.387	206

Cevap 4.- 28. Yasama Döneminde TBMM Başkanlığınca iade edilen yazılı soru önergelerinin önerge sahiplerine göre dağılımı Ek-2'de yer alan tabloda gösterilmiştir.

Cevap 5.- 28. Yasama Döneminde (03.06.2024 tarihi itibarıyla) ihtisas komisyonlarında görüşülüp rapora bağlanarak Genel Kurul gündemine giren kanun tekliflerinin teklif sahibi milletvekillerinin mensubu bulundukları siyasi partilere göre dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

28. Yasama Döneminde Gündeme Alınan Kanun Tekliflerinin Partilere Göre İstatistiği	
Kanun Teklifi Sahibi Milletvekillerinin Üyesi Olduğu Siyasi Partinin Adı	Gündeme Alınan Teklif Sayısı
Adalet ve Kalkınma Partisi	110

Cevap 6.- 28. Yasama Döneminde (03.06.2024 tarihi itibarıyla) Genel Kurulda görüşülerek kabul edilen Meclis araştırması önergelerinin ilk imza sahibi milletvekillerinin/grup başkanvekillerinin mensubu bulundukları siyasi partilere göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Meclis Araştırması Önergesi Sahibi Milletvekillerinin/Grup Başkanvekillerinin Mensubu Bulundukları Siyasi Parti	Meclis Araştırması Açılması Kabul Edilen
Adalet ve Kalkınma Partisi	2
Cumhuriyet Halk Partisi	2
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi	1
Milliyetçi Hareket Partisi	2
İYİ Parti	2
Saadet Partisi	1
Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi	1
Toplam	11

Cevap 7.- 28. Yasama Döneminde (03.06.2024 tarihi itibarıyla) TBMM Başkanlığınca işleme alınan yazılı soru önergelerinin önerge sahibinin üyesi olduğu siyasi partiye göre toplam sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Siyasi Parti	Yazılı Soru Önergesi Veren Milletvekili Sayısı	Yazılı Soru Sayısı
Adalet ve Kalkınma Partisi	5	16
Cumhuriyet Halk Partisi	123	4982
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi	52	2500
Milliyetçi Hareket Partisi	12	132
İYİ Parti	40	1734
Saadet Partisi	19	272
Demokrasi ve Atılım Partisi	15	262
Yeniden Refah Partisi	2	21
Demokrat Parti	3	52
Türkiye İşçi Partisi	3	185
Demokratik Bölgeler Partisi	2	4
Emek Partisi	2	141
Demokratik Sol Parti	1	2
Gelecek Partisi	4	9
Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi	53	2188
Bağımsız Milletvekili	3	12
Toplam	339	12512

Cevap 8.- İçtüzüğün “Komisyonlarda inceleme süresi” başlıklı 37’nci maddesi “*Kanun tekliflerinin esas komisyonlara havale gününden itibaren en geç kırkbeş gün içinde sonuçlandırılması gerekir.*” hükmü ile “*Bu sürenin bitiminde teklifin doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını teklif sahipleri isteyebilirler. Bu istemler üzerine komisyon ve teklif sahibi beşer dakikayı geçmemek üzere söz alabilir. Genel Kurul işaret oyuyla karar verir.*” hükümlerini haizdir. Dolayısıyla İçtüzüğün 37’nci maddesi uyarınca kanun tekliflerinin doğrudan görüşülmesi söz konusu olmamakla birlikte, süresi içerisinde esas komisyonda görüşülmeyen kanun tekliflerinin doğrudan Genel Kurulun gündemine alınmasına ilişkin önergeler görüşülerek karara bağlanmaktadır.

03.06.2024 tarihi itibarıyla İçtüzüğün 37’nci maddesi uyarınca komisyonda süresi içinde görüşülmeyen kanun tekliflerinin doğrudan Genel Kurulun gündemine alınmasına ilişkin 19 “önerge” Genel Kurulda görüşülmüş, bu önergeler kabul edilmediğinden ilgili kanun teklifleri doğrudan Genel Kurul gündemine alınamamıştır.

İade Edilen Yazılı Soru Önergelerinin Önerge Sahiplerine Göre Dağılımı

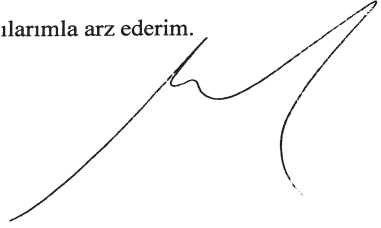
Milletvekili	Önerge Sayısı
Adalet KAYA	1
Ali BOZAN	1
Asu KAYA	1
Aysegül DOĞAN	2
Ayten KORDU	9
Berdan ÖZTÜRK	1
Beritan GÜNEŞ ALTIN	3
Burcugül ÇUBUK	1
Celal FIRAT	4
Cengiz ÇİÇEK	5
Ceylan AKÇA CUPOLO	10
Çiçek OTLU	1
Çiğdem KILIÇGÜN UÇAR	1
Deniz DEMİR	1
Doğan DEMİR	1
Elvan IŞIK GEZMİŞ	1
Evrin KARAKOZ	1
Faik ÖZTRAK	1
Ferit ŞENYAŞAR	4
George ASLAN	3
Gülcan KAÇMAZ SAYYIĞIT	2
Gülcan KIŞ	1
Gülderen VARLI	5
Gülüstan KILIÇ KOÇYIĞIT	3
Hakan Şeref OLGUN	1
Halide TÜRKOĞLU	1
Hasan ÖZTÜRKMEN	3
Heval BOZDAĞ	2
Hikmet Yalın HALICI	1
Hüseyin OLAN	1
İbrahim AKIN	3
İsa Mesih ŞAHİN	1
İskender BAYHAN	2
Kamuran TANHAN	2
Keskin BAYINDIR	1
Mahmut DİNDAR	5
Mehmet Rüşü TIRYAKI	1
Mehmet TAHTASIZ	1
Mehmet ZekiİRMEZ	4
Meral DANIŞ BEŞTAŞ	3
Murat BAKAN	1

Milletvekili	Önerge Sayısı
Mustafa BİLİCİ	1
Mustafa KAYA	1
Müzeyyen ŞEVKİN	2
Namık TAN	1
Nejla DEMİR	4
Nevroz UYSAL ASLAN	10
Nurten YONTAR	1
Oğuz Kaan SALICI	2
Okan KONURALP	1
Onur DÜŞÜNMEZ	3
Orhan SARIBAL	1
Osman Cengiz ÇANDAR	1
Ömer Faruk GERGERLIOĞLU	11
Ömer Faruk HÜLAKÜ	4
Ömer ÖCALAN	6
Özgül SAKI	3
Özgür CEYLAN	3
Öznur BARTİN	1
Pervin BULDAN	1
Sabahat ERDOĞAN SARITAŞ	1
Saliha Sera KADIGİL	4
Salihe AYDENİZ	2
Selcan HAMŞIOĞLU	3
Semra ÇAĞLAR GÖKALP	1
Serhat EREN	11
Serkan SARI	1
Sevda KARACA DEMİR	5
Sevilay ÇELENK ÖZEN	1
Seyit TORUN	7
Sezai TEMELLİ	1
Sinan ÇİFTYÜREK	1
Sümeyye BOZ	2
Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ	1
Turhan ÇÖMEZ	1
Uğur BAYRAKTUTAN	2
Vezir Coşkun PARLAK	1
Yasin ÖZTÜRK	2
Yılmaz HUN	1
Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU	1
Zeynep ODUNCU	2
Zülfü UÇAR	2

8.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/12514)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş tarafından Anayasanın 98 'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 'ncı ve 99 'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

TBMM Dilekçe Komisyonu, vatandaşların dilekçe hakkını kullanarak, şikâyet, talep ve önerilerini parlamentoya iletmeleri için bir aracı olarak görev yapar. Anayasanın 74. maddesine dayanarak kurulan bu komisyon, vatandaşların devlet organlarına ve kamu hizmetlerine erişimini kolaylaştırır ve bunların iyileştirilmesi için önerilerde bulunur.

Bu bağlamda;

- 1- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde Dilekçe Komisyonuna başvuru yapan kişi sayısı kaçtır? Bu başvuruların kaç döneme ayrılmış şekilde milletvekilleri tarafından yapılmıştır?
- 2- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde Dilekçe Komisyonuna yapılan başvuruların içeriği hangi hak ihlalleri iddiasını kapsamaktadır?

- 3- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde bu hak ihlali iddialarıyla ilgili kaç başvuru komisyonun yetkileri çerçevesinde incelenemez bulunarak reddedilmiştir veya başvurucuya olumsuz dönüş yapılmıştır?
- 4- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde yapılan başvurulara hangi işlemler yapılmıştır?
- 5- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde kaç başvuru sonucunda kişi ya da kurum tarafından ihlal yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır? Bu ihlal sonuçları neticesinde hangi işlemler yapılmıştır?
- 6- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde komisyon tarafından dönemlere göre kaç adet savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur? Bu suç duyurularının akıbeti ne olmuştur?
- 7- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde komisyon tarafından kaç adet yerinde inceleme yapılmıştır? Bu ziyaretlerin kaçında ihlallere rastlanılmıştır?
- 8- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde Dilekçe Komisyonunun ihlalleri önleme ve ihlallere müdahale konusunda etkili bir komisyon olup olmadığıyla ilgili bir araştırma yapılmış mıdır? Eğer bir araştırma yapılmışsa sonuçları ne olmuştur? Eğer bir araştırma yapılmamışsa böyle bir değerlendirmeye neden gerek görülmemiştir?
- 9- Dilekçe Komisyonuna gelen başvurulardan çözüme kavuşturulanların oranı nedir ve bu başvuruların çözülme süreci ortalama ne kadar sürmektedir?
- 10- Dilekçe Komisyonunun çalışmalarını desteklemek için teknolojik araçlardan ne ölçüde yararlanılmaktadır? Bu araçlar verimliliği artırmada ne kadar etkili olmuştur?
- 11- Komisyonun çalışmalarına yönelik vatandaş memnuniyeti ne düzeydedir? Vatandaşlar tarafından komisyona yöneltilen geri bildirimler genel olarak nasıl değerlendirilmektedir?
- 12- Dilekçe Komisyonunun uluslararası benzer kurumlarla iş birliği içinde olup olmadığı ve bu iş birliklerinden doğan somut sonuçlar nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1442827
Konu : Soru Önergesi

11.06.2024

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

İlgi : 20.05.2024 tarihli ve 7/12514 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:

1- Soru Cevabı

EK-1

CEVAPLAR:

Dilekçe Komisyonu; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 74'üncü maddesi, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 115 ila 120'nci maddeleri uyarınca faaliyetlerini yürütmektedir. Anılan hükümler çerçevesinde, Dilekçe Komisyonu vatandaşların ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancıların kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri içeren dilekçelerini inceleyerek karara bağlamaktadır.

Dilekçe Komisyonu, İçtüzük'ün 116'ncı maddesinde belirtilen hükümler doğrultusunda Komisyona gelen dilekçeleri öncelikle Komisyonun Başkan, Başkanvekili, Sözcü ve Kâtibinden oluşan Başkanlık Divanı marifetiyle incelemektedir. Başkanlık Divanı, bahse konu dilekçelerden; belli bir konuyu ihtiva etmeyen, yeni bir kanunu veya bir kanun değişikliğini gerektiren, yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olan veya haklarında bu merciler tarafından verilmiş bir karar bulunan, yetkili idarî makamlarca verilen kesin cevap suretini ihtiva etmeyen, kanunun dilekçede bulunmasını zorunlu gördüğü şartlardan herhangi birini taşımayanların görüşülemeyeceğini karara bağlamaktadır.

Komisyon Başkanlık Divanının İçtüzük'ün 116'ncı maddesi dışında gördüğü dilekçeler ile görüşülemeyeceğine karar verdiklerinden süresi içinde itiraza uğrayanlar Komisyon Genel Kurulunda görüşülmektedir. Komisyon Genel Kurulunda İçtüzük'ün 117 ila 120'nci maddelerinde belirtilen hükümler kapsamında alınan ve kesinleşen kararlar gereği için Cumhurbaşkanı yardımcıları ile bakanlara gönderilmekte ve kararlar hakkında yaptıkları işlemi Komisyon Başkanlığına bildirmeleri istenmektedir. Komisyon Genel Kurulu, bunlardan gerekli gördüklerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesini isteyebilmektedir.

Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular hakkında gerek Komisyon Başkanlık Divanı gerekse Komisyon Genel Kurulu tarafından alınan kararların birer sureti kesinleşmesini müteakip başvuru sahiplerine gönderilmektedir.

Cevap 1.- Yasama dönemleri itibarıyla Dilekçe Komisyonuna gelen toplam başvuru sayısı ile milletvekillerinden gelen dilekçe sayısı aşağıdaki şekildedir.

Yasama Dönemi	Toplam Başvuru Sayısı	Milletvekillerinden Gelen Başvuru Sayısı
24. Yasama Dönemi	35.290	23
25. Yasama Dönemi	963	-
26. Yasama Dönemi	16.030	42
27. Yasama Dönemi	28.219	474
28. Yasama Dönemi ^(*)	8.984	13

(*) 28. Yasama Döneminde yapılan başvurulara ilişkin veriler 15/05/2023-26/05/2024 tarihleri arasında kapsamaktadır.

Cevap 2.- Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular üzerinde konular itibarıyla değerlendirme yapılmakta olup yasama dönemleri itibarıyla en fazla başvuru gelen ilk üç konu başlığı aşağıdaki şekildedir.

Yasama Dönemi	Konular
24. Yasama Dönemi	1. Kültür ve Eğitim 2. Personel İşlemleri 3. Kişisel Talepler
25. Yasama Dönemi	1. Kişisel Talepler 2. Personel İşlemleri 3. Kültür ve Eğitim
26. Yasama Dönemi	1. Kişisel Talepler 2. Millî Savunma 3. Adalet ve Güvenlik
27. Yasama Dönemi	1. Adalet ve Güvenlik 2. Öteki İstek ve Dilekler (Şikâyetler) 3. Personel İşlemleri
28. Yasama Dönemi(*)	1. Çalışma ve Sosyal Güvenlik 2. Çevre Yönetimi 3. Adalet Hizmetleri

(*) 28. Yasama Dönemi başvuru konularına ilişkin veriler 15/05/2023-26/05/2024 tarihleri arasında kapsamaktadır.

Cevap 3.- İçtüzük'ün 116'ncı maddesinde belirtilen hükümler doğrultusunda Dilekçe Komisyonuna gelen dilekçelerden Komisyon Genel Kurulunda görüşülemeyecek olanların tespiti Komisyon Başkanlık Divanınca yapılmakta ve karara bağlanmaktadır. Dilekçeler incelenirken başvuruya konu talep açısından aynı mahiyette olanlar birbirleriyle ilgili görüldüğü içir birleştirilerek işleme alınmaktadır. Bu kapsamda yasama dönemleri itibarıyla alınan Başkanlık Divanı Kararı sayısı ile hakkında karar verilen dilekçe sayısı aşağıdaki şekildedir.

Yasama Dönemi	Başkanlık Divanı Karar Sayısı	Hakkında Karar Verilen Dilekçe Sayısı
24. Yasama Dönemi	19.478	29.081
25. Yasama Dönemi	Başkanlık Divanı teşekkül etmemiştir.	
26. Yasama Dönemi	8.954	15.172
27. Yasama Dönemi	14.107	32.521
28. Yasama Dönemi(*)	4.447	8.102

(*) 28. Yasama Dönemi karar sayılarına ilişkin veriler 15/05/2023-26/05/2024 tarihleri arasında kapsamaktadır.

Cevap 4.- 3071 sayılı Kanunun 8'inci maddesi gereğince Dilekçe Komisyonu, görevleri ile ilgili olarak, kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile özel kuruluşlardan her türlü bilgi ve belgeyi almak, ilgilileri çağırıp bilgi almak, idari denetimin yapılmasını istemek, bilirkişi görevlendirmek ve yerinde inceleme yapmak yetkisine sahiptir. Bu kapsamda yapılan Başkanlık Divanı toplantısı ve alınan karar sayısı, Genel Kurul toplantısı ve alınan karar sayısı, kurulan alt komisyon ve alt komisyon toplantı sayısı, yerinde inceleme ve mükerrer olduğu için hıfz olunan dilekçe sayısı yasama dönemleri itibarıyla aşağıdaki şekildedir.

Yasama Dönemi / Komisyon Faaliyeti	24. Yasama Dönemi	25. Yasama Dönemi	26. Yasama Dönemi	27. Yasama Dönemi	28. Yasama Dönemi(*)
Başkanlık Divanı Toplantısı	74	-	53	88	20
Başkanlık Divanı Kararı	19.478	-	8.957	14.107	4.447
Genel Kurul Toplantısı	9	-	6	6	2
Genel Kurul Kararı	24	-	23	18	-
Kurulan Alt Komisyon	8	-	7	4	-
Alt Komisyon Toplantısı	40	-	29	31	-
Yerinde İnceleme	6	-	10	24	-
Hıfz Olunan	459	-	340	1.939	67

(*) 28. Yasama Dönemi verileri 15/05/2023-26/05/2024 tarihleri arasını kapsamaktadır.

Cevap 5.- Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular hakkında Başkanlık Divanı ya da Genel Kurul tarafından alınacak kararların tabi olduğu mevzuat dikkate alındığında; hak ihlali iddiası yönünden değerlendirme yapılmamaktadır. Bu itibarla, TBMM internet sayfası üzerinden yayımlanan Dilekçe Komisyonu Genel Kurul Kararları ile TBMM intranet sayfası üzerinden yayımlanan Başkanlık Divanı Kararlarının incelenebileceği değerlendirilmektedir.

Cevap 6.- 24, 25, 26, 27 ve 28. Yasama Dönemlerinde Dilekçe Komisyonu tarafından herhangi bir suç duyurusunda bulunulmamıştır.

Cevap 7.- 24, 25, 26, 27 ve 28. Yasama Dönemlerinde yapılan toplam 40 yerinde inceleme sırasında, hak ihlalinin tespitine yönelik bir çalışma yapılmamıştır.

Cevap 8.- Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular hakkında Başkanlık Divanı ya da Genel Kurul tarafından alınacak kararların tabi olduğu mevzuat dikkate alındığında; hak ihlali iddiası yönünden dilekçeler üzerinde inceleme ve değerlendirme yapılmamaktadır. Bu nedenle Dilekçe Komisyonu faaliyetleri hakkında, hak ihlallerinin önlenmesi ve ihlallere müdahale yönünden bir etkinlik değerlendirmesi yapılmamıştır.

Cevap 9.- 3071 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince Dilekçe Komisyonu, görevleri ile ilgili olarak, kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile özel kuruluşlardan her türlü bilgi ve belgeyi almak, ilgilileri çağırıp bilgi almak, idari denetimin yapılmasını istemek, bilirkişi görevlendirmek ve yerinde inceleme yapmak yetkisine sahiptir. Talep ve şikâyetleri titizlikle değerlendirme prensibiyle hareket eden Komisyon, kendisine yapılan başvuruları ivedilikle incelemekte ve birçok dilekçe hakkında idareden bilgi ve belge alma veya idareye denetim yaptırma yetkisini kullanmaktadır. Bazı durumlarda idareden gelen cevaba göre başvuruca sonrakı aşamada başvurabileceği yollar hakkında bilgilendirme yapılmaktadır. Mevzuat düzenlemesi yapılmasında toplumsal yarar görülen dilekçeler ise ilgili bakanlık veya kurumlarla paylaşılmaktadır.

3071 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrası gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilen dilekçelerin, Dilekçe Komisyonunda incelenmesi ve karara bağlanması altmış gün içinde sonuçlandırılır. İlgili kamu kurum veya kuruluşları Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonunca gönderilen dilekçeleri otuz gün içinde cevaplandırmakla yükümlüdür. Komisyonca kamu kurumlarına gönderilen dilekçelerin otuz gün içerisinde cevaplanmaması hâlinde ilgili kamu kurumlarına tekit yazısı gönderilmektedir. Başvurular hakkında kamu kurumlarından istenen bilgi ve belge taleplerinin toplanması veya idari denetimlerin uzun sürmesi, yine Komisyonca alt komisyon kurulması veya yerinde inceleme yapılması gibi durumlarda başvuruların karara bağlanması için ilgili süreçlerin tamamlanması beklenmektedir.

Cevap 10.- Hâlihazırda 28. Yasama Döneminde gelen dilekçelerin başvuru yöntemlerine göre dağılımı aşağıdaki şekildedir.

Başvuru Yöntemi	Sayı	Oran
Diğer Kurumlar	1	%0,01
e-Dilekçe	7859	%87,48
e-Posta	1	%0,01
Elden	34	%0,38
Faks	10	%0,11
KEP	537	%5,98
Kurum İçi	8	%0,09
Milletvekili	13	%0,14
Posta	521	%5,80
TOPLAM (*)	8984	%100

(*) 28. Yasama Dönemindeki başvuru yöntemlerine ilişkin veriler 15/05/2023-26/05/2024 tarihleri arasında kapsamaktadır.

e-Dilekçe Sistemi sayesinde başvuru; hızlı ve ücretsiz olarak başvuru yapabilmekte, katılıma açıksa diğer başvuru yöntemlerinin dilekçelerine destek verebilmekte ve dilekçelerinin sürecini takip edebilmektedir.

e-Dilekçe Sisteminin kullanıma sunulmasıyla birlikte toplam dilekçe sayısında ciddi artış gözlemlenmiştir. 2012 yılında devreye alınan e-Dilekçe Sistemi, elektronik ortamda başvuruların alınmasına ve sonrasında gerekli işlemlerin yine elektronik ortamda yürütülmesine hizmet etmektedir.

e-Devlet Kapısı ya da cep telefonu aracılığıyla kimlik bilgilerinin doğrulanması yoluyla elektronik ortamda başvurunun yapılabilmesi, 2022 yılında yapılan güncelleme ile mümkün hâle gelmiştir. 26/05/2024 tarihi itibarıyla e-Dilekçe sistemine kayıtlı başvuru sayısı 383.882'dir. Kullanıcı dostu yeni e-Dilekçe sistemi sayesinde bu sayı her geçen gün artmaktadır.

Cevap 11.- Komisyon çalışmalarına yönelik vatandaş memnuniyetini ölçecek bir uygulama henüz bulunmamaktadır; ancak teknolojik altyapı ve e-Dilekçe sisteminin geliştirilmesi yönünde çalışmalar devam etmektedir.

Vatandaşların, kamuoyu oluşmuş konularda toplu dilekçeler yazarak veya hâlihazırda gönderilmiş dilekçelere sistem üzerinden imza yoluyla katılarak Dilekçe Komisyonuna

başvurabilme imkânına sahip olmaları ve başvuruların incelenme sürecindeki memnuniyetleri doğrultusunda diğer vatandaşlara dilek ve şikâyetleri hakkında Dilekçe Komisyonuna başvuru yolunu önermeleri gibi durumlar Komisyona başvuran vatandaş sayısında artış olmasını sağlamıştır.

İçtüzük'ün “*Dilekçelerin Başkanlık Divanınca incelenmesi*” başlıklı 116'ncı maddesinde; “*Dilekçe Komisyonunun; Başkan, Başkanvekili, Sözcü ve Kâtibinden oluşan Başkanlık Divanı, komisyona gelen dilekçeleri inceleyerek;*

1. *Belli bir konuyu ihtiva etmeyen,*
2. *Yeni bir kanunu veya bir kanun değişikliğini gerektiren,*
3. *Yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olan veya haklarında bu merciler tarafından verilmiş bir karar bulunan,*

4. *Yetkili idarî makamlarca verilen kesin cevap suretini ihtiva etmeyen,*

5. *Kanunun dilekçede bulunmasını zorunlu gördüğü şartlardan herhangi birini taşımayan, Dilekçelerin görüşülemeyeceğini karara bağlar.*

Komisyon Başkanlık Divanı, bu kararlarını bastırır ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine dağıtır. Dağıtım tarihinden itibaren onbeş gün içinde itiraz olunmayan Başkanlık Divanı kararları kesinleşir ve durum dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir.

Komisyon Başkanlık Divanı; görüşülemeyeceğini karara bağladığı dilekçelerden, kanun olarak düzenlenmelerinde toplumsal yarar gördüklerinin birer örneğini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına ve bilgi için Cumhurbaşkanlığına gönderir.”

hükümü düzenlenmiştir.

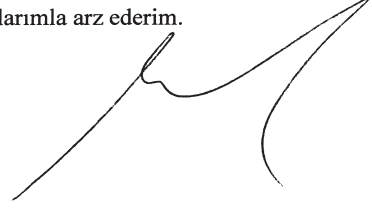
Bu madde gereğince, Dilekçe Komisyonu Başkanlık Divanınca alınan kararlara yalnızca milletvekilleri tarafından itiraz edilebileceği değerlendirildiğinden, anılan kararlara karşı vatandaşlar tarafından komisyona yöneltilen itiraz niteliğindeki geri bildirimleri içeren dilekçeler hakkında, işbu itirazların Dilekçe Komisyonunca incelenemeyeceğine yönelik karar verilmektedir.

Cevap 12.- Dilekçe Komisyonu, çalışmaları kapsamında uluslararası benzer kurumlara yerinde inceleme ziyaretlerinde bulunabilmektedir. 27. Yasama Döneminde, Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 2 Haziran 2022 tarihinde gerçekleştirdiği toplantıda yurtdışında yerinde inceleme yapılmasına ve gerekli hazırlık çalışmalarının Komisyon Başkanlığınca yürütülmesine karar verilmiştir. Bu kapsamda 4-7 Temmuz 2022 tarihlerinde Almanya’da yapılan yerinde inceleme ziyaretleri kapsamında Federal Parlamento, 25-27 Ekim 2022 tarihlerinde Avrupa Parlamentosu ile Belçika Parlamentosu, 29-30 Kasım 2022 tarihlerinde Hırvatistan Parlamentosu, 1-2 Aralık 2022 tarihlerinde Çek Cumhuriyeti Parlamentosu, 30-31 Ocak 2023 tarihlerinde İrlanda Parlamentosu ve 1-2 Şubat 2023 tarihlerinde Birleşik Krallık Parlamentosu ziyaret edilmiştir. Söz konusu ziyaretler Dilekçe Komisyonunun 15/03/2023 tarihli ve 17 sayılı Genel Kurul Kararı’na konu olmuştur. Hâlihazırda 28. Yasama Döneminde uluslararası benzer kurumlara yerinde inceleme ziyaretlerinde bulunulmamıştır.

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/12515)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş tarafından Anayasanın 98 'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 'ncı ve 99 'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, insan hakları ihlallerini araştırmak, incelemek ve bu konuda önerilerde bulunmak amacıyla kurulmuştur. Türkiye'de insan haklarına yönelik sorunların çözümüne katkı sağlamak ve insan haklarının korunması ve geliştirilmesine dair politikalar geliştirmek üzere meclis bünyesinde faaliyet gösteren bir komisyondur.

Bu bağlamda;

- 1- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönemde ve 28. Dönemde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna başvuru yapan kişi sayısı kaçtır? Bu başvuruların kaç döneme ayrılmış şekilde milletvekilleri tarafından yapılmıştır?
- 2- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönemde ve 28. Dönemde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yapılan başvuruların içeriği hangi hak ihlalleri iddiasını kapsamaktadır?

- 3- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönemde ve 28. Dönemde bu hak ihlali iddialarıyla ilgili kaç başvuru komisyonun yetkileri çerçevesinde incelenemez bulunarak reddedilmiştir veya başvurucuya olumsuz dönüş yapılmıştır?
- 4- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde yapılan başvurulara hangi işlemler yapılmıştır?
- 5- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde kaç başvuru sonucunda kişi ya da kurum tarafından hak ihlali yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır? Bu ihlal sonuçları neticesinde hangi işlemler yapılmıştır?
- 6- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde komisyon tarafından dönemlere göre kaç adet savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur? Bu suç duyurularının akıbeti ne olmuştur?
- 7- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde komisyon tarafından kaç adet yerinde inceleme yapılmıştır? Bu ziyaretlerin kaçında insan hakları ihlallerine rastlanılmıştır?
- 8- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde kaç alt komisyon kurulmuştur? Bu alt komisyonlara kaç yerinde inceleme talebi iletilmiştir? Bu taleplerin kaçını için yerinde inceleme yapılmıştır?
- 9- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde Hükümlü ve Tutuklu Hakları Komisyonu kaç ziyaret gerçekleştirmiştir? Bu ziyaretler neticesinde herhangi bir hak ihlaline rastlanılmış mıdır?
- 10- 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun insan hakları ihlallerini önleme ve ihlallere müdahale konusunda etkili bir komisyon olup olmadığıyla ilgili bir araştırma yapılmış mıdır? Eğer bir araştırma yapılmışsa sonuçları ne olmuştur? Eğer bir araştırma yapılmamışsa böyle bir değerlendirmeye neden gerek görülmemiştir?
- 11- 24. Dönemden 28. Döneme kadar komisyon tarafından önerilen yasal düzenlemelerin yasalaşma oranı nedir ve bu düzenlemelerin yasalaşma süreçlerinde karşılaşılan en büyük engeller nelerdir?
- 12- Komisyon, insan haklarına yönelik uluslararası taahhütleri yerine getirme konusunda ne kadar etkili olmuştur? Bu süreçte hangi uluslararası iş birlikleri ve projeler öne çıkmıştır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

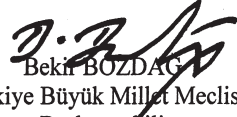
Sayı : Z-43452547-120.07.03-1442823
Konu : Soru Önergesi

11.06.2024

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

İlgi : 20.05.2024 tarihli ve 7/12515 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAG
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:
1- Soru Cevabı

EK-1

CEVAPLAR:

Cevap 1.- 24. Yasama Dönemi (28/06/2011-23/04/2015), 25. Yasama Dönemi (23/06/2015-01/10/2015), 26. Yasama Dönemi (17/11/2015-16/05/2018), 27. Yasama Dönemi (7 Temmuz 2018–1 Haziran 2023) ve 28. Yasama Döneminde (2 Haziran 2023-önerge tarihi) İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna başvuru sayısı ile milletvekillerinin dönemlere göre bölümlenmiş başvuru sayılarına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

24. Dönemdeki Başvuru Sayısı	7733
24. Dönemde Milletvekillerinden Gelen Başvuru Sayısı	198
25. Dönemdeki Başvuru Sayısı	441
25. Dönemde Milletvekilinden Gelen Başvuru Sayısı	1
26. Dönemde Başvuru Sayısı	10550
26. Dönemde Milletvekilinden Gelen Başvuru Sayısı	663
27. Dönemde Başvuru Sayısı	13820
27. Dönemde Milletvekilinden Gelen Başvuru Sayısı	4185
28. Dönemde Başvuru Sayısı	3607
28. Dönemde Milletvekilinden Gelen Başvuru Sayısı	727

Cevap 2.- 24. Yasama Dönemi, 25. Yasama Dönemi, 26. Yasama Dönemi, 27. Yasama Dönemi ve 28. Yasama Döneminde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yapılan başvurular, 1982 Anayasası, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile Ek Protokoller ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi dikkate alınarak sınıflandırılmaktadır. Bu sınıflandırma uyarınca yapılan başvuruların hak ihlallerine göre dağılımı aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

	İHLAL KONULARI	Toplam
24. Dönem	Ayrımcılık Yasağı	117
	Haberleşmenin Gizliliği	5
	Din ve Vicdan Özgürlüğü	24
	Düşünce ve İfade Özgürlüğü	5
	İletişim ve Basın Özgürlüğü	3
	Örgütlenme Özgürlüğü	8
	Aile Kurma ve Ailenin Korunması	55
	Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğü	22
	Seçme ve Seçilme Hakkı	2
	Hak Arama Hürriyeti	85
	Yaşama Hakkı	187
	Adli Hata Sonucu Tazminat Hakkı	6
	Çocuk Hakları	15
	Yaşlıların Hakları	3
	Engellilerin Hakları	72
	Kadın Hakları	5
	Mülkiyet Hakkı	225
	Eğitim ve Öğrenim Hakkı	88
	Çalışma ve Sözleşme Özgürlüğü	116
	Bilim ve Sanat Özgürlüğü	1
	Sosyal Güvenlik Hakkı	280
	İşkence Yasağı	78
	Sığınma Hakkı	7
	İhraç, Sınır dışı veya İade Etme Yasağı	11

24. Dönem	Uyrukluk Hakkı	17
	Dilekçe Hakkı	14
	Bilgi Edinme Hakkı	19
	Çevre Hakkı	33
	Sağlık ve Hasta Hakkı	235
	Tutuklu ve Hükümlülerin Hakları	2949
	Diğer Haklar	293
	Kötü Muamele	240
	Kamu Hizmetlerine Girme Hakkı	91
	Hak İhlali İçermeyenler	595
	Çalışma Hakkı	164
	Kölelik ve Zorla Çalıştırma Yasağı	3
	Kişî Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı	202
	Adil Yargılanma Hakkı	1765
	Özel Hayatın Gizliliği Hakkı	16
	Konut Dokunulmazlığı	13
	Genel Toplam	8069

25. Dönem	İHLAL KONULARI	Toplam
	Ayrımcılık Yasağı	5
	İletişim ve Basın Özgürlüğü	2
	Aile Kurma ve Ailenin Korunması	1
	Hak Arama Hürriyeti	2
	Yaşama Hakkı	3
	Engellilerin Hakları	3
	Kadın Hakları	2
	Eğitim ve Öğrenim Hakkı	3
	Çalışma ve Sözleşme Özgürlüğü	1
	Sosyal Güvenlik Hakkı	3
	İşkence Yasağı	4
	Sığınma Hakkı	1
	Çevre Hakkı	1
	Sağlık ve Hasta Hakkı	12
	Tutuklu ve Hükümlülerin Hakları	260
	Diğer Haklar	9
	Kötü Muamele	14
	Kamu Hizmetlerine Girme Hakkı	1
	Hak İhlali İçermeyenler	12
	Çalışma Hakkı	9
	Kişî Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı	18
	Adil Yargılanma Hakkı	87
	Özel Hayatın Gizliliği Hakkı	2
	Genel Toplam	455

26. Dönem	İHLAL KONULARI	Toplam
	Ayrımcılık Yasağı	51
	Haberleşmenin Gizliliği	5
	Din ve Vicdan Özgürlüğü	127
	Düşünce ve İfade Özgürlüğü	3
	İletişim ve Basın Özgürlüğü	2

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hakkı	2
Aile Kurma ve Ailenin Korunması	35
Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğü	25
Hak Arama Hürriyeti	3764
Yaşama Hakkı	167
Adli Hata Sonucu Tazminat Hakkı	1
Çocuk Hakları	8
Yaşlıların Hakları	1
Engellilerin Hakları	21
Kadın Hakları	5
Mülkiyet Hakkı	51
Eğitim ve Öğrenim Hakkı	224
Çalışma ve Sözleşme Özgürlüğü	3955
Bilim ve Sanat Özgürlüğü	1
Sosyal Güvenlik Hakkı	77
İşkence Yasağı	67
Sığınma Hakkı	7
İhraç, Sınır dışı veya İade Etme Yasağı	6
Uyrukluk Hakkı	6
Dilekçe Hakkı	8
Bilgi Edinme Hakkı	3
Çevre Hakkı	7
Sağlık ve Hasta Hakkı	147
Tutuklu ve Hükümlülerin Hakları	3861
Azınlık Hakları	1
Diğer Haklar	48
Kötü Muamele	204
Kamu Hizmetlerine Girme Hakkı	153
Hak İhlali İçermeyenler	392
Çalışma Hakkı	184
Kölelik ve Zorla Çalıştırma Yasağı	2
Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı	464
Adil Yargılanma Hakkı	2116
Özel Hayatın Gizliliği Hakkı	27
Konut Dokunulmazlığı	2
Genel Toplam	16230

27. Dönem	İHLAL KONULARI	Toplam
	Ayrımcılık Yasağı	140
	Haberleşmenin Gizliliği	9
	Din ve Vicdan Özgürlüğü	8
	Düşünce ve İfade Özgürlüğü	15
	İletişim ve Basın Özgürlüğü	27
	Örgütlenme Özgürlüğü	1
	Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hakkı	8
	Aile Kurma ve Ailenin Korunması	315

Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğü	61
Seçme ve Seçilme Hakkı	7
Hak Arama Hürriyeti	45
Yaşama Hakkı	150
Adli Hata Sonucu Tazminat Hakkı	2
Çocuk Hakları	41
Yaşlıların Hakları	3
Engellilerin Hakları	65
Kadın Hakları	5
Mülkiyet Hakkı	106
Eğitim ve Öğrenim Hakkı	141
Çalışma ve Sözleşme Özgürlüğü	230
Bilim ve Sanat Özgürlüğü	1
Sosyal Güvenlik Hakkı	121
İşkence Yasağı	172
Sığınma Hakkı	10
İhraç, Sınır dışı veya İade Etme Yasağı	16
Uyrukluk Hakkı	6
Dilekçe Hakkı	25
Bilgi Edinme Hakkı	12
Çevre Hakkı	6
Sağlık ve Hasta Hakkı	899
Tutuklu ve Hükümlülerin Hakları	9247
Azınlık Hakları	4
Diğer Haklar	318
Kötü Muamele	581
Kamu Hizmetlerine Girme Hakkı	32
Hak İhlali İçermeyenler	388
Çalışma Hakkı	84
Kölelik ve Zorla Çalıştırma Yasağı	2
Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı	89
Adil Yargılanma Hakkı	1976
Özel Hayatın Gizliliği Hakkı	8
Konut Dokunulmazlığı	7
Genel Toplam	15383

28. Dönem	İHLAL KONULARI	Toplam
	Ayrımcılık Yasağı	31
	Yaşama Hakkı	23
	İşkence Yasağı	31
	Kötü Muamele	163
	Kölelik ve Zorla Çalıştırma Yasağı	1
	Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı	28
	Adil Yargılanma Hakkı	462
	Özel Hayatın Gizliliği Hakkı	5
	Haberleşmenin Gizliliği	3
	Din ve Vicdan Özgürlüğü	3

Düşünce ve İfade Özgürlüğü	5
İletişim ve Basın Özgürlüğü	10
Toplantı ve Gösteri Yürütüşü Hakkı	1
Aile Kurma ve Ailenin Korunması	98
Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğü	19
Seçme ve Seçilme Hakkı	2
Hak Arama Hürriyeti	9
Çocuk Hakları	11
Yaşlıların Hakları	2
Engellilerin Hakları	12
Kadın Hakları	2
Mülkiyet Hakkı	25
Eğitim ve Öğrenim Hakkı	21
Genel Toplam	4036

Komisyonun kendisine gelen başvuruları hak konularına göre ayırması, bu hakların ihlal edildiğinin tespiti anlamına gelmemektedir. Burada yapılan sadece iddiaları ortaya koymak, bir başvurunun hangi hak kapsamında değerlendirilebileceğini belirlemektir.

Cevap 3.- 24. Yasama Dönemi, 25. Yasama Dönemi, 26. Yasama Dönemi, 27. Yasama Dönemi ve 28. Yasama Döneminde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yapılan ve incelenemez bulunan başvuru sayıları ve sebepleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

24. Dönemde Ad-Soyadı/imza/iş-ikametgah adresinin bulunmadığı, belli bir konuyu ihtiva etmediği ve şikayet konusu ortadan kalktığı için işleme alınmayan Başvuru Sayısı	364
25. Dönemde Ad-Soyadı/imza/iş-ikametgah adresi bulunmadığı ve belli bir konuyu ihtiva etmediği için işleme alınmayan Başvuru Sayısı	17
26. Dönemde Ad-Soyadı/imza/iş-ikametgah adresi bulunmadığı, belli bir konuyu ihtiva etmediği ve şikayet konusu ortadan kalktığı için işleme alınmayan Başvuru Sayısı	686
27. Dönemde Ad-Soyadı/imza/iş-ikametgah adresinin bulunmaması, belli bir konuyu ihtiva etmediği ve şikayet konusu ortadan kalktığı için işleme alınmayan Başvuru Sayısı	599
28. Dönemde Ad-Soyadı/imza/iş-ikametgah adresinin bulunmaması, belli bir konuyu ihtiva etmediği ve şikayet konusu ortadan kalktığı için işleme alınmayan Başvuru Sayısı	213

Cevap 4.- 24. Yasama Dönemi, 25. Yasama Dönemi, 26. Yasama Dönemi, 27. Yasama Dönemi ve 28. Yasama Döneminde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yapılan başvurular için yapılan genel işlem, ihlal iddialarına konu meselenin incelenmesi ve iddialara cevap verilmesi amacıyla ilgili icra mercilerine yazı yazılması ve gelen cevap muvacehesinde başvuru sahibine bilgilendirme yapılmasıdır.

Bu minvalde gönderilen yazıların Yasama Dönemlerine göre sayısal dağılımı aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

24. Dönem	2280
25. Dönem	131
26. Dönem	2145
27. Dönem	13225
28. Dönem	3122

Cevap 5.- 24. Yasama Dönemi, 25. Yasama Dönemi, 26. Yasama Dönemi, 27. Yasama Dönemi ve 28. Yasama Döneminde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yapılan başvuruların kaçında ihlal iddiasının doğrulandığı ve buna ilişkin yapılan işlemler konusunda sayısal bir veri bulunmamaktadır.

Cevap 6.- 24. Yasama Dönemi, 25. Yasama Dönemi, 26. Yasama Dönemi, 27. Yasama Dönemi ve 28. Yasama Döneminde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu tarafından re'sen yapılan suç duyurularına ilişkin sayısal veriler aşağıda sunulmuştur:

24. Dönem	7
25. Dönem	Başkanlık Divanı Seçilmedi
26. Dönem	20
27. Dönem	0
28. Dönem	0

Cevap 7.- 24. Yasama Döneminde Komisyona 79 yerinde inceleme talebinde bulunulmuş, kurulmuş olan alt komisyonlar ve oluşturulan inceleme heyetleri marifetiyle Komisyon tarafından toplamda 69 adet yerinde inceleme yapılmıştır. 25. Yasama Döneminde Komisyona 7 yerinde inceleme talebinde bulunulmuş, hükümet teşekkül etmediği için bu dönemde herhangi bir yasama faaliyeti gerçekleşmemiştir. 26. Yasama Döneminde Komisyona 170 yerinde inceleme talebinde bulunulmuş, kurulmuş olan alt komisyonlar ve oluşturulan inceleme heyetleri marifetiyle Komisyon tarafından toplamda 37 adet yerinde inceleme yapılmıştır. 27. Yasama Döneminde Komisyona 526 yerinde inceleme talebinde bulunulmuş, kurulmuş olan alt komisyonlar ve oluşturulan inceleme heyetleri marifetiyle Komisyon tarafından toplamda 52 adet yerinde inceleme yapılmıştır. 28. Yasama Döneminde Komisyona şu ana kadar 205 adet yerinde inceleme talebi iletilmiş olup, kurulu alt komisyonlar ve oluşturulan inceleme heyetleri marifetiyle toplam 20 adet yerinde inceleme ziyareti gerçekleştirilmiştir.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun yaptığı yerinde incelemeler sonucunda hak ihlalinin saptanması halinde, saptanan ihlalin ne olduğuna Komisyon raporlarında yer verilmekte, ilgili raporlarda hak ihlalinde bulunan kurum ve kuruluşlara uyarı ve önerilerde bulunulmaktadır.

Cevap 8.- 24. Yasama Dönemi, 25. Yasama Dönemi, 26. Yasama Dönemi, 27. Yasama Dönemi ve 28. Yasama Döneminde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde kurulan alt komisyonlara ilişkin sayısal veriler aşağıda sunulmuştur:

24. Dönem	8
25. Dönem	Başkanlık Divanı Seçilmedi
26. Dönem	6
27. Dönem	6
28. Dönem	4

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunu bünyesinde kurulu alt komisyonlara yöneltilen yerinde inceleme taleplerine dair sayısal bir veri bulunmamaktadır.

Cevap 9.- 24. Yasama Dönemi'nde "Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevlerinde İncelemelerde Bulunmak Üzere Kurulan Alt Komisyon", 26. Yasama Dönemi ve sonrasında ise "Hükümlü ve Tutuklu Hakları Alt Komisyonu" adıyla kurulan Alt Komisyonun kurumlara

gerçekleştirdiği ziyaretlerin Yasama Dönemlerine göre dağılımına ilişkin sayısal veriler aşağıda sunulmuştur:

24. Dönem	46
25. Dönem	Başkanlık Divanı Seçilmedi
26. Dönem	16
27. Dönem	60
28. Dönem	15

Hükümlü ve Tutuklu Hakları Alt Komisyonunun gerçekleştirdiği ziyaretler sonucunda hak ihlalinin saptanması halinde, saptanan ihlalin ne olduğuna Alt Komisyon raporlarında yer verilmekte, ilgili raporlarda hak ihlalinde bulunan kurum ve kuruluşlara uyarı ve önerilerde bulunmaktadır.

Cevap 10.- Komisyonun etkinliğini ölçmeye dönük bir araştırma hiçbir yasama döneminde yapılmamıştır.

Komisyon, Türkiye'nin insan hakları uygulamalarının taraf olduğu uluslararası antlaşmalara, Anayasa ve kanunlara uygunluğunu incelemek amacıyla yaptığı araştırmaları ve uygulamalara dair iyileştirme ve çözüm önerme görevini yazdığı raporlarla ortaya koymakta olup, Komisyon raporları ilgili kurum ve kuruluşlara gönderilmekte, ayrıca bu raporlar kamuoyuna açıklanmaktadır.

Cevap 11.- Komisyonun kanun teklifi önerme yetkisi bulunmayıp, Komisyon raporlarında yer alan önerilerin yasalaşma oranı ve yasalaşma süreçlerine dair sayısal bir veri bulunmamaktadır.

Cevap 12.- Komisyonun etkinliğini ölçmeye dönük bir araştırma hiçbir yasama döneminde yapılmamıştır.

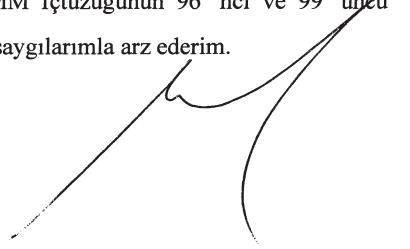
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, kurulduğu günden bu yana her dönemde gerek yurt içinde gerek yurt dışında uluslararası örgütlerle, diğer ülkelerin dış temsilcilikleriyle ve çeşitli uluslararası insan hakları aktörleriyle yoğun ve kapsamlı görüşmeler gerçekleştirmiştir. Bu süreçte, farklı kültür ve coğrafyalardan gelen temsilcilerle düzenli olarak bir araya gelinmiş, karşılıklı bilgi alışverişinde bulunulmuş ve iş birliği alanları oluşturulmuştur. Ayrıca bu görüşmeler kapsamında, insan hakları ihlalleri konusunda farkındalık yaratmak, ortak çözüm önerileri geliştirmek ve uluslararası normların hayata geçirilmesine katkıda bulunmak amacıyla birçok önemli toplantı, konferans ve seminer düzenlenmiş veya bu tür etkinliklere aktif katılım sağlanmıştır.

Komisyon, bu etkinlikler aracılığıyla, insan hakları standartlarının yükseltilmesine ve yaygınlaştırılmasına yönelik somut adımlar atmış, küresel düzeyde insan hakları politikalarının şekillendirilmesine katkıda bulunmuştur.

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/12516)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98 'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 'ncı ve 99 'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu (KEFEK), kadınların ve erkeklerin toplumsal hayatta eşit haklara sahip olmalarını ve fırsat eşitliğinin sağlanmasını teminen 2009 yılında kurulmuştur. Komisyon, cinsiyet eşitliği konularında mevzuat önerileri geliştirmek, uygulamaları izlemek ve değerlendirmelerde bulunmak amacıyla çalışmalar yürütür.

Bu bağlamda;

- 1) 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna başvuru yapan kişi sayısı kaçtır? Bu başvuruların kaç dönemlere ayrılmış şekilde milletvekilleri tarafından yapılmıştır?
- 2) 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna yapılan başvuruların içeriği hangi hak ihlalleri iddiasını kapsamaktadır?

- 3) 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde bu hak ihlali iddialarıyla ilgili kaç başvuru komisyonun yetkileri çerçevesinde incelenemez bulunarak reddedilmiştir veya başvuru olumsuz dönüş yapılmıştır?
- 4) 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde yapılan başvurulara hangi işlemler yapılmıştır?
- 5) 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde kaç başvuru sonucunda kişi ya da kurum tarafından hak ihlali yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır? Bu ihlal sonuçları neticesinde hangi işlemler yapılmıştır?
- 6) 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde komisyon tarafından dönemlere göre kaç adet savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur? Bu suç duyurularının akıbeti ne olmuştur?
- 7) 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde komisyon tarafından kaç adet yerinde inceleme yapılmıştır? Bu ziyaretlerin kaçında insan hakları ihlallerine rastlanılmıştır?
- 8) 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde kaç alt komisyon kurulmuştur? Bu alt komisyonlara kaç yerinde inceleme talebi iletilmiştir? Bu taleplerin kaçını için yerinde inceleme yapılmıştır?
- 9) 24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem, 27. Dönem ve 28. Dönemde Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun ihlalleri önleme ve ihlallere müdahale konusunda etkili bir komisyon olup olmadığıyla ilgili bir araştırma yapılmış mıdır? Eğer bir araştırma yapılmışsa sonuçları ne olmuştur? Eğer bir araştırma yapılmamışsa böyle bir değerlendirmeye neden gerek görülmemiştir?
- 10) Komisyonun cinsiyet eşitliği konusundaki politika önerilerinin Meclis tarafından kabul oranı nedir? Bu politikaların yasalaşma sürecinde karşılaştığı en büyük zorluklar nelerdir?
- 11) Komisyonun çalışmalarının toplum üzerindeki somut etkileri nelerdir? Özellikle kadınların çalışma hayatındaki temsiline artırılması veya eğitimdeki cinsiyet eşitliği gibi konularda gözlemlenen değişimler üzerine veri var mıdır?
- 12) Komisyon, cinsiyet eşitliği konularında uluslararası işbirlikleri yapmakta mıdır? Bu işbirlikleri hangi ülkelerle veya uluslararası kuruluşlarla gerçekleştirilmiştir ve hangi projeler bu işbirliklerinden doğmuştur?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1442818
Konu : Soru Önergesi

11.06.2024

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

İlgi : 20.05.2024 tarihli ve 7/12516 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:
1- Soru Cevabı

EK-1

CEVAPLAR:

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) çatısı altında kadın erkek eşitliğini sağlamaya yönelik bir mekanizmanın oluşturulmasına yönelik çalışmalar 21. Yasama Döneminden itibaren çeşitli kanun teklifleri ve içtüzük değişiklik teklifleri ile gündeme gelmiştir. 2009 yılında hem iktidar partisine hem de muhalefet partilerine mensup milletvekillerince kadın erkek eşitliği alanında çalışacak bir ihtisas komisyonu kurulmasına yönelik farklı teklifler verilmiş; bu teklifler birleştirilerek Anayasa Komisyonunda görüşülmüştür. Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunu (KEFEK) kuran 5840 sayılı Kanun 25 Şubat 2009 tarihinde kabul edilmiştir.

Komisyonun misyonu, kadın haklarının korunması ve geliştirilmesini sağlamak, kadın erkek eşitliğinin sağlanmasına yönelik ülkemizde ve uluslararası alandaki gelişmeleri izleyerek bu gelişmeler konusunda TBMM'yi bilgilendirmektir. Komisyonun vizyonu ise kadın erkek fırsat eşitliğinin gerçekleştirilmesine ilişkin sorunların gerek yasal düzeyde gerek uygulamada iyileştirilmesini sağlayarak etkili bir parlamentere denetim oluşturmaktır.

Komisyon bahsedilen misyonunu, TBMM İçtüzüğü ve Komisyonu kuran 5840 sayılı Kanun'un kendisine verdiği görev ve yetkiler doğrultusunda yerine getirir. Komisyon, Kanunla kurulmuş olması sayesinde İçtüzük ile kurulan diğer ihtisas komisyonlarından daha fazla yetki ve göreve sahiptir. İçtüzükle kurulan diğer ihtisas komisyonları, sadece TBMM Başkanlığı tarafından kendilerine havale edilen kanun tekliflerini görüşerek karara bağlamakla yükümlüdür. KEFEK ise, diğer ihtisas komisyonları gibi kendisine havale edilen kanun tekliflerini görüşmenin yanı sıra, alt komisyonlar kurarak ihtisas alanındaki konular hakkında ayrıntılı raporlar hazırlamakta, bireysel başvuruları inceleyerek kişilerin mağduriyetinin giderilmesine çalışmakta ve ulusal ve uluslararası kuruluşlarla önemli projeler yürütmektedir.

KEFEK'in her yasama yılı sonunda yayımlanan faaliyet raporlarından yazılı soru önergenizde istediğiniz soruların 24. ve 26. Yasama Dönemine ilişkin kısmına ulaşılabilmesi mümkündür. Söz konusu raporlar KEFEK web sitesinde PDF halinde mevcuttur.

<https://www.tbmm.gov.tr/ihstas-komisyonlari/Icerik/ihstas-komisyonlari-kadin-erkek-firsat-esitligi-belgeler/kadin-erkek-firsat-esitligi-komisyonu/f72877d1-b499-037b-e050-007f01005610>

Cevap 1.- 28. Dönemde 28.05.2024 tarihi itibarıyla 6 bireysel başvuru yapılmış olup milletvekilleri tarafından başvuru yapılmamıştır.

27. Dönemde Komisyona 64 bireysel başvuru yapılmış olup bunlardan 4 tanesi milletvekilleri tarafından yapılmıştır.

25. Dönemde Komisyona bireysel başvuru yapılmamıştır.

24. ve 26. Dönemlere ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarından ulaşabilirsiniz.

Cevap 2.- Kadın erkek eşitliğinin ihlal edildiğini veya ayrımcılığa maruz kaldıklarını düşünen kişiler bir dilekçeyle veya faksla Komisyona başvurabilmektedirler. Komisyon, bireysel başvuruları inceleyerek ilgili kamu idareleri ile iletişim kurmaktadır. Komisyon, başvurulara ilişkin yaptığı işlemlere dair başvuruca üç ay içerisinde bilgi vermekle yükümlüdür.

24., 25., 26., 27. ve 28. Yasama Döneminde KEFEK'e yapılan başlıca bireysel başvuru konuları aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır:

- Kamu görevine girişte veya görevde yükselmede cinsiyete dayalı ayrımcılık
- Kadına yönelik şiddet

- Kadına yönelik cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar
- Kadın intiharları ve kadın cinayetleri
- Çocukların cinsel istismarı
- Erken yaşta ve/veya zorla evlilik
- İşyerinde psikolojik taciz (mobbing)
- Nafaka mağdurları
- Eşleri, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlardan mahkûm/tutuklu olan kadınların başvuruları
- Cezaevinde mahkûmların koşulları
- İşten çıkarılma prosedüründe hak ihlalleri
- Güvenlik ve benzeri gerekçelerle görev yeri değişikliği isteği
- Kadınların özlük hakları
- Sosyal yardım talebi
- İş talebi

Cevap 3.- 28. Dönemde reddedilen veya başvurucuya olumsuz dönüş yapılan başvuru bulunmamaktadır.

27. Dönemde yasal şartları taşıyan ve Komisyona hitaben gönderilen bireysel başvuruların hepsi değerlendirmeye alınarak hem ilgili kamu idareleri ile iletişim kurulmuş hem de başvuru konu ile ilgili bilgilendirilmiştir. Yasal değişiklik gerektiren dilekçelerde, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin konularda veya iş talebi içeren bireysel başvurularda Komisyonun yetkili olmadığı hususlarında başvuru sahipleri bilgilendirilmiştir.

26. Dönemde Komisyona yapılan başvurulardan 6 tanesi incelenemez bulunarak başvuru bilgileri bilgilendirilmiştir.

25. Dönemde Komisyona bireysel başvuru yapılmamıştır.

24. Döneme ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarından ulaşabilirsiniz.

Cevap 4.- 5840 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının e bendi; *"Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca havale edilen kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialar ile ilgili başvuruları incelemek ve gerekli gördüğü hallerde ilgili mercilere iletmek."* şeklindedir.

Buna göre Komisyona ulaşan başvurular tarih ve sayı aldıktan sonra yasama uzmanları tarafından incelenmiş, ardından Komisyon Başkanına sunulmuş ve Komisyon Başkanının talimatı doğrultusunda dilekçeler hakkında işlem başlatılmış, ilgili kamu kurumları ile iletişime geçilmiştir. Kamu kurumlarından gelen cevabi yazılar başvuru sahipleriyle paylaşılmıştır.

Cevap 5.- 5840 sayılı Kanun'un Komisyonun Görevleri başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının e bendi; *"Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca havale edilen kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialar ile ilgili başvuruları incelemek ve gerekli gördüğü hallerde ilgili mercilere iletmek."* şeklindedir.

Komisyonun tabi olduğu 5840 sayılı Kanun dikkate alındığında, kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialar yönünden dilekçeler üzerinde inceleme yapılmakta ve ilgili kurumlarla iletişime geçilmektedir. Ancak Komisyonun dilekçeler üzerinde hak ihlali yapıp yapılmadığına dair bir değerlendirme yapma veya hak ihlali kararı verme yetkisi bulunmamaktadır.

Cevap 6.- 28. Dönemde Mayıs 2024 tarihi itibarıyla Komisyona yapılan bireysel başvuruların herhangi biri hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunulmamıştır.

27. Dönemde Komisyona yapılan bireysel başvurulardan bir tanesi hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur. Başvuru ile ilgili Komisyona gelen cevabi yazıda konuyla ilgili yargı sürecinin devam ettiği bildirilmiştir.

25. Dönemde Komisyona bireysel başvuru yapılmamıştır.

24. ve 26. Dönemlere ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarından ulaşabilirsiniz.

Cevap 7.- 28. Dönemde Mayıs 2024 tarihi itibarıyla Komisyonca yerinde inceleme yapılmamıştır.

27. Dönemde Komisyonca herhangi bir yerinde inceleme yapılmamıştır.

25. Dönemde Komisyonca herhangi bir yerinde inceleme yapılmamıştır.

24. ve 26. Dönemlere ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarından ulaşabilirsiniz.

Cevap 8.- 28. Dönemde Mayıs 2024 tarihi itibarıyla alt komisyon kurulmamıştır.

27. Dönemde kurulan alt komisyonlar aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır:

a. Başta Kız Çocukları Olmak Üzere Gençlerin Bilim, Teknoloji, Matematik ve Mühendislik Alanlarına Yönlendirilmesi Alt Komisyonu

Alt Komisyon tarafından Gaziantep'teki iyi uygulama örneklerinin yer aldığı okullar ve bilim merkezi ziyaret edilmiştir.

b. İstanbul Sözleşmesinin Etkin Uygulanması ve İzlenmesi Alt Komisyonu

Alt Komisyon tarafından Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM) ve Ankara Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Kadın Sığınma Evi ziyaret edilmiştir.

c. Kadın İstihdamının Arttırılması, Kadın Girişimciliğinin, Kooperatifçiliğinin Güçlendirilmesi ve Desteklenmesi Alt Komisyonu

Alt Komisyon tarafından Sakarya'da yer alan iyi uygulama örneği teşkil eden kadın kooperatifleri ziyaret edilmiştir.

İstanbul'da kadın sivil toplum kuruluşları ve iş kadınları ile bir araya gelinmiştir.

d. Kadınların İş ve Aile Yaşamlarının Uyumlaştırılması Alt Komisyonu

Alt Komisyon tarafından Balıkesir'de yer alan iyi uygulama örneği teşkil eden kadın kooperatifleri, Balıkesir Organize Sanayi Bölgesi Kreşi ziyaret edilmiştir.

İstanbul'da da Dudullu Organize Sanayi Bölgesi kreşi ziyaret edilmiş kadın sivil toplum kuruluşları ve iş kadınları ile bir araya gelinmiştir.

25. Dönemde alt komisyon kurulmamıştır.

24. ve 26 Dönemlere ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarından ulaşabilirsiniz.

Cevap 9.- Komisyonun tabi olduğu 5840 sayılı Kanun dikkate alındığında, kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialar yönünden dilekçeler üzerinde inceleme yapılmakta ve ilgili kurumlarla iletişime geçilmektedir. Ancak KEFEK faaliyetleri hakkında, hak ihlallerinin önlenmesi ve müdahale yönünden bir etkinlik değerlendirmesi yapılmamış ve ihtiyaç duyulmamıştır.

Cevap 10.- Komisyonun kuruluş kanunu çerçevesinde, TBMM Başkanlığına sunduğu faaliyet, program, etkinlik, çalıştay, toplantı düzenlenmesine ilişkin önerilerin tamamı TBMM Başkanlığınca desteklenmekte ve kabul edilmektedir. Ancak Komisyonun TBMM Başkanlığına kanun teklifi önerme yetkisi bulunmamaktadır. Komisyon, diğer ihtisas komisyonları gibi kendisine havale edilen kanun tekliflerini tali veya esas olarak görüşme yetkisine sahiptir.

Cevap 11.- Komisyon, kurulduğu günden bugüne dek fırsat eşitliğinin sağlanması ve bu eşitliğin hayatın her alanında uygulanmasına yönelik çalışmalar yapmış ve yapmaya devam

etmektedir. Komisyon kadın erkek fırsat eşitliğinin sağlanmasına ilişkin sorunların gerek yasal düzeyde gerek uygulamada iyileştirilmesini sağlayarak etkili bir parlamenter denetim oluşturmaktadır.

Kadın erkek eşitliğinin ihlal edildiğini veya ayrımcılığa maruz kaldıklarını düşünen kişiler Komisyona başvurabilmektedirler. Komisyon, bireysel başvuruları inceleyerek ilgili kamu idareleri ile iletişim kurarak sorunun çözümüne katkı sunmaktadır.

Kadınlarımızı güçlendirmenin en önemli yolu, kadının hayatın her alanına, özellikle de ekonomi ve üretim sürecine dâhil edilmesidir. Kadın istihdamının bir ülkenin gelişmişlik düzeyinde yadsınamaz bir yeri olduğu muhakkaktır. Kadının çalışma hayatına etkin ve insan onuruna yakışır bir şekilde katılımı, bireysel kazanım olmanın ötesinde ailevi, sosyo-ekonomik ve toplumsal bir dönüşümü de sağlamaktadır. Komisyon kurmuş olduğu alt komisyonlarla kadınların sosyal ve ekonomik hayata katılımını desteklemekte yaşanan mevcut sorunları tespit ederek çözüm önerilerini sunmaktadır. Bu komisyonların yayımladığı raporlar, bilgi edinmenin çok ötesinde bir anlam ifade etmektedir. Yürütmenin eylem ve işlerinde yaşanan aksaklıkları objektif olarak gözler önüne sermektedir. Alt komisyon raporlarında sunulan öneriler hem yasama hem yürütme için yol haritası niteliğinde olmakta ve kamuoyunda farkındalık ve duyarlılığı artırmaktadır.

Bu çerçevede kadınların çalışma hayatıyla bağlarının güçlendirilmesi amacıyla iş ve aile yaşamının uyumlaştırılması noktasında, İş Kanunu'nda, Devlet Memurları Kanunu'nda ve ilgili diğer mevzuatta çok önemli düzenlemeler yapılmıştır.

Çalışan annelere kolaylıklar sağlanmış, doğum ve süt izni süreleri uzatılmıştır. Esnek çalışma saatleri, yarı zamanlı çalışma, erken emeklilik düzenlemeleri, bakım hizmetlerine ilişkin teşvikler ile kadınlarımızın iş ve aile dengesi sağlanmaya çalışılmıştır.

Bakanlıklarımız ve kamu kurumlarımız tarafından kırsal alanda kadınlar başta olmak üzere bütün kadınlarımıza yönelik teşvikler hayata geçirilmiş, kadın girişimciliği özendirilmiş, başta genç çiftçi projeleri olmak üzere girişimci kadınlarımıza pozitif ayrımcılık yapılmıştır.

2002 yılında ülkemizde istihdam edilen 6 milyon kadın bulunurken, 2023 yılı itibariyle bu rakamın 10 milyona çıktığını görmekteyiz. Buradaki artış tam olarak 4 milyon olup, oransal olarak bakıldığında %70,5'e tekabül etmektedir. Söz konusu dönem için kadınların işgücüne katılım oranı %27,9'dan %35,1'e yükselmiş, kayıt dışı çalışan kadın oranı ise %72,5'ten %33,2'ye gerilemiştir.

Üniversitelerdeki kadın öğretim görevlilerinin oranı %50'yi aşmıştır. Yükseköğretimde görevli profesörler içinde kadın profesör oranı %33,2'ye, doçent kadrosunda görev yapan kadın oranı %40,2'ye yükselmiştir.

Hekimlerin yüzde 45,8'i, toplam sağlık çalışanlarının ise yüzde 65,2'si kadındır.

Kadın büyükelçi sayısı 2002 yılında 14 iken bugün itibariyle 80'e yükselmiştir.

Her alanda olduğu gibi kadın sporculara da ayrı bir önem verilmiştir. 2008 Pekin Olimpiyatlarında 68, 2012 Londra Olimpiyatlarında 114 kadın sporcu ile temsil edilirken, 2024 Paris Olimpiyat Oyunlarında ise 300 kadın sporcu ile temsil edileceğiz.

Cevap 12.- Komisyon, Türkiye'de kadın erkek eşitliğinin ve kadının statüsünün güçlendirilmesi, kadın istihdamının artırılması, karar alma mekanizmalarında kadınların daha fazla yer almasının sağlanması amacıyla ulusal ve uluslararası kurumlarla iş birliği içerisinde projeler de yürütmektedir. Bu kurumların başında Birleşmiş Milletler Kadın Birimi, Birleşmiş Milletler Kalkınma Fonu ve Birleşmiş Milletler Nüfus fonu gelmektedir.

Türkiye'de Siyasette ve İş Hayatında Kadın Liderliği Projesi çerçevesinde Birleşmiş Milletler Kadın Birimi ve Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ortaklığında çalışmalar yürütülmektedir. Projenin ana hedefi karar alma pozisyonlarında kadınların liderliğini desteklemek, siyasette ve özel sektörde kadın erkek fırsat eşitliğini sağlamaktır.

Yine Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının ana yararlanıcı ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının eş yararlanıcı olduğu; BM Kadın Birimi tarafından yürütülen "Türkiye'de Kadın-Erkek Eşitliğine Duyarlı Planlama ve Bütçeleme Uygulanması Projesi" kapsamında yürütülen eğitim, panel, çalıştay, çalışma ziyareti ve benzeri etkinliklerde Komisyon üst düzeyde temsil edilmekte ve gerekli katkıyı vermektedir.

11.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cüpolo'nun, Dışışleri Komisyonunun faaliyetlerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/12517)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **TBMM Başkanı Numan KURTULMUŞ** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CÜPOLO
Diyarbakır Milletvekili

TBMM Dışışleri Komisyonuna 2021, 2022, 2023, 2024 yılları için ayrı ayrı:

1. Kaç tane uluslararası anlaşma gelmiştir?
2. Komisyona gelen anlaşmaların tali komisyonlara göre dağılımı nedir?
3. Bu anlaşmalardan kaç komisyonu esas komisyon olarak gelmiştir?
4. Komisyona gelen anlaşmaların partilere göre dağılımı nedir?
5. Kanunlaşan anlaşmaların yapıldığı ülkelere göre dağılımı nedir?
6. Kanunlaşan anlaşmaların türüne (askeri, ekonomik, denizcilik vb) göre dağılımı nedir?
7. Kanunlaşan anlaşmaların kaç komisyondan oy birliği ile geçmiştir?
8. Kanunlaşan anlaşmaların partilere göre dağılımı nedir?
9. Kaç anlaşmaya cumhurbaşkanına ek madde koyma/değıştirme/düzenleme yetkisi verilmiştir?
10. Komisyonda görüşülen anlaşmalardan kaç TBMM Genel Kurulu'nda görüşülmüştür?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- **1442738**
Konu : Soru Önergesi

11.06.2024

Sayın Ceylan AKÇA CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

İlgi : 27.05.2024 tarihli ve 7/12517 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Dışişleri Komisyonunun faaliyetlerine ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:

1- Soru Cevabı

EK-1

CEVAPLAR:

Cevap 1., 2., 3., 4. ve 8.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 90'ıncı maddesi uyarınca, onaylanması Türkiye Büyük Millet Meclisinin (TBMM) onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlı olan milletlerarası andlaşmalar Cumhurbaşkanlığı tarafından gerekçesi ile birlikte bir tezkere ekinde TBMM'ye gönderilmektedir. Cumhurbaşkanlığı tarafından TBMM'ye gönderilen andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tekliflerinin verilmesine ilişkin süreç, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 90'ıncı maddesinde düzenlenmiştir. İçtüzük'ün 90'ıncı maddesinin ikinci fıkrasına göre, *Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı bu andlaşmaları gelen kâğıtlar listesinde yayımlar. Bu andlaşmaların gelen kâğıtlar listesinde yayımından itibaren milletvekilleri tarafından andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi verilebilir. Bu teklif diğer kanun tekliflerinin tabi olduğu usule göre işlem görür.*

Uygulamada, gelen kâğıtlar listesinde yayımlanan andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifleri TBMM Başkanı tarafından verilmektedir. TBMM Başkanlığına sunulan bu kanun teklifleri de diğer kanun tekliflerinin tabi olduğu usule göre; esas ve tali olarak belirlenen komisyonlara havale edilmekte, komisyonlarda görüşülüp karara bağlandıktan sonra düzenlenen raporlar Genel Kurulda görüşülmekte ve kabul edildikten sonra kanunlaşarak Resmî Gazete'de yayımlanmak üzere Cumhurbaşkanlığına gönderilmektedir.

İçtüzük'ün ihtisas komisyonlarını düzenleyen 20'nci maddesinin gerekçesinde, onaylanmasının bir kanunla uygun bulunması gereken andlaşmaların esas komisyon olarak Dışişleri Komisyonu tarafından inceleneceği belirtilmiştir. Dolayısıyla, andlaşmalara ilişkin teklifler esas komisyon olarak sadece Dışişleri Komisyonuna havale edilmektedir.

Önergeye konu yıllarda TBMM Başkanlığınca esas komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna havalesi yapılan kanun teklifleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıllar	Havale Edilen Kanun Teklifleri
2021	37
2022	53
2023	160*
2024 (03.06.2024 tarihi itibarıyla)	20**

*Dışişleri Komisyonuna havalesi yapılan 160 uluslararası andlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun teklifinden 125'i, 27. Yasama Döneminde TBMM Başkanlığına sunulup dönem sonunda hükümsüz hale gelmiş ve 28. Yasama Döneminde yenilenmesi sebebiyle tekrar komisyona havale edilmiştir.

**Dışişleri Komisyonuna havalesi yapılan 20 uluslararası andlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun teklifinden 3'ü, 27. Yasama Döneminde TBMM Başkanlığına sunulup dönem sonunda hükümsüz hale gelmiş ve 28. Yasama Döneminde yenilenmesi sebebiyle tekrar aynı komisyona havale edilmiştir.

Cevap 5., 6. ve 9.- Başkanlığımızca; kanunlaşan uluslararası andlaşmaların yapıldığı ülkelerin dağılımı, andlaşmanın türü ve Cumhurbaşkanlığına verilen yetkiler konusunda istatistiki bilgi tutulmamaktadır.

Cevap 7.- 03 Haziran 2024 tarihi itibarıyla; 2021 yılında kanunlaşan uluslararası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunmasına dair 61 kanun teklifinden 40 adedi, 2022 yılında kanunlaşan uluslararası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunmasına dair 48 kanun teklifinden 13 adedi, 2023 yılında kanunlaşan uluslararası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunmasına dair 37 kanun teklifinden 27 adedi ve 2024 yılında kanunlaşan uluslararası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunmasına dair 18 kanun teklifinden 7 adedi komisyon aşamasında oy birliği ile kabul edilmiştir.

Cevap 10.- 28. Yasama Döneminde (03.06.2024 tarihi itibarıyla) Dışişleri Komisyonunca görüşülen toplam 98 adet uluslararası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifinin 47 adedi TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek kanunlaşmıştır.

